

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра економіки підприємства та виробничого менеджменту

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Управління економічною безпекою приватного акціонерного товариства
«Вінницький дослідний завод» в умовах цифровізації ринку праці

Виконав студент 2-го курсу, групи МПОУ-23м
спеціальності 073 – «Менеджмент»

 Кульматицький С.О.

Керівник: к.е.н., проф. кафедри ЕПВМ

 Лесько О.Й.

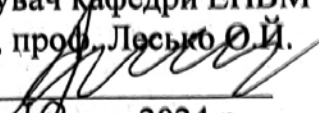
05.12 2024 р.

Опонент: к.е.н., доцент кафедри фінансів
та інноваційного менеджменту ВНТУ

 Ткачук Л.М.

 2024 р.

Допущено до захисту
Завідувач кафедри ЕПВМ
к.е.н., проф. Лесько О.Й.

10.12 2024 р.

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту і інформаційної безпеки
Кафедра економіки підприємства та виробничого менеджменту
Освітній ступень магістр
Спеціальність 073 «Менеджмент»

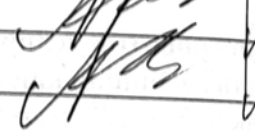
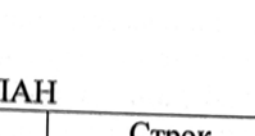
ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри ЕПВМ
к.е.н., професор
Лесько О.Й.
«02» 09 2024 р.

ЗАВДАННЯ
НА МАГІСТЕРСКУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТА
Кульматицький Сергій Олегович

1. **Тема роботи:** «Управління економічною безпекою приватного акціонерного товариства «Вінницький дослідний завод» в умовах цифровізації ринку праці».
- керівник роботи: Лесько Олександр Йосипович, к.е.н., професор каф. ЕПВМ
затверджені наказом вищого навчального закладу від «___» вересня 2023 р. №___.
2. **Строк подання студентом роботи:** до «01» грудня 2024 р.
3. **Вихідні дані до роботи:** фінансова звітність ПрАТ «ВДЗ»; методичні вказівки, підручники, навчальні посібники, статті, електронні ресурси.
4. **Зміст розрахунково-пояснювальної записки:** вступ, теоретико-методичні засади управління економічною безпекою підприємства, концептуальні засади забезпечення економічної безпеки підприємства в умовах цифрової трансформації ринку праці, аналіз методик оцінювання економічної безпеки підприємства, економічна ефективність діяльності підприємства, рекомендації з підвищення ефективності управління економічною безпекою приватного акціонерного товариства «Вінницький дослідний завод», висновки, список використаних джерел, додатки.
5. **Перелік графічного матеріалу:** Основні загрози та напрями державної політики, визначені в Законі України «Про основи національної безпеки України. Категоріальний силогізм стосовно економічної безпеки підприємства. Моделювання ієрархічного зв'язку між рівнями безпеки. Основні виклики для економічної безпеки підприємства в умовах формування цифрової економіки. Переваги цифрової трансформації українських підприємств. Перешкоди для цифрової трансформації українських підприємств. Вплив цифрової трансформації на економічну безпеку підприємства в частині управління персоналом. Концептуальні засади забезпечення економічної безпеки підприємства в умовах його цифрової трансформації. Забезпечення економічної безпеки підприємства з урахуванням ринку праці. Ключові параметри траєкторії цифровізації ринку праці, що провокують необхідність перегляду засад безпекової діяльності. Порівняльний аналіз методик оцінки економічної безпеки підприємства. Динаміка основних техніко-економічних

показників діяльності ПрАТ. Основні показники балансу. Показники рентабельності. Коефіцієнти фінансової діяльності підприємства. Обороти кадрів через цифрові платформи. Організаційна структура управління підприємством. Матриця аналізу. Основні загрози економічної безпеки підприємства в умовах цифровізації ринку. Системно-синергетичний підхід формування СЕБП. Модель формування розвитку СЕБП на основі системно-синергетичний підхід в умовах цифровізації праці. Удосконалена змакетована організаційна структура підприємства з рекомендацій з підвищення ефективності управління діяльністю підприємства. Комерційний ефект. Моделювання чутливості прибутку підприємства.

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 1	Лесько О.Й., професор каф. ЕПВМ		
Розділ 2	Лесько О.Й., професор каф. ЕПВМ		
Розділ 3	Лесько О.Й., професор каф. ЕПВМ		

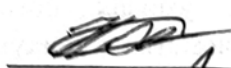
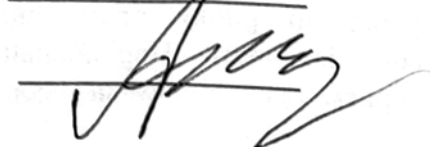
7. Дата видачі завдання ____ . 10.2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Прим.
1	Розділ 1. Теоретико-методичні засади управління економічною безпекою підприємства	вересень-жовтень	
2	Розділ 2. Аналіз фінансово-економічної діяльності приватного акціонерного товариства «Вінницький дослідний завод»	жовтень	
3	Розділ 3. Рекомендації з підвищення ефективності управління економічною безпекою приватного акціонерного товариства «Вінницький дослідний завод»	листопад	
4	Здача оформленої роботи на кафедру	листопад-грудень	

Студент

Керівник роботи

Кульматицький С.

Лесько О.Й.

АНОТАЦІЯ

УДК 658.8:005

Кульматицький С.О. Управління економічною безпекою приватного акціонерного товариства «Вінницький дослідний завод» в умовах цифровізації ринку праці.

Магістерська кваліфікаційна робота зі спеціальності 073 – менеджмент, освітня програма – менеджмент підприємств, організацій і установ, Вінниця: ВНТУ, 2024. 93 с.

На укр. мові. Бібліогр.: 37 назв; рис.: 32; табл.: 13.

У магістерській кваліфікаційній роботі розглянуто теоретико-методичні засади управління економічною безпекою підприємства та концептуальні засади забезпечення економічної безпеки підприємства в умовах цифрової трансформації ринку праці, проаналізовано методики оцінювання економічної безпеки підприємства з визначенням їх переваг та недоліків.

Досліджено економічну діяльність підприємства ПрАТ «Вінницький дослідний завод», розраховано економічну ефективність діяльності підприємства, проведено оцінювання економічної безпеки ПрАТ «ВДЗ» з урахуванням специфіки цифровізації ринку праці.

Розроблено рекомендації щодо удосконалення управління економічною безпекою приватного акціонерного товариства «Вінницький дослідний завод».

Ключові слова: управління, економічна безпека, модель, цифровізація, ринок праці, системно-синергетичний підхід, підприємство, макетування тощо.

ABSTRACT

Kulmatytskyi S. O. Management of economic security of the private joint-stock company «Vinnytskyi doslidniy zavod» in the conditions of digitalization of the labor market.

Master's thesis on specialty 073 - management, educational program - management of enterprises, organizations and institutions, Vinnytsia: VNTU, 2024. 94p.

In Ukrainian speech Bibliography: 37 titles; Fig.: 32; tab.: 13.

The master's qualification work considers the theoretical and methodological principles of managing the economic security of an enterprise and the conceptual principles of ensuring the economic security of an enterprise in the conditions of digital transformation of the labor market, analyzes the methods of assessing the economic security of an enterprise with the determination of their advantages and disadvantages.

The economic activity of the enterprise PJSC «Vinnytskyi doslidniy zavod» was studied, the economic efficiency of the enterprise was calculated, and the economic security of PJSC «VDZ» was assessed taking into account the specifics of the digitalization of the labor market.

Recommendations were developed to improve the management of the economic security of the private joint-stock company «Vinnytskyi doslidniy zavod».

Keywords: management, economic security, model, digitalization, labor market, system-synergetic approach, enterprise, layout, etc.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	
1.1. Основні підходи до формування поняття економічної безпеки держави та економічної безпеки підприємства	7
1.2 Концептуальні засади забезпечення економічної безпеки підприємства в умовах цифрової трансформації ринку праці.....	17
1.3 Методики оцінювання економічної безпеки підприємства з урахуванням цифровізації ринку праці.....	25
Висновки до розділу 1.....	28
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ВІННИЦЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ ЗАВОД»	
2.1 Аналіз основних фінансово-економічних показників діяльності ПрАТ «Вінницький дослідний завод».....	30
2.2 Оцінювання економічної безпеки ПрАТ «ВДЗ» з урахуванням цифровізації ринку праці.....	43
2.3 Аналіз загальної системи управління на ПрАТ «ВДЗ».....	50
Висновки до розділу 2.....	55
РОЗДІЛ 3 РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ВІННИЦЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ ЗАВОД»	
3.1 Обґрунтування вибору базової стратегії розвитку підприємства	57
3.2 Макетування нової оргструктури підприємства та розробка моделі формування й розвитку СЕБП підприємства ПрАТ «ВДЗ».....	61
3.3 Розрахунок економічного ефекту та моделювання прибутку підприємства.....	67
Висновки до розділу 3.....	71
Висновки.....	73

Список використаних джерел	76
Додаток А. Перевірка на антиплагіат.....	80
Додаток Б. Технічне завдання	81
Додаток В. Фінансова звітність підприємства: баланс ПрАТ «ВДЗ».....	82
Додаток Г. Фінансова звітність підприємства: звіт про фінансовий результат ПрАТ «ВДЗ».....	90
<u>Додаток Д. Ілюстративний матеріал</u>	

ВСТУП

Управління економічною безпекою приватного акціонерного товариства в умовах цифровізації ринку праці є важливим компонентом забезпечення сталого розвитку та конкурентоспроможності підприємства. Цей напрямок охоплює розробку, впровадження та оптимізацію заходів, спрямованих на мінімізацію ризиків, пов'язаних із цифровими трансформаціями, а також на захист ресурсів, даних та інтересів компанії в умовах динамічного ринкового середовища.

Актуальність теми для України визначається зростанням впливу цифровізації на структуру та функціонування ринку праці, а також необхідністю адаптації підприємств до нових умов, що вимагають високої гнучкості, захисту даних і ефективного управління людськими ресурсами. Українські компанії стикаються з викликами, пов'язаними з використанням новітніх технологій, зокрема автоматизацією бізнес-процесів, дистанційною зайнятістю та посиленням кіберзагроз.

Для приватних акціонерних товариств, які прагнуть підвищити рівень економічної безпеки та залишатися конкурентоспроможними на внутрішньому і зовнішньому ринках, ключовими стають впровадження цифрових інструментів для моніторингу ризиків, розробка стратегій захисту від загроз та підвищення кваліфікації персоналу. Ефективне управління економічною безпекою в умовах цифровізації дозволяє підприємствам не лише зберегти свої активи, але й адаптуватися до викликів сучасного цифрового світу, формуючи основу для довгострокового розвитку.

Серед наукових праць, у яких досліджена дана тема, треба відмітити внесок таких зарубіжних та вітчизняних науковців, як Андріїв М., Варналій З., Дідик А., Драгун А., Зубок М., Коптева Г., Любохинець Л. та багато інших.

Метою даної роботи є обґрунтування теоретичних та практичних засад щодо удосконалення управління економічною безпекою приватного

акціонерного товариства «Вінницький дослідний завод» в умовах цифровізації ринку праці.

В межах поставленої мети вирішувалися такі завдання:

1. Дослідити теоретичні основи управління економічною безпекою підприємства в умовах цифровізації ринку праці.
2. Провести фінансово-економічний аналіз діяльності ПрАТ «ВДЗ» з метою визначення його фінансового стану.
3. Здійснити аналіз стану економічної безпеки підприємством ПрАТ «ВДЗ».
4. Розробити рекомендації щодо удосконалення управління економічною безпекою підприємства використанням запропонованої моделі СЕБП.
5. Розрахувати економічний ефект від розроблених пропозицій та здійснити моделювання отриманих результатів за три роки.

Об'єктом дослідження є напрями та шляхи удосконалення управління економічною безпекою підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та науково-методичних положень щодо удосконалення управління економічною безпекою підприємства з використанням моделі СЕБП в умовах цифровізації ринку праці.

Новизна проведених нами досліджень полягає в тому, що було запропоновано модель формування та розвитку системи економічної безпеки підприємства, яка, на відміну від існуючих, ґрунтується на системно-синергетичному підході, який враховує сучасні умови цифровізації ринку праці.

Методи дослідження. В роботі використовувалися такі наукові методи: при вивченні економічних явищ і процесів – метод системного аналізу і синтезу; при встановленні взаємозв'язків між теоретичними узагальненнями та зробленими висновками – абстрактно-логічний метод; для ілюстрації висновків дослідження – табличний та графічний методи; для визначення показників стану та ефективності економічної діяльності на підприємстві – методи

порівняння та узагальнення. В роботі також використовувалися методи економічного аналізу, методи зіставлення та інші.

Інформаційною базою для виконання магістерської кваліфікаційної роботи є навчальні підручники та посібники, Закони України, нормативні документи Кабінету Міністрів України та інших міністерств і відомств, матеріали наукових конференцій, монографії та статті у наукових журналах, виступи науковців на конференціях, бухгалтерська та фінансова звітність ПрАТ «ВДЗ», інформаційні ресурси Інтернет.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні положення даного дослідження можуть стати теоретичним підґрунтям і практичними рекомендаціями щодо удосконалення управління економічною безпекою приватного акціонерного товариства «Вінницький дослідний завод» в умовах цифровізації ринку праці на базі запропонованої моделі СЕБП.

Самостійність виконання роботи. Робота виконана автором самостійно під керівництвом наукового консультанта, якого призначила кафедра ЕПВМ, і є завершеною працею. Теоретична частина роботи зроблена з використанням наукових праць інших дослідників та матеріалів Інтернет. Практична частина роботи зроблена на матеріалах досліджуваного підприємства.

Апробація результатів. За результатами виконаної кваліфікаційної роботи підготовлені тези на міжнародну конференцію [1].

Пояснювальна записка магістерської кваліфікаційної роботи складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури, який налічує 37 джерел та 5 додатків. Текст пояснювальної записки викладений на 93-х сторінках (основний – на 76 сторінках), в 13 таблицях та на 32 рисунках. Магістерська кваліфікаційна робота виконана відповідно до методичних вказівок Вінницького національного технічного університету ВНТУ [2] та кафедри економіки підприємства та виробничого менеджменту ЕПВМ [3].

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Основні підходи до формування поняття економічної безпеки держави та економічної безпеки підприємства

Проблема економічної безпеки українських підприємств є дуже гострою. Це пов'язано не лише з подальшою трансформацією економіки країни, посиленням конкуренції з боку транснаціональних компаній, експорт сільськогосподарської продукції все більше схиляється до сировини та сильна залежність від кредитних ресурсів міжнародних організацій, а також через негативний вплив внутрішніх і зовнішніх загроз економічній безпеці як нагорі, так і знизу.

Політична та соціальна нестабільність призвела до зростання рівня незадоволеності громадян і втрати людських ресурсів як через високу смертність через низьку народжуваність і зростання трудової міграції, так і через цифровізацію суспільства. Хоча це і забезпечує інформаційні ресурси для широкого кола людей користувачів, також активізувався ІІСО та використання інформаційної зброї, що впливає негативно. Також зміна клімату шкодить здоров'ю людини та впливає на процеси виробництва продуктів харчування через погіршення екологічних умов. Крім того, військові дії на всій території країни породжують загрози, які негативно впливають на безпеку кожного суб'єкта господарювання.

Усі великі країни світу активно працюють над вирішенням питань економічної безпеки на національному рівні. Закон України «Про основи національної безпеки України» уточнює основні загрози економічній безпеці та напрями державної політики (див. рис. 1.1) [4].

Рисунок 1.1 – Основні загрози та напрями державної політики, визначені в Законі України «Про основи національної безпеки України» (складено за [4])

В Україні поняття економічної безпеки введено в нормативні документи, зокрема в 1 статтю Конституції України. У документі N 17 зазначено, що захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави [5].

Визначення пріоритетності економічної безпеки підприємств, які є першорядною ланкою національної економіки, потребує систематичного перегляду та вдосконалення теоретико-методологічних засад, що пов'язано зі швидкими змінами базових умов, що формуються в соціально-економічному процесі в країні. Враховуючи ці тенденції, економічна безпека соціально-економічної системи на макро-, мезо- та мікрорівнях потребує нових методологій забезпечення її захисту, розробки та впровадження сучасних інструментів управління, здатних гнучко реагувати на зміни внутрішнього та зовнішнє середовище.

В умовах швидкої трансформації всіх соціально-економічних систем безпосередні економічні інтереси не завжди є прерогативою прийняття рішень у сфері безпеки, оскільки національна економічна безпека передбачає середньо- та довгострокові наслідки рішень і передбачає розвиток довгострокових стратегій поведінки інституційних агентів [6].

Аналізуючи наявну літературу, варто зазначити, що з кінця минулого століття термін «економічна безпека» набув офіційного значення та поширився в економічних дослідженнях серед науковців.

На основі вивчення праць низки науковців [6-20], можна зазначити, що в науковій літературі існують різні погляди на поняття «економічна безпека підприємства». Найбільш розповсюдженим є саме захисний підхід у розумінні економічної безпеки підприємства. Наведемо різні думки науковців з цього приводу та проаналізуємо їх в табл. 1.1 [6-17].

Таблиця 1.1 – Наукові підходи щодо визначення терміну «економічна безпека підприємства»

Автор	Сутність поняття
Дідик А. М. [6]	Комплекс заходів, які сприяють підвищенню фінансової стійкості господарюючих суб'єктів за умов ринкової економіки, що захищають їх комерційні інтереси від впливу негативних ринкових процесів
Драгун А.О. [7]	Це комплексна система заходів суб'єкта господарювання, направлена на забезпечення його конкурентоспроможності в умовах дестабілізації діяльності під впливом внутрішніх та зовнішніх факторів
Коптева Г.М. [8]	Це комплекс економічних відносин в цілях забезпечення постійної збалансованості інтересів підприємства і держави з урахуванням внутрішніх і зовнішніх факторів впливу і часу
Волошина А.Р. [9]	Захищеність його діяльності від негативного впливу зовнішнього оточення, а також здатність своєчасно усунути різноманітні загрози або пристосуватися до існуючих умов, які не відбиваються негативно на його діяльності
Ковальська Л., Голій О., Голій В. [10]	Здатність суб'єкта господарювання ефективно та безперервно здійснювати свою статутну діяльність на основі вживання сукупності взаємопов'язаних обліково-аналітичних та контрольних процедур, що дозволяють оптимізувати використання корпоративних ресурсів підприємства та нівелювати вплив загроз внутрішнього та зовнішнього середовищ з метою збільшення вартості його капіталу
Зінченко Д.С.. [11]	Стан, за якого забезпечується економічний розвиток і стабільність діяльності підприємства, банку, гарантований захист їх ресурсів, здатність адекватно і без суттєвих втрат реагувати на зміни внутрішньої і зовнішньої ситуації, сукупність організаційно-правових, режимно-охоронних, технічних, технологічних, економічних, фінансових, інформаційно-аналітичних та інших методів, спрямованих на усунення потенційних загроз і створення умов для забезпечення ефективного функціонування суб'єктів підприємницької діяльності відповідно до їхніх цілей та завдань
Ярмак О. В. [12]	Стан захищеності усіх систем підприємства при здійсненні господарської діяльності в певній ситуації
Андріїв Н.М. [13]	Такий стан розвитку суб'єкта господарювання, який характеризується стабільністю економічного фінансового розвитку, ефективністю нейтралізації негативних чинників та протидії їх впливу на всіх стадіях його діяльності
Сенчук І.[14]	Кількісна та якісна характеристика економічних властивостей системи з точки зору її здатності до самовиживання і розвитку в умовах дестабілізуючої дії зовнішніх і внутрішніх факторів, які є непередбачуваними
Кухар О.[15]	Захищеність діяльності суб'єкта господарювання від негативних впливів зовнішнього середовища, а також здатність швидко усувати різні варіанти загроз або пристосовуватися до наявних умов, що не позначаються негативно на його діяльності
Марченко О. С. [16]	Міра гармонізації в часі й просторі економічних інтересів підприємства з інтересами пов'язаних з ним суб'єктів зовнішнього середовища та їх часткова захищеність від загроз

Продовження табл. 1.1

Огренич, Ю., Діброва, В. [18]	Міра економічної свободи підприємства, що досягається внаслідок керованого процесу взаємоузгодження економічних інтересів стейкхолдерів як зовнішнього, так і внутрішнього середовища підприємства, який має на меті протистояння загрозам економічній безпеці підприємства та потребує необхідних для такого протистояння ресурсів
Вороніна В.Л. [17]	Найважливіша якісна характеристика економічної системи, яка визначає її здатність підтримувати нормальні умови функціонування стійке забезпечення ресурсами та розвиток, а також послідовну реалізацію економічних інтересів
Ситник Г. В. [19]	Стан захищеності підприємства при організації взаємовідносин з іншими суб'єктами і його ресурсів, при якому гарантується стабільність функціонування, розширення, відтворення, впровадження і широке використання науково-технічних досягнень і соціальний розвиток
Варналій З. С.[20]	Це не тільки стан використання корпоративних ресурсів, а й підприємницьких можливостей, за якого гарантується найбільш ефективне їхнє використання для стабільного функціонування та динамічного науково-технічного і соціального розвитку, запобігання внутрішнім і зовнішнім негативним впливам (загрозам)
Зубок М.І., Рубцов В.С., Яременко С. М.. [21]	Стан захищеності життєво важливих інтересів суб'єкта господарювання, що досягається шляхом гармонізації взаємовідносин із суб'єктами зовнішнього впливу та оптимізації внутрішньо системних процесів і дозволяє за рахунок адаптації функціонувати та розвиватися підприємству в умовах об'єктивно існуючих невизначеностей, загроз та ризиків",
Сосновська О. О. [22]	Комплексна діяльність підприємства, спрямована на ефективне формування та використання його ресурсного потенціалу у різних функціональних сферах для забезпечення стійкого функціонування в умовах невизначеного та мінливого економічного середовища",
Савенко І.І. [23]	Здатність підприємства залишатись економічною системою, яка може протистояти ринковим викликам і забезпечувати своє самовідтворення в заданому процесами створення споживчих цінностей режимі, еволюціонуючи у відповідь на зовнішні зміни та забезпечуючи капіталотримачам (власникам бізнесу) досягнення планованих економічних результатів діяльності на обраному сегменті ринку з певним інституційним наповненням і системою інфорсменту, створеною для узгодження приватних і суспільних інтересів"

Проаналізуємо визначень економічної безпеки підприємства, подані в таблиці 1.1. Спільні риси вищенаведених визначень:

1. Комплексність: економічна безпека розглядається не як окрема складова, а як система заходів, процесів та станів, що охоплюють різні аспекти діяльності підприємства.

2. Зовнішні та внутрішні загрози: всі визначення підкреслюють важливість захисту від зовнішніх (конкуренція, зміни ринку) та внутрішніх (недостатня ефективність, помилки менеджменту) загроз.
3. Стійкість: економічна безпека пов'язана зі здатністю підприємства протистояти негативним впливам, адаптуватися до змін та зберігати свою життєздатність.
4. Захист ресурсів: важливим аспектом є захист матеріальних, фінансових та інших ресурсів підприємства.
5. Задоволення інтересів стейкхолдерів: економічна безпека передбачає балансування інтересів різних груп, зацікавлених у діяльності підприємства (власників, працівників, клієнтів, держави).

Відмінності в акцентах:

1. Фокус на фінансовій стійкості: деякі визначення більше акцентують увагу на фінансовій складовій економічної безпеки.
2. Орієнтація на конкурентоспроможність: інші автори підкреслюють важливість забезпечення конкурентоспроможності підприємства.
3. Системний підхід: деякі визначення розглядають економічну безпеку як результат комплексної системи заходів та процедур.
4. Соціальний аспект: деякі автори підкреслюють важливість гармонізації інтересів різних стейкхолдерів.

Систематизація ключових елементів економічної безпеки підприємства:

1. Забезпечення стабільності: підтримання безперервності діяльності, здатність протистояти кризам.
2. Захист ресурсів: збереження матеріальних, фінансових, інформаційних та інших ресурсів.
3. Посилення конкурентоспроможності: здатність успішно протистояти конкурентам на ринку.
4. Адаптація до змін: гнучкість та здатність швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища.

5. Оптимізація внутрішніх процесів: постійне вдосконалення виробничих, управлінських та інших процесів.
6. Забезпечення соціальної відповідальності: врахування інтересів всіх зацікавлених сторін.

Виявлено, що українські науковці, попри згадане вище акцентування уваги при розгляді ЕБ на національному рівні, чітко виділяють цю складову серед інших у структурі національної безпеки. В інших країнах застосовуються дещо відмінні підходи, що, зокрема, передбачають глибше поєднання економічна безпека із військовою, зовнішньоекономічною та соціальною.

Отже, аналіз наведених визначень дозволяє зробити висновок, що економічна безпека підприємства – це багатогранне поняття, яке охоплює широкий спектр аспектів діяльності підприємства. Це не просто стан, а скоріше процес, який потребує постійної уваги і зусиль з боку керівництва.

Розглянемо суть економічна безпека підприємства із виділенням основних підходів та характеристикою ключових параметрів [13]:

1. Перший підхід пов'язується із актуальним для усіх суб'єктів господарювання акцентом на захисті бізнесу.
2. Ресурсно-функціонального підхід, де наголошується на необхідності приділення уваги ефективності використання корпоративних ресурсів.
3. У межах третього підходу йдеться про розгляд економічна безпека підприємства як певного стану системи, що забезпечує його існування й розвиток.
4. Орієнтація на досягнення певного рівня стабільності, а також адаптаційна орієнтація на зміну навколишнього середовища.
5. Останній – п'ятий – підхід актуалізує проблему узгодження інтересів.

Узагальнюючи, можна констатувати, що, як і стосовно економічна безпека підприємства, оптимальним є поєднання усіх підходів, їх комбінація, що дає змогу сформулювати повне різноракурсне уявлення про економічна безпека підприємства на цей момент (рис. 1.2).

Рисунок 1.2 – Категоріальний силогізм стосовно економічної безпеки підприємства [13, 24]

Слід зазначити, що з точки зору забезпечення соціального захисту як невід'ємної складової економічної безпеки головним завданням держави має бути регулювання ринку праці та створення можливостей для залучення працездатного населення до трудової діяльності з метою отримання доходу, який задовольняє всі їхні потреби, та орієнтувати непрацездатне населення на впровадження механізмів соціального захисту. Виділимо чинники, що безпосередньо пов'язані з ринком праці, які існують на сьогодні в Україні та негативно впливають на економічну безпеку підприємств:

- високий реальний рівень безробіття та незадоволений попит на робочу силу;
- частка заробітної плати у собівартості продукції значно нижча порівняно з іншими країнами, що забезпечує надприбутки власників, але ускладнює задоволення потреб працівників у межах трудових доходів;
- прискорення трудової міграції, оскільки громадяни працездатного віку згодом змінюють постійне місце проживання;
- неналагоджений процес самовдосконалення для підвищення професійного рівня та рівня знань;
- неофіційна зайнятість та отримання заробітної плати без сплати податків ускладнюють виплату сьогоdnішніх пенсій і позбавляють цих працівників можливості майбутніх пенсійних виплат;
- зношеність системи охорони здоров'я та соціально-культурної інфраструктури, що не сприяє відновленню індивідуального потенціалу працівників;
- недотримання норм охорони праці призводить до збільшення травматизму та тривалої втрати працездатності.

Ці чинники становлять загальну причину соціальної нестабільності в нашій державі, яка призводить до зниження рівня соціальної захищеності, а отже, погіршує рівень економічної безпеки підприємств. Відповідно, було встановлено логічний зв'язок у такій ієрархічній структурі: національна економічна безпека та економічна безпека підприємства – соціальна безпека – ринок праці (рис. 1.3).

Вважаємо, що забезпечення економічної безпеки підприємств неможливо досягти в нинішніх умовах ігнорування проблем соціальної сфери, які ускладнюють отримання підприємствами робочої сили, рівень кваліфікації та вміння застосовувати цифрові навички є конкуренцією, особливо на високий рівень має вирішальне значення у виробництві наукової та промислової продукції.

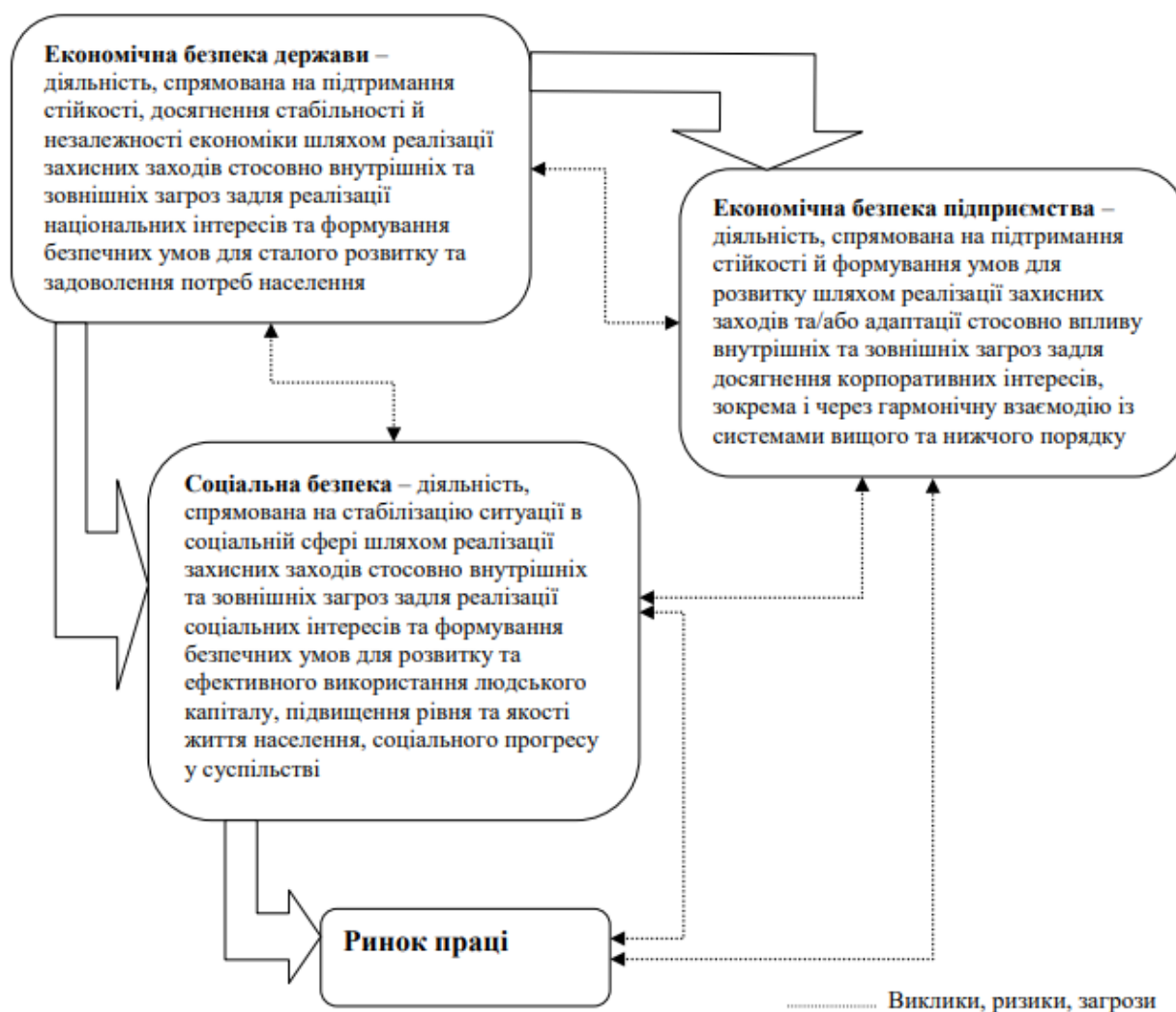

Рисунок 1.3 – Моделювання ієрархічного зв’язку між рівнями безпеки [13, 24]

На рис. 1.3 вказується на наявність взаємозв’язку між економічною безпекою підприємства й економічною безпекою держави, соціальною безпекою та ринком праці, окремі аспекти чого було розглянуто вище. Отже, трансформація ринку праці спричиняє зміну рівня економічної безпеки підприємства, але й підприємницька активність формує зворотній вплив, хоча б через збільшення чи скорочення кількості робочих місць та розмір оплати праці, який є визначальним для якості життя населення, що є ключовим параметром соціальної безпеки.

1.2 Концептуальні засади забезпечення економічної безпеки підприємства в умовах цифрової трансформації ринку праці

За останні десятиліття кардинальних змін зазнали всі сфери суспільного життя. Ще кілька років тому цифрова трансформація економіки вважалася феноменом окремих країн з високим рівнем економічного розвитку, але пандемія COVID-19 та повномасштабна війна змусила людей усвідомити необхідність зосередитися на суті таких понять, як «цифровізація», «цифрова трансформація», «цифрова економіка» та Індустрія 4.0 широкого кола учасників глобального економічного простору.

В умовах карантинних обмежень значні переваги отримали ті підприємства, які зберегли повний або частковий контакт із працівниками та споживачами через цифрові платформи, автоматизували свої виробництва, продовжили виробляти продукцію та надавати послуги. Хоча зараз українські підприємства по-різному реагують на цифровізацію національної економіки та ринку праці, задля економічної безпеки вони повинні бути повністю готові адаптуватися до посилення цих тенденцій.

Особливістю розвитку цифрової економіки є те, що вона не замінює традиційну економіку, а стає її частиною, відіграючи роль на основі цифровізації всього соціально-економічного процесу. Завдяки результатам впровадження Industry 4.0 цифрова економіка забезпечує найвищий рівень автоматизації, що мінімізує залучення людей до роботи «розумних підприємств». На даному етапі можна відзначити, що проблеми безробіття стосуються в основному некваліфікованих працівників, зайнятих простою фізичною працею.

Подальша автоматизація з активним використанням штучного інтелекту призведе до зниження попиту на кваліфікованих працівників, за винятком, можливо, тих, хто генерує нові ідеї та створює знання. Технологічне безробіття матиме значний вплив на ЕБП через проблеми з наймом робочої сили з

відповідною кваліфікацією та необхідними цифровими навичками, а також зростання соціальної напруги в корпоративному середовищі.

Крім «зростання технологічного безробіття», згадаємо «посилення соціальної нерівності», яке зумовлене, зокрема, суттєво різним рівнем винагороди в умовах цифрової економіки, де найвищу винагороду отримують експерти, які генерують нові знання, що поглиблює розрив між доходом і можливостями задоволення індивідуальних потреб.

Основні виклики для економічної безпеки підприємства, що виникають під час формування цифрової економіки, представлено на рис. 1.4.

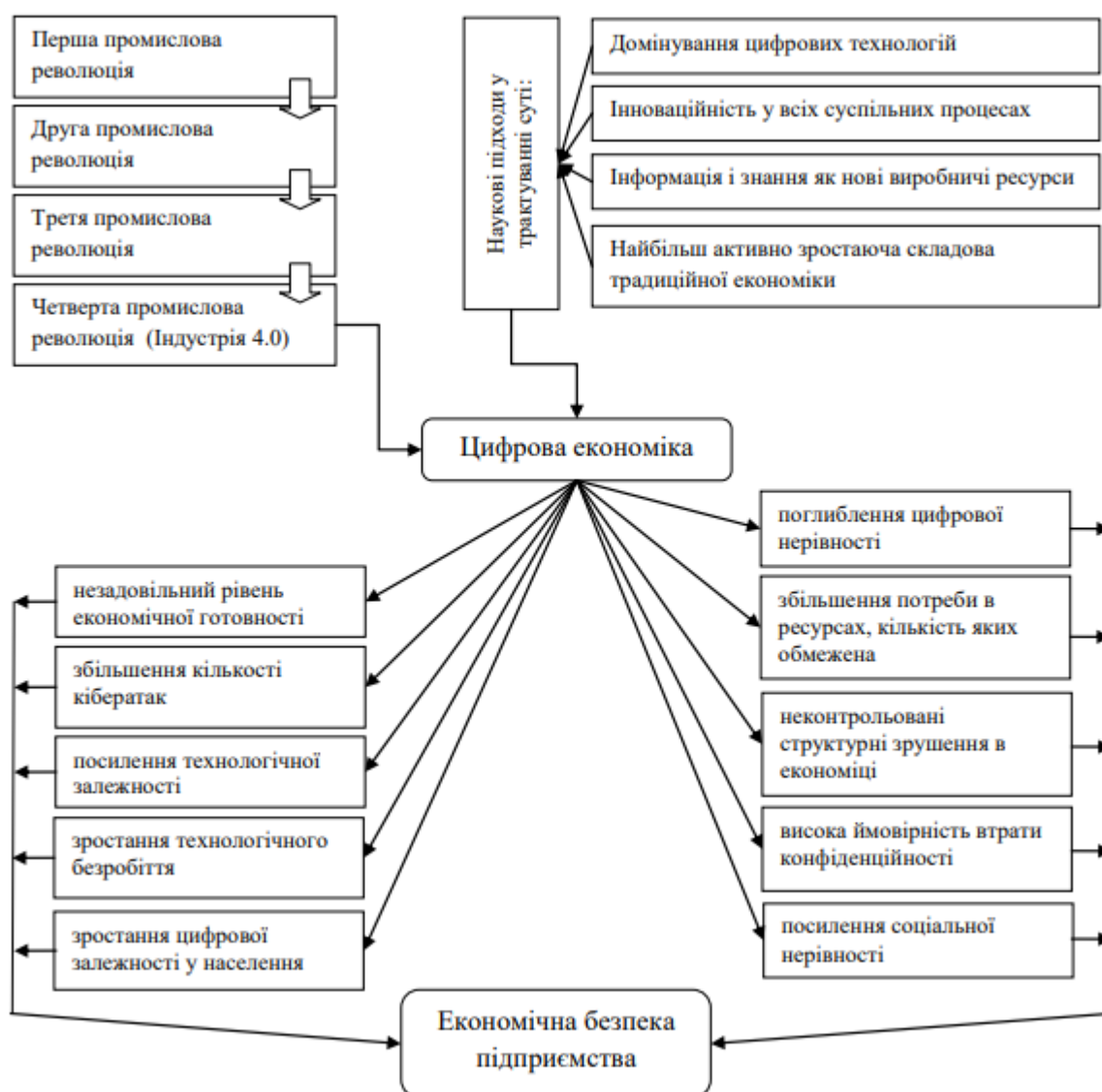

Рисунок 1.4 – Основні виклики для економічної безпеки підприємства в умовах формування цифрової економіки [13, 24]

З огляду на глобальний тренд цифровізації, необхідно розглянути деякі моменти, які є особливо актуальними для українських підприємств, пов'язані зі здатністю здійснювати цифрову трансформацію. На рисунках 1.5 і 1.6 показано основні переваги та перешкоди, які виникають під час впровадження цифрової трансформації.

Рисунок 1.5 – Переваги цифрової трансформації українських підприємств

Рисунок 1.6 – Перешкоди для цифрової трансформації українських підприємств

Виявлені переваги та перешкоди цифрової трансформації лежать в основі прийняття рішення про впровадження цифрової трансформації в умовах окремих підприємств. Ключем до цифрової економіки є рівномірне та послідовне впровадження цифрової трансформації, яка супроводжується змінами організаційної структури та характеру взаємовідносин між підприємствами та працівниками з використанням цифрових інструментів в контексті цифровізації ринку праці (рис. 1.7)

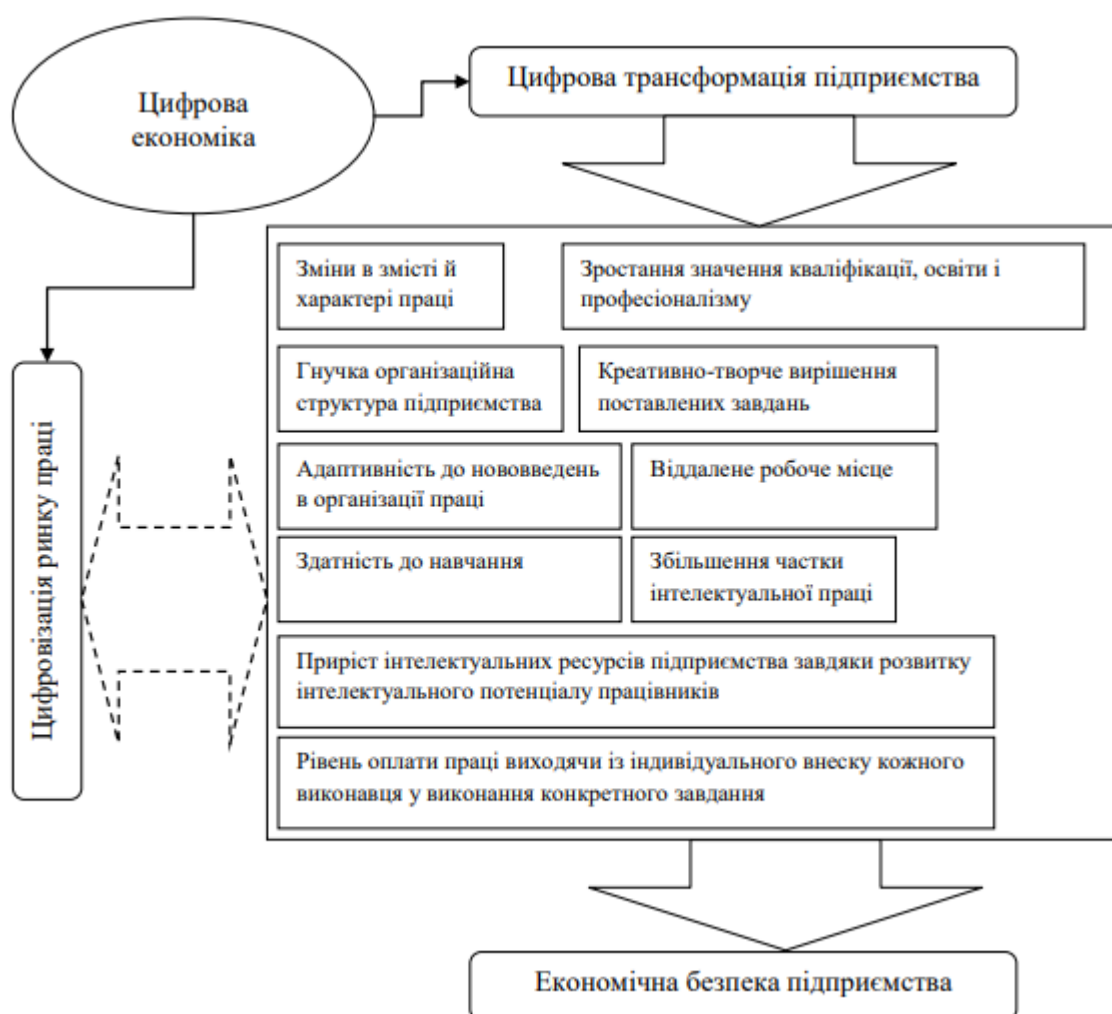

Рисунок 1.7 – Вплив цифрової трансформації на економічну безпеку підприємства в частині управління персоналом

Пунктирна лінія показує, як зміни попиту, умов праці та оплати праці впливають на ринок праці, зокрема на шукачів роботи. У свою чергу, зміни пропозиції робочої сили через цифровізацію ринку також вплинуть на цифрову

трансформацію підприємств. Враховуючи те, що найбільшим джерелом загроз є людина, будь-яка зміна внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства є об'єктом економічної безпеки підприємства.

Концептуальні засади забезпечення економічної безпеки підприємства в умовах його цифрової трансформації представлено на рис. 1.8.

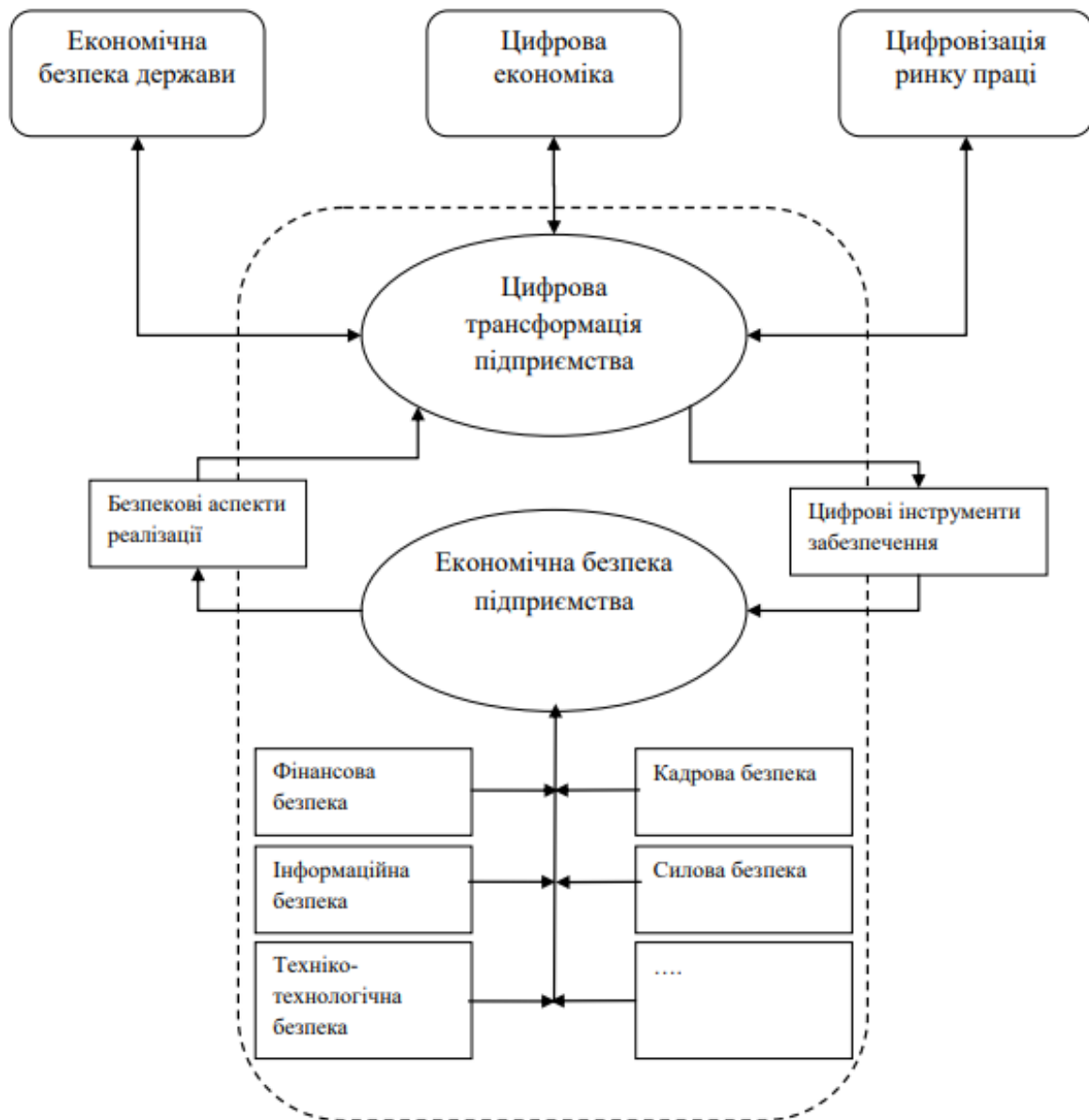

Рисунок 1.8 – Концептуальні засади забезпечення економічної безпеки підприємства в умовах його цифрової трансформації [13]

Запобігання та/або мінімізація негативного впливу загроз є ключовим завданням економічної безпеки підприємств та подальшої стабілізації ситуації. Становлення цифрової економіки, цифровізація ринку праці та цифрова трансформація підприємств породили загрози, з якими важко боротися без активного використання цифрових інструментів та підвищення професійного рівня персоналу служби безпеки, тобто потреба у своєчасній цифровій трансформації економічної безпеки підприємств зростає.

Основну площину забезпечення економічної безпеки підприємств щодо ринку праці наведено на рисунку 1.9.

Основні параметри траєкторії цифровізації ринку праці наведено на рисунку 1.10. У межах кожного параметра траєкторії визначено переваги цифровізації ринку та можливі фактори, які впливають на кожен рівень вертикалі безпеки. Це дозволяє розглянути дві додаткові позиції, які безпосередньо пов'язані з поточним розумінням траєкторії цифровізації ринку праці.

Перша позиція полягає в підтвердженні сутності терміну «цифровий ринок» як «...специфічної частини глобального РП, на якій дистанційно формуються попит і пропозиція цифрових послуг робочої сили, а взаємодія його суб'єктів відбувається місце повністю з використанням інформаційно-комп'ютерних технологій» [13, 35].

Друга позиція полягає в тому, що цифровізація ринку праці є результатом поступового зростання інтенсивності використання цифрових технологій, що змінює політику та дії всіх суб'єктів, викликаючи тим самим необхідність перегляду базових принципів безпеки діяльності. У зв'язку з появою та посиленням впливу новітніх викликів, ризиків і загроз необхідно протистояти їм, виходячи з цілісного уявлення про характер поточних змін і можливий розвиток подій. Відмінність цієї позиції полягає в тому, що ми бачимо не лише переваги розширення цифрового ринку, а й ті фактори, які негативно впливають на ЕБ усередині вертикалі безпеки, що дозволяє нам своєчасно реагувати та адаптуватися до можливих змін.

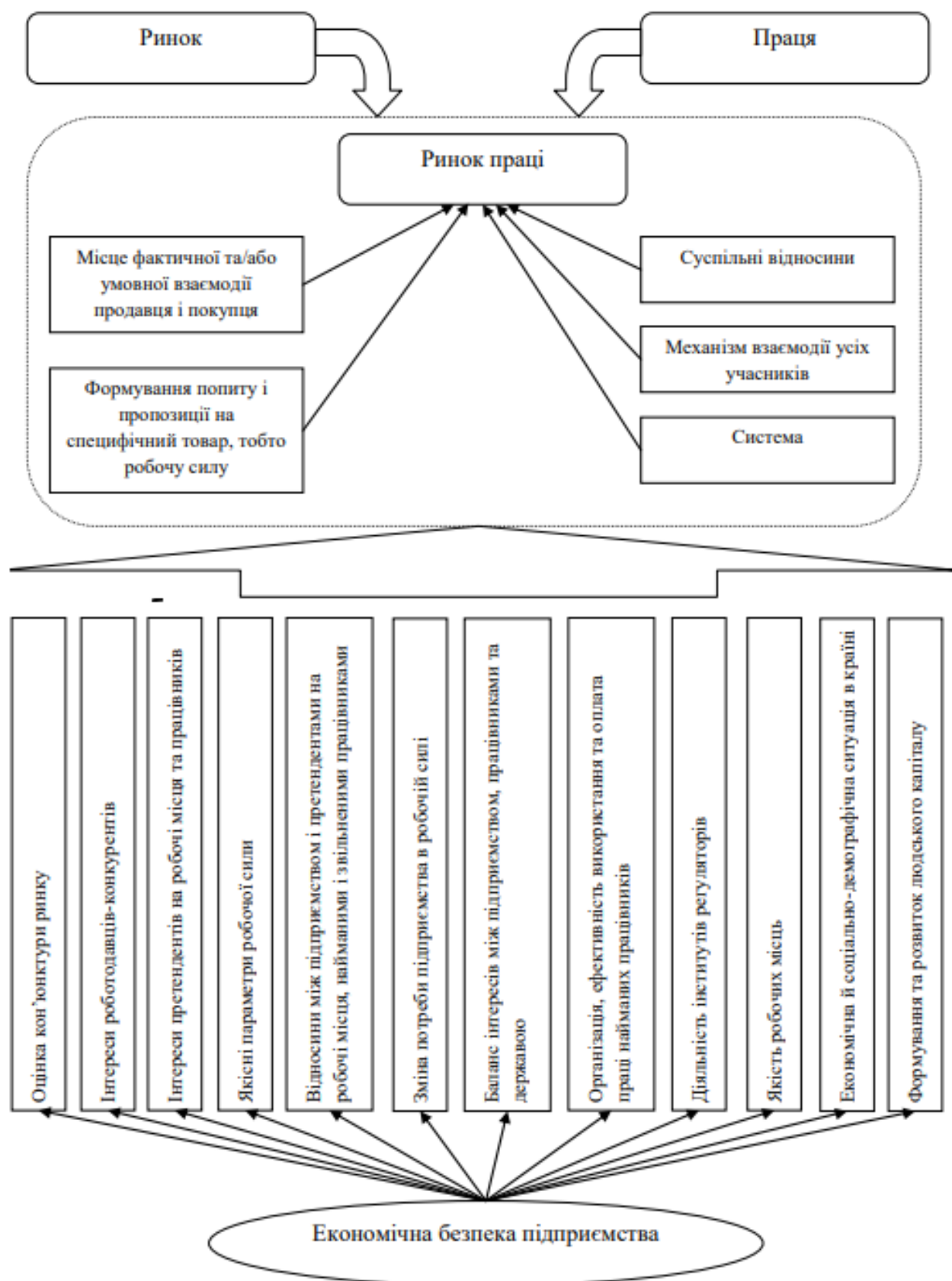

Рисунок 1.9 – Забезпечення економічної безпеки підприємства з урахуванням ринку праці

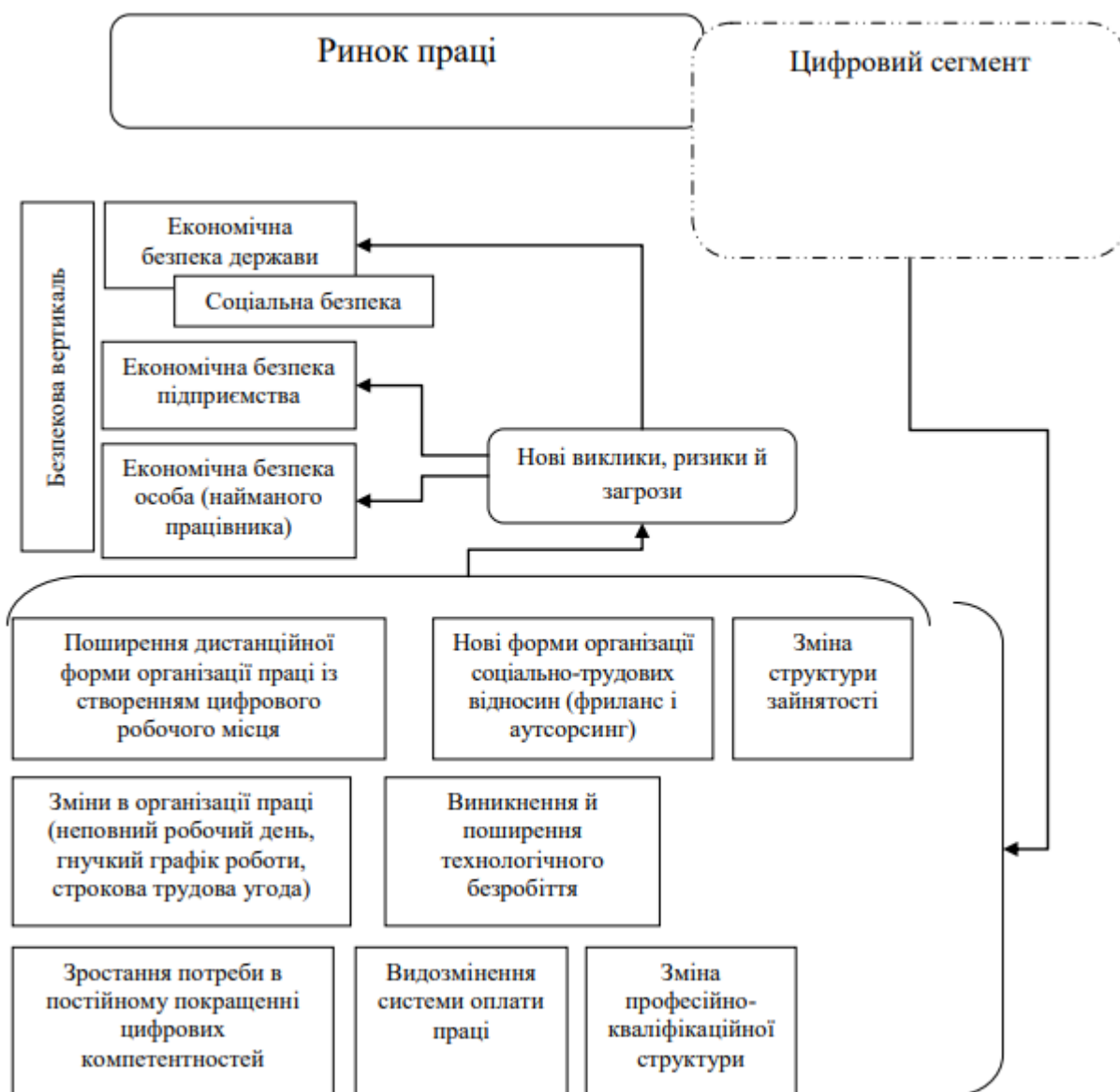

Рисунок 1.10 – Ключові параметри траєкторії цифровізації ринку праці, що провають необхідність перегляду засад безпекової діяльності

Узагальнюючи концептуальні засади забезпечення економічної безпеки підприємств в умовах цифрової трансформації ринку праці, слід зазначити, що в Україні завершення періоду карантину збіглося з початком загострення військової агресії, тому питання цифровізації ринку праці та цифрової трансформації підприємств вважаються не перспективою, а пріоритетом для виживання компаній..

1.3 Методики оцінювання економічної безпеки підприємства з урахуванням цифровізації ринку праці

Економічна безпека підприємства (ЕБП) визначається як здатність підприємства забезпечити стабільну фінансову діяльність, стійкість до внутрішніх та зовнішніх загроз, а також ефективне функціонування в умовах ринкової невизначеності [22-27].

Таблиця 1.2 – Порівняльний аналіз методик оцінки економічної безпеки підприємства (ЕБП)

Методика	Ключові характеристики	Переваги	Недоліки
1. Методика з урахуванням цифровізації ринку праці	Оцінка економічної безпеки з акцентом на фінансові показники, управління кадровими ресурсами та вплив цифровізації на підприємство. Врахування кіберризиків та обороту кадрів у цифровому середовищі.	- Врахування кіберризиків та цифровізації ринку праці. - Комплексна оцінка на основі фінансових та кадрових показників. - Прогнозування ризиків з урахуванням цифрової трансформації.	- Складність розрахунків для підприємств, що не мають автоматизованих систем збору даних. - Потребує спеціалізованих знань для оцінки кіберризиків.
2. Методика А. М. Ткаченка (класична методика)	Оцінка економічної безпеки на основі таких показників, як рентабельність, ліквідність, фінансовий ризик, платоспроможність. Використовує стандартні фінансові коефіцієнти.	- Простота розрахунків. - Широке застосування в підприємствах будь-якого профілю. - Орієнтація на фінансову стійкість підприємства.	- Не враховує вплив цифровізації ринку праці. - Відсутність оцінки кіберризиків. - Орієнтація виключно на фінансові показники, що може бути недостатньо в умовах цифровізації.
3. Методика С. В. Іванова (інтегральна оцінка)	Інтегральна оцінка економічної безпеки на основі узагальнених показників економічної стійкості, інноваційного потенціалу та конкурентоспроможності.	- Враховує інноваційний потенціал підприємства. - Збалансований підхід до оцінки безпеки, включаючи	- Не враховує специфічні ризики цифровізації та кадрової сфери. - Складність в інтерпретації результатів через

		економічну стійкість та ринкові позиції.	високий рівень узагальненості показників.
4. Методика П. Г. Пересади (фінансово-економічна)	Фінансово-економічна оцінка з акцентом на фінансову стабільність підприємства, ліквідність, платоспроможність та фінансові ризики.	- Висока точність фінансової оцінки. - Орієнтованість на аналіз фінансової стійкості та ліквідності.	- Ігнорує вплив цифрових технологій та ринку праці. - Не враховує інноваційний потенціал та сучасні виклики кібербезпеки.

Для аналізу оберемо методику з урахуванням цифровізації ринку праці.

Переваги даної методики:

1. Врахування цифровізації ринку праці: Відображає вплив цифрових технологій на кадри та робочі процеси, включаючи оцінку кіберризиків і обороту кадрів.
2. Комплексний підхід: Поеднує як фінансові, так і кадрові показники, що робить оцінку економічної безпеки підприємства більш об'єктивною в умовах цифрової трансформації.
3. Актуальність: Відповідає сучасним тенденціям цифровізації, що є важливим аспектом для підприємств, що працюють у висококонкурентних та цифровізованих галузях.

Недоліки розробленої методики:

- Потребує глибшого розуміння цифрових процесів і ризиків, що ускладнює її застосування для підприємств із низьким рівнем цифровізації.

У сучасних умовах цифровізації ринку праці необхідно враховувати вплив цифрових технологій на ефективність управління підприємством.

Основні етапи оцінки:

1. Аналіз фінансово-економічних показників. Вихідним етапом є визначення ключових фінансових показників, таких як:
 - коефіцієнт фінансової стійкості (КФС) визначає частку власних коштів у загальних активах підприємства:

$$КФС = \frac{\text{Власні кошти}}{\text{Загальні активи}}, \quad (1.1)$$

- коефіцієнт рентабельності активів (КРА) вимірює прибутковість активів:

$$КРА = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Загальні активи}}, \quad (1.2)$$

- коефіцієнт обороту кадрів (КОК), який враховує цифровізацію ринку праці через онлайн-платформи для підбору персоналу:

$$КОК = \frac{\text{Кількість прийнятих працівників} \times \text{цифрові платформи}}{\text{Середня кількість працівників}}, \quad (1.3)$$

Оцінка ризиків зовнішнього середовища: враховує ризики, пов'язані з цифровізацією, наприклад: кіберризики: ризики пов'язані з витоком інформації через цифрові канали та ризики на ринку праці: загрози через втрату кваліфікованого персоналу, заміщення автоматизованими процесами.

Кіберризики оцінюються на основі таких факторів:

- Кількість та частота кіберзагроз, атак, інцидентів на підприємстві.
- Рівень впровадження заходів кібербезпеки (наприклад, наявність сучасного антивірусного ПЗ, міжмережевих екранів, тощо).
- Стан інформаційної інфраструктури підприємства (чи відповідає вона сучасним стандартам кіберзахисту).
- Підготовка персоналу в питаннях кібербезпеки.

2. Індекс економічної безпеки: Інтегральний показник ЕБП, який поєднує всі фінансово-економічні показники:

$$ІЕБП = w_1 \cdot КФС + w_2 \cdot КРА + w_3 \cdot КОК - w_4 \cdot КР \quad (1.4)$$

де: КФС – коефіцієнт фінансової стабільності,

КРА – коефіцієнт ресурсної адаптивності,

КОК – коефіцієнт обороту кадрів,

KP – індекс загроз кіберризиків.

w_1, w_2, w_3, w_4 – вагові коефіцієнти, що визначають важливість кожного показника для конкретного підприємства.

Отже, у контексті цифровізації ринку праці та необхідності адаптації підприємств до нових умов, запропонована методика є найбільш актуальною. Вона враховує як фінансові, так і нефінансові аспекти (наприклад, кіберризик), що робить її більш гнучкою та адаптованою до сучасних умов.

Висновки до розділу 1

Економічна безпека підприємства (ЕБП) визначається як здатність підприємства забезпечити стабільну фінансову діяльність, стійкість до внутрішніх та зовнішніх загроз, а також ефективне функціонування в умовах ринкової невизначеності.

Визначення пріоритетності економічної безпеки підприємств, які є першорядною ланкою національної економіки, потребує систематичного перегляду та вдосконалення теоретико-методологічних засад, що пов'язано зі швидкими змінами базових умов, що формуються в соціально-економічному процесі в національному масштабі і міжнародному економічному просторі, особливо через загальну глобалізацію. Враховуючи ці тенденції, економічна безпека соціально-економічної системи на макро-, мезо- та мікрорівнях потребує нових методологій забезпечення її безпеки, розробки та впровадження сучасних інструментів управління, здатних гнучко реагувати на зміни внутрішнього та зовнішнього середовища.

Вважаємо, що забезпечення економічної безпеки підприємств сьогодні неможливо здійснити без урахування проблем соціальної сфери, які ускладнюють пошук робочої сили, рівень кваліфікації якої та вміння застосовувати цифрові навички відіграють вирішальну роль у конкурентній боротьбі. Особливо у виробництві високотехнологічної промислової продукції.

Трансформація ринку праці призводить до зміни рівня економічної безпеки підприємств, але підприємницька діяльність також має негативний вплив, хоча б у частині збільшення чи зменшення кількості робочих місць та розміру заробітної плати, що є визначальним. для якості життя людей, що є ключовим параметром соціальної безпеки.

Отже, цифрова економіка вважається складовою традиційної економіки, і очікується, що її частка буде поступово збільшуватися за рахунок більш активного використання цифрових технологій. Цифрова трансформація підприємства має передбачати розширення переліку цифрових інструментів, а також зміни в організаційній структурі та покращення відносин із працівниками, особливо на основі трансформації характеру трудової діяльності, пов'язаної з підприємством, та впровадження концепції Індустрії 4.0 та цифровізації ринку праці.

У контексті цифровізації ринку праці та необхідності адаптації підприємств до нових умов, запропонована методика з урахуванням цифровізації ринку праці є найбільш актуальною. Вона враховує як фінансові, так і нефінансові аспекти (наприклад, кіберризики), що робить її більш гнучкою та адаптованою до сучасних умов. Перевагами даної методики є:

- врахування цифровізації ринку праці: відображає вплив цифрових технологій на кадри та робочі процеси, включаючи оцінку кіберризиків і обороту кадрів.

- комплексний підхід: поєднує як фінансові, так і кадрові показники, що робить оцінку економічної безпеки підприємства більш об'єктивною в умовах цифрової трансформації.

- актуальність: відповідає сучасним тенденціям цифровізації, що є важливим аспектом для підприємств, що працюють у висококонкурентних та цифровізованих галузях.

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ВІННИЦЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ ЗАВОД»

2.1 Характеристика та аналіз основних економічних показників ПрАТ "Вінницький дослідний завод"

Повне найменування: приватне акціонерне товариство “Вінницький дослідний завод”. Юридична адреса: 21100, м. Вінниця, провул. Островського, 21. Код за ЄДРПОУ: 00383780. Основні види діяльності із зазначенням найменування виду діяльності та коду за КВЕД [28-30]: виробництво інших машин і устаткування загального призначення, виробництво промислового холодильного та вентиляційного устаткування, виробництво машин і устаткування для виготовлення харчових продуктів і напоїв, перероблення тютюну

ПрАТ «Вінницький дослідний завод» - багатопрофільне підприємство, більше 50 років випускає обладнання для багатьох галузей промисловості. Основний напрямок діяльності - виготовлення та ремонт обладнання для спиртового виробництва (з міді, корозійностійких і вуглецевих сталей).

ПрАТ «Вінницький дослідний завод» здійснює виробничу та комерційну діяльність в слідуючих напрямках:

- виробництво інших машин і устаткування загального призначення;
- виробництво промислового холодильного та вентиляційного устаткування;
- виробництво машин і устаткування для виготовлення харчових продуктів і напоїв, перероблення тютюну;
- виробництво сталевих бочок і подібних контейнерів;
- виробництво колонного обладнання (одноковпакові; одноковпакові подвійного кип'ятіння; багатоковпачкові; ситчасті; клапані; насадочні; царги та тарілки), рис. 2.1.

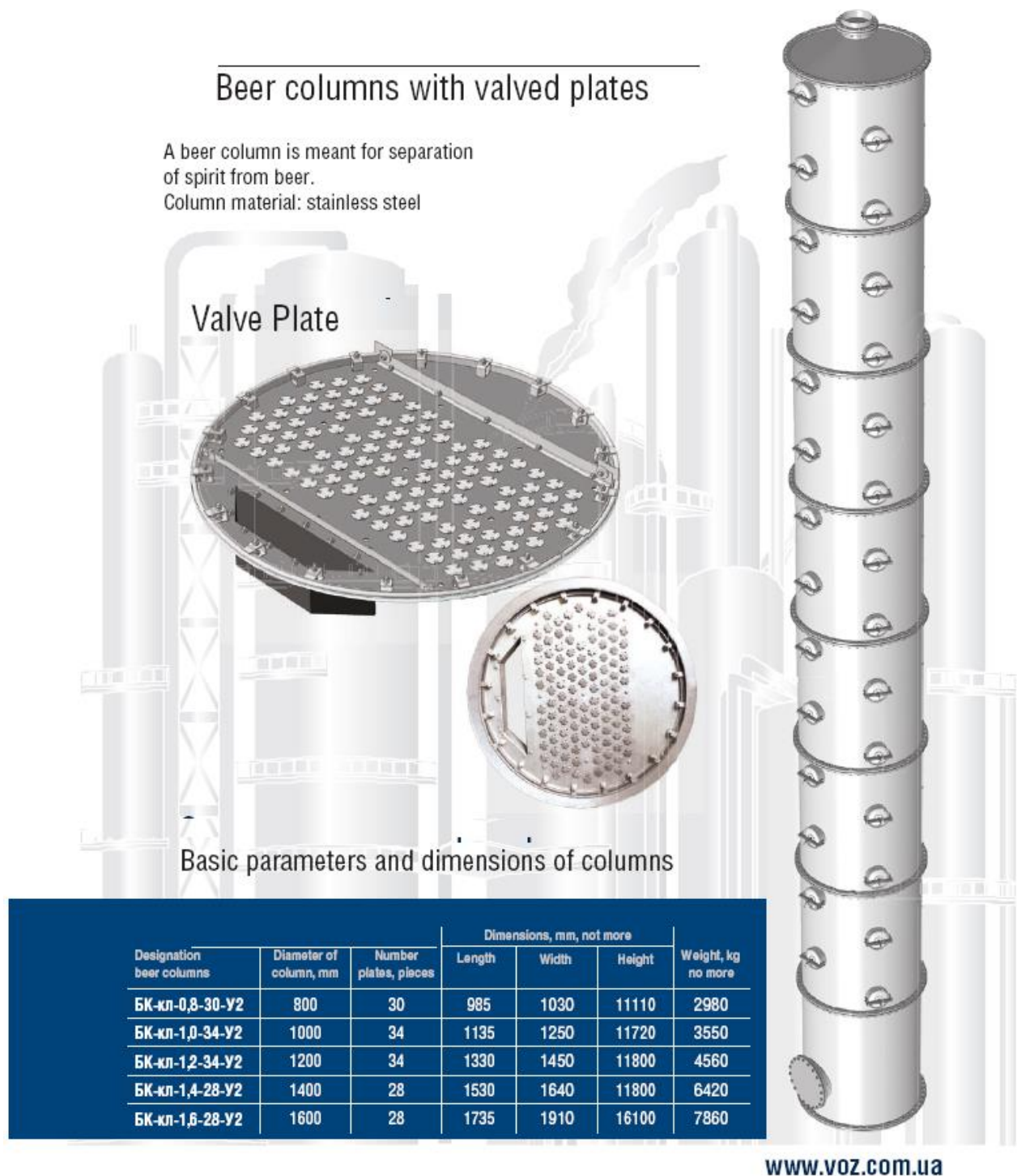

Рисунок 2.1 – Колонне обладнання: царги та тарілки

- теплообмінне обладнання (підігрівачі браги; дефлегматор; конденсатори; спиртоловушки; кип'ятильники; пробні холодильники; холодильники спирту; холодильники сусла; рекуперативні теплообмінники),
рис. 2.2.

Dephlegmator

A dephlegmator - a horizontal multipass shell-and-tube heat exchanger. It is made of copper or food grade stainless steel. A dephlegmator is meant for condensation of water-alcohol vapours coming out of the column and for feeding of the column with condensate.

Basic parameters and dimensions

Designation apparatus	Heat transfer area, m ²	Operating pressure, medium, MPa		Dimensions, mm		Weight, kg no more
		tube space	tube space	Diameter	Length	
ДФ-3,6-0,3-1,5-У2	3,6	0,03	0,015	300	1930	
ДФ-7,2-0,3-3,0-У2	7,2			300	3380	
ДФ-12,5-0,5-2,0-У2	12,5			500	2400	
ДФ-20-0,5-3,0-У2	20			500	3380	
ДФ-25-0,6-2,5-У2	25			600	3000	930
ДФ-31,5-0,6-3,0-У2	31,5			600	3600	1054
ДФ-40-0,7-3,0-У2	40			700	3500	1320
ДФ-63-0,9-3,0-У2	63			900	3600	2390
ДФ-100-1,0-3,0-У2	100			1000	3600	2860

www.voz.com.ua

Рисунок 2.2 – Теплообмінне обладнання: дефлегматори

- Виробництво вузлів та апаратів для ректифікації (холодильники сусли, підігрівальні бражки, холодильники спирта, пробні холодильники, ємності для проміжних продуктів ректифікації; мішалки бічні для бродильних та дріжджових апаратів), рис. 2.3.

Cooler vodnotekhnologicheskikh media (spiral heat exchangers)

Spiral heat exchangers are meant for performance of heat exchange processes between the products having different temperature. The design for the heat exchanger is done individually depending on the conditions of the customer's work. They are made of stainless steel. The area of the heat exchange is 10-125 m².

Basic parameters and dimensions

Designation apparatus	Dimensions, mm, not more			Weight, kg no more
	Length	Width	Height	
OB-I-2-72-0,5-1000-12(8)	1550	1750	1450	2700
OB-I-2-90-0,5-1000-12	1600	1600	1600	3000
OB-I-2-105-0,6-1000-12(8)	1830	1780	1670	3970
OB-I-2-118-0,6-1000-8	1850	1800	1670	4080
OB-I-2-15-0,6-500-8	950	1200	1050	1400
OB-I-2-20-0,6-500-8	1450	1200	1170	1500
OB-I-2-25-0,6-500-10(8)	1540	1240	1230	1790
OB-I-2-30-0,6-500-10	1500	1240	1330	1950
OB-I-2-35-0,6-500-14(12)	1530	1240	1360	2100
OB-I-2-40-0,6-500-14(8)	1680	1240	1560	2250
OB-I-2-45-0,6-500-14(8)	1700	1240	1550	2400
OB-I-2-52-0,6-500-8	1830	1260	1580	2900
OB-I-2-60-0,6-500-8	1850	1260	1600	3050

www.voz.com.ua

Рисунок 2.3 – Додаткове обладнання : холодильники сушла

- додаткове обладнання (вакуумпереривники; епруветки; ліхтарі 2-х, 3-х, 4-х ходові; декантатори; промивачі сивушної олії; сепаратори вуглекислого газу; капеловловлювачі; гідрозатвори; пінопастки; інжектори, сивухопромивателі), рис. 2.4

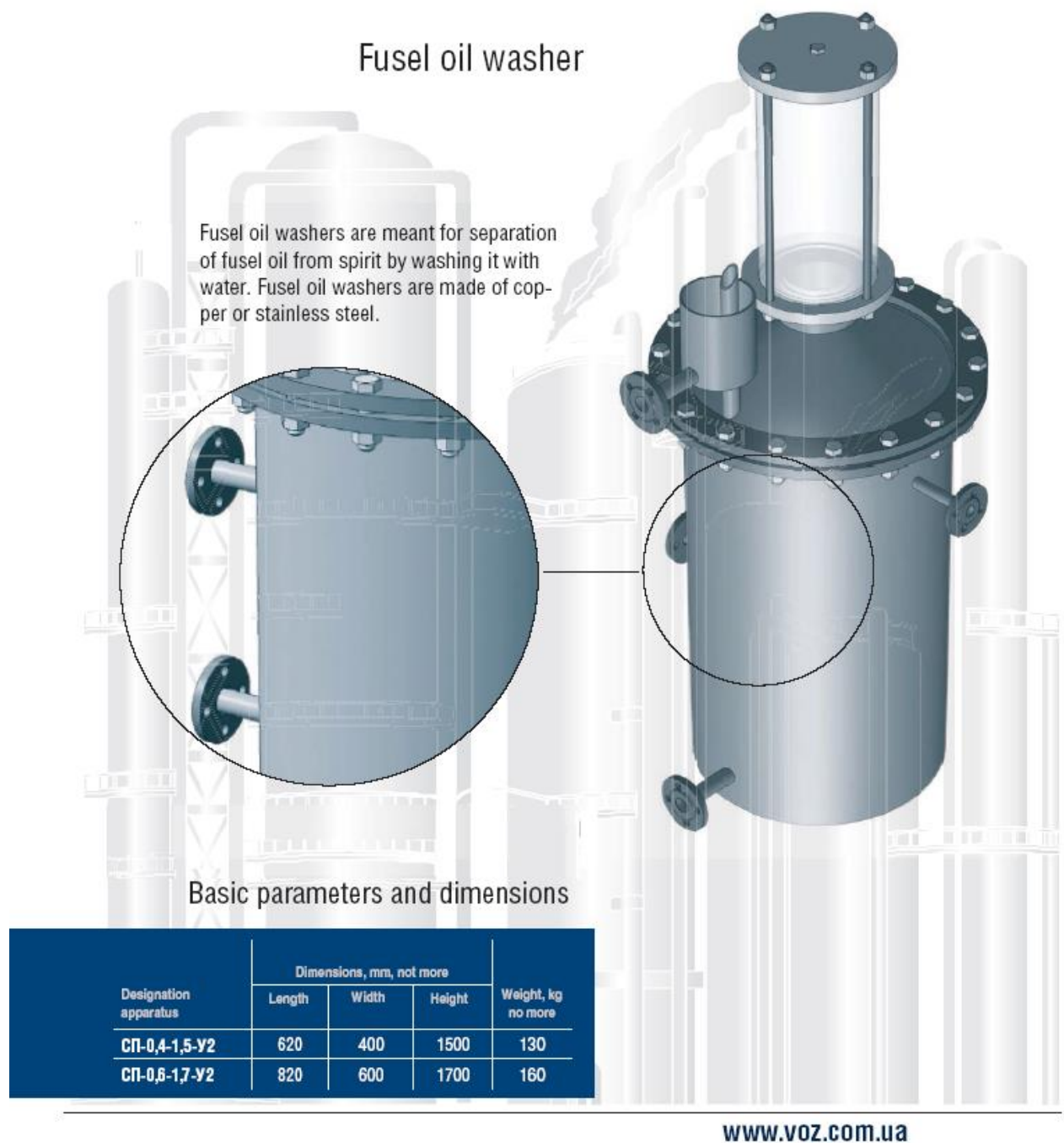

Рисунок 2.4 – Апарати для гідростатичної очистки: сивухопромивателі

Наявність підприємств-конкурентів стимулює ПрАТ "Вінницький дослідний завод" виготовляти більш якісну продукцію та намагатися знизити її собівартість. Продаж продукції здійснюється на договірній основі. Ціни на метал постійно зростають, що зменшує можливість знизити вартість продукції для більшої її реалізації.

Серед фінансових проблем чи не найважливішою є оцінка і аналіз фінансового стану підприємства, який формується під впливом як зовнішніх, так і внутрішніх чинників. З одного боку, він є результатом діяльності суб'єкта господарювання, свідчить про його досягнення та набутки, з іншого – виявляє передумови та резерви для розвитку підприємства.

Проаналізуємо основні економічні показники [3, 31-33], що характеризують діяльність ПрАТ «ВДЗ», використавши дані з фінансової звітності [35], а отримані результати аналізу зведемо у таблицю 2.1.

Таблиця 2.1 – Динаміка основних економічних та фінансових показників діяльності підприємства ПрАТ «ВДЗ»

Показники	Роки			Відхилення:			
	2021	2022	2023	2023 до 2022 року		2022 до 2021 року	
				абс. зн.	в %	абс. зн.	в %
Чистий дохід, тис. грн.	17407	25096	44069	7689,0	44,2%	18973,00	75,60%
Чистий прибуток, тис. грн.	2284	1895	6641	-389,00	-17,0%	4746,00	250,45%
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	15199	21607	34112	6408,0	42,2%	12505,00	57,87%
Продуктивність праці, тис. грн / чол.	217,588	302,361	572,33	84,77	39,0%	269,96	89,28%
Середньоспискова чисельність працівників, чол.	80	83	77	3,00	3,8%	-6,00	-7,23%

Проаналізувавши чистий дохід підприємства слід відмітити, що він у 2022 році порівняно з 2021 роком збільшився на 44,2 %, а в 2023 році даний показник ще збільшився на 75,6 %. Як видно з табл. 2.1, чистий прибуток нашого підприємства у 2022 році порівняно з 2021 роком зменшився на 17 %, але вже в 2023 році даний показник збільшився на 250,45%. Оскільки чистий прибуток підприємства характеризує ефективність діяльності підприємства, то зростання чистого прибутку свідчить про підвищення його ефективності, а також ефективності виробництва. В цілому прибуток за 2021-2023 р.р. збільшився майже в три рази, отже це позитивна тенденція.

Графічні відображення динамки основних економічних та фінансових показників діяльності підприємства ПрАТ «ВДЗ» подано на рис. 2.5 та рис. 2.2.

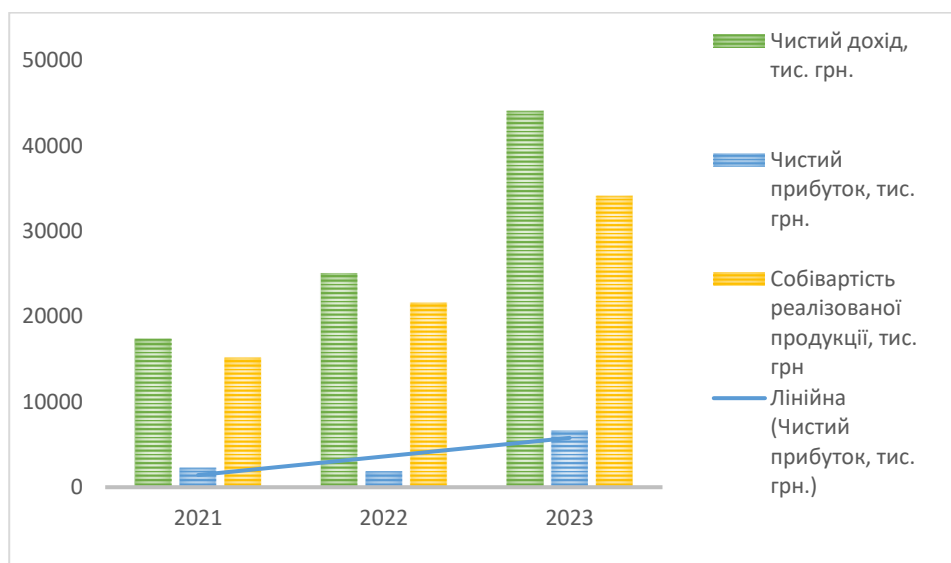

Рисунок 2.5 – Динаміка основних економічних діяльності ПрАТ «ВДЗ»

Стосовно собівартості реалізованої заводом продукції, то вона має стабільну тенденцію до збільшення, але при цьому збільшується і отриманий чистий дохід підприємства. Але збільшення собівартості свідчить про те, що підприємство намагається утримувати рівень собівартості своєї продукції та не може її остаточно знизити або ще не знайшло шляхів реалізації цього завдання. Тому керівництву підприємства потрібно активно шукати способи зниження собівартості своєї продукції, адже чим нижча собівартість продукції (товарів, робіт, послуг), тим краще працює підприємство, тим ефективніше воно використовує свої виробничі ресурси.

Середньоблікова чисельність штатних працівників облікового складу в 2021 році - 80 осіб; середня чисельність позаштатних працівників та осіб, які працюють за сумісництвом - 1 особа; чисельність працівників, які працюють на умовах неповного робочого часу - 1 особа. Робочі - електрзварювальники, газорізальники, мідники та слюсарі проходять підвищення, також регулярно проводиться атестація робочих місць. Середньоблікова чисельність штатних

працівників облікового складу в 2022 році – 83 особи; середня чисельність позаштатних працівників та осіб, які працюють за сумісництвом - 3 особи; чисельність працівників, які працюють на умовах неповного робочого часу - 3 особи. Середньоблікова чисельність штатних працівників облікового складу в 2023 році - 77 осіб; чисельність працівників, які працюють на умовах неповного робочого часу - 3 особи.

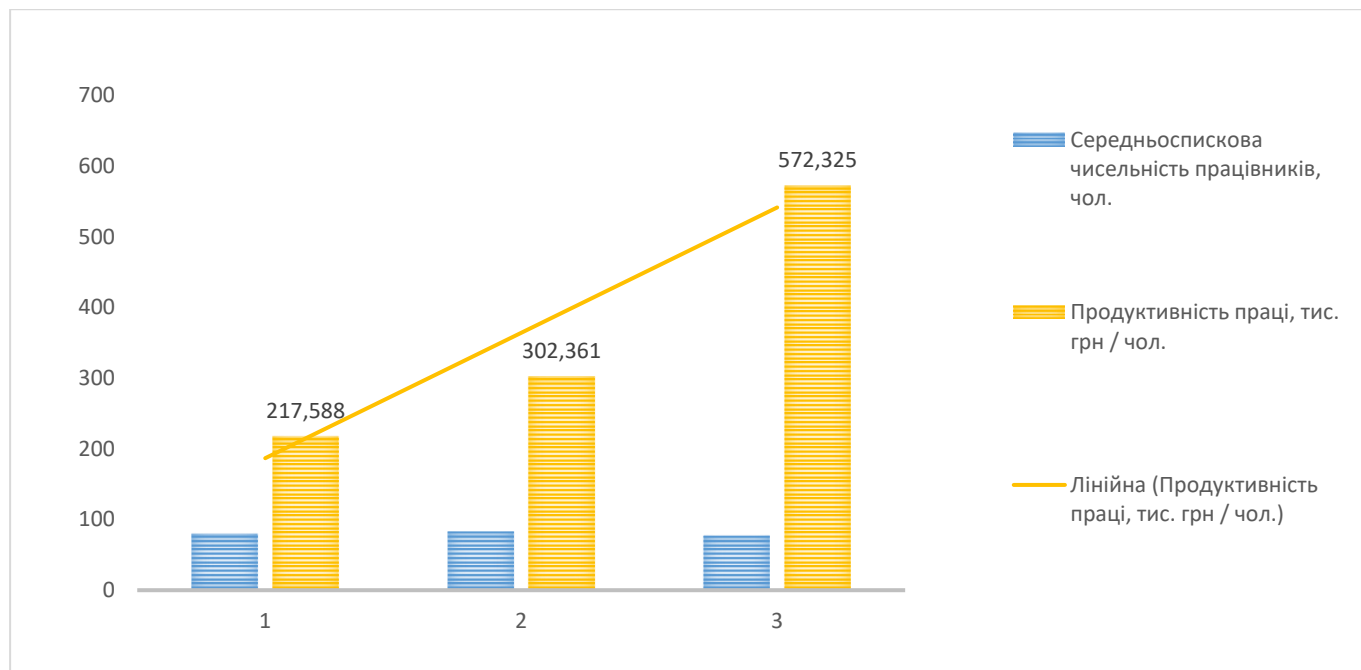

Рисунок 2.6 – Динаміка чисельності персоналу ПрАТ «ВДЗ»

За даними табл. 2.1 у 2022 році порівняно з 2021 роком продуктивність праці зросла на 39 %, а у 2023 році – збільшилась на 89,28 %, що є позитивною тенденцією, так як показник продуктивності праці показує ефективність використання трудових ресурсів підприємства.

За допомогою горизонтального і вертикального фінансового аналізу можна отримати найбільш загальне уявлення про які мали місце якісні зміни в структурі засобів та їх джерел, а також динаміці цих змін. Результат проведення аналізу балансу підприємства по деяких показниках наведених у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Основні показники балансу підприємства

Показники	Роки			Відхилення:			
	2021	2022	2023	2023 до 2022 року		2022 до 2021 року	
				абс. зн.	в %	абс. зн.	в %
1. Власний капітал, тис. грн.	52319	54214	60895	1895,0	3,6%	6681,0	12,32%
2. Активи (пасиви), тис. грн.	58267	59467	72343	1200,0	2,1%	12876,0	21,65%
3. Вартість основних засобів, тис. грн.	14521	17230	21153	2709,0	18,7%	3923,00	22,77%
4. Поточні активи, тис. грн.	43037	41573	50303	-1464,0	-3,4%	8730,0	21,0%
5. Поточні зобов'язання, тис. грн.	5948	5253	11448	-695,00	-11,7%	6195,00	117,93%
6. Довгострокові зобов'язання, тис. грн.	0	0	0	0	0	0	0

Графічне відображення виявленої динаміки показників балансу підприємства подано на рис. 2.7 та рис. 2.8.

Аналізуючи табл. 2.2 слід відмітити, що позитивною тенденцією є поступове збільшення власного капіталу підприємства. Так, за три роки він виріс з 52319 тис. грн. у 2021 році до 60896 тис. грн. у 2023 році або на 16,39%, що відкриває перед підприємством сприятливі можливості для свого розвитку.

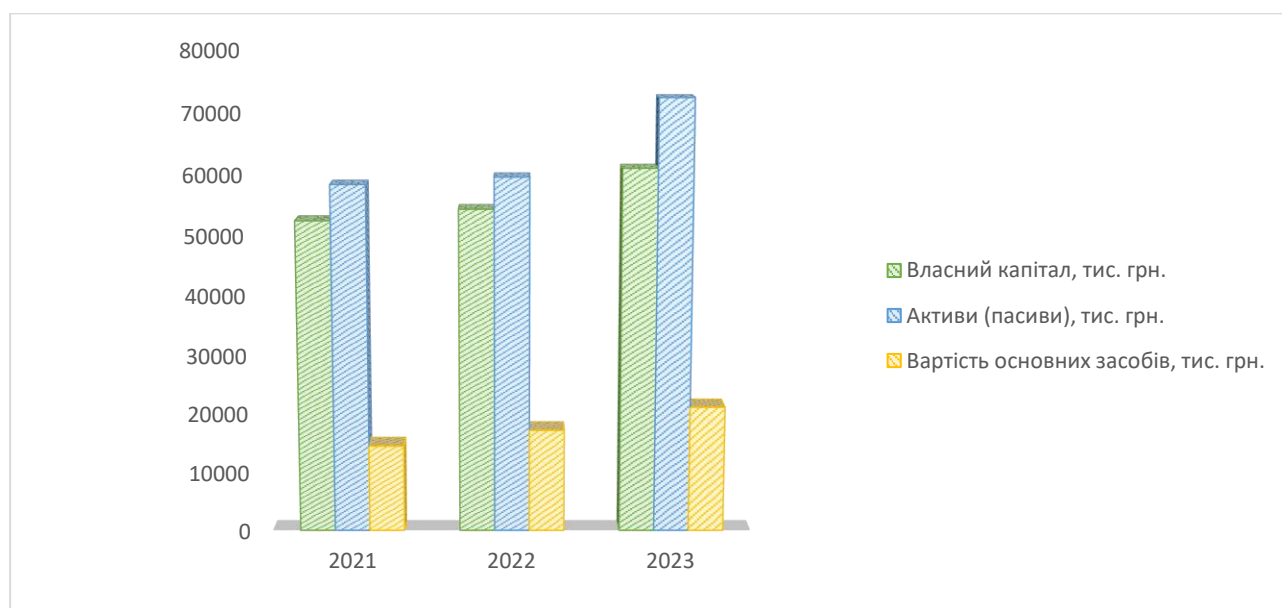

Рисунок 2.7 – Динаміка основних показників балансу діяльності ПрАТ «ВДЗ»

Величина активів (пасивів) підприємства за 2021-2023 рр. постійно зростає, що є позитивною тенденцією, що свідчить про розвиток підприємства. За три роки величина активів (пасивів) підприємства збільшилась на майже на 25 %.

Щодо основних засобів, то за останні 5 років товариством було придбано активів на суму 27361,9 тис.грн, вибуло - на суму 2808,9 тис.грн. У 2023 р. підприємством придбано основних засобів на суму 8537,0 тис.грн. Списано, реалізовано на суму 1641,0 тис.грн. В цілому вартість основних фондів з урахування введення і виведення основних фондів збільшилася на 41,42%.

Аналізуючи табл. 2.1 ми бачимо, що рівень поточних активів досліджуваного нами підприємства у 2022 році порівняно з 2021 роком зменшився на 3,4%, але вже в 2023 році даний показник збільшився на 21%, тобто відбувається поступове зростання поточних активів, що є позитивною тенденцією.

Із результатів аналізу економічних показників видно, що для нашого підприємства рівень поточних зобов'язань у 2022 році знизився на 11,7 %, але у 2023 році збільшився на 106,25 % порівняно з 2021 роком, що є негативною тенденцією, оскільки зменшує фінансову незалежність підприємства.

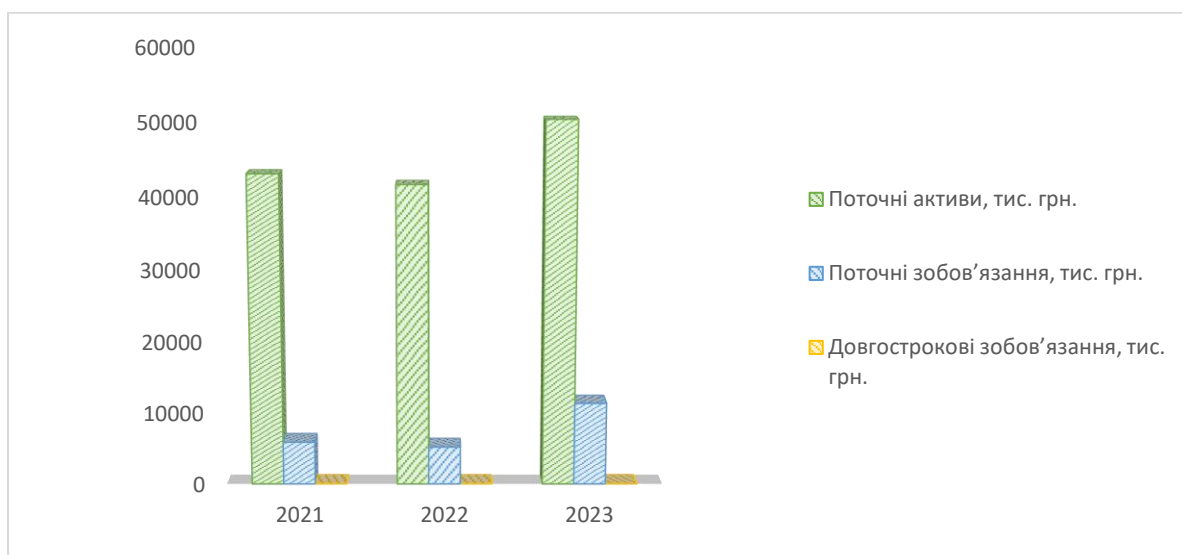

Рисунок 2.8 – Динаміка поточних активів та зобов'язань на ПрАТ «ВДЗ»

Розрахуємо низку показників, які характеризують рентабельність окремих сторін діяльності підприємства. Зроблені розрахунки зведемо в таблицю табл. 2.3

Таблиця 2.3 – Показники рентабельності діяльності підприємства

Показники	Роки			Відхилення:			
	2021	2022	2023	2023 до 2022 р.		2022 до 2021 р.	
				абс. зн.	в %	абс. зн.	в %
1. Витрати підприємства в розрахунку на 1 грн. чистого доходу	87,3%	86,1%	77,4%	-0,01	-1,4%	-0,09	-10,09%
2. Рентабельність активів підприємства	3,9%	3,2%	9,18%	-0,01	-18,7%	0,06	188,07%
3. Рентабельність власного капіталу підприємства	4,4%	3,5%	10,9%	-0,01	-19,9%	0,07	212,00%
4. Рентабельність основного капіталу підприємства	15,7%	11,0%	31,4%	-0,05	-30,1%	0,20	185,45%

Як видно з табл. 2.3 за 2021-2023 рр. відбулося збільшення всіх показників рентабельності фінансово-господарської діяльності підприємства, що є дуже позитивною тенденцією, а саме: рентабельність активів збільшилась з 3,9% до 9,18%; рентабельність власного капіталу з 4,4% до 10,9%; рентабельність основного капіталу збільшилась з 15,7 до 31,4%.

Також позитивно характеризує фінансово-господарську діяльність підприємства за цей період і зменшення витрат підприємства в розрахунку на 1 грн. чистого доходу – з 87,3 % до 77,4%, що є позитивною тенденцією.

Графічне відображення показники рентабельності діяльності підприємства подано на рис. 2.9.

Далі розрахуємо основні фінансові коефіцієнти, які з різних аспектів характеризують діяльність підприємств. Оскільки таких коефіцієнтів дуже багато, то, на погляд автора цієї роботи, потрібно обрані тільки ті, які найчастіше розраховуються.

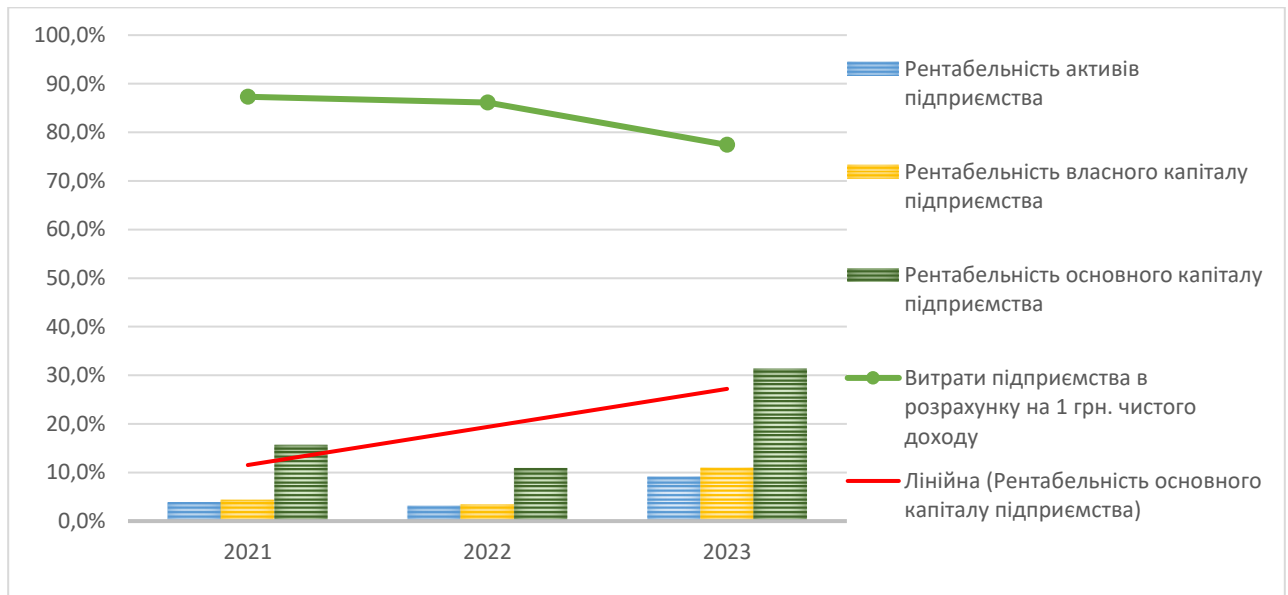

Рисунок 2.9 – Динаміка зміни основних показників рентабельності підприємства

Практика господарювання свідчить, що найчастіше розраховуються такі коефіцієнти, як коефіцієнт поточної (або загальної) ліквідності, коефіцієнт платоспроможності, коефіцієнт фінансової незалежності, коефіцієнт фінансової заборгованості тощо.

Таблиця 2.4 – Фінансові коефіцієнти, що характеризують діяльність ПрАТ «ВДЗ»

Показники	Роки			Відхилення:			
	2021	2022	2023	2023 від 2022 р.		2022 від 2021 р.	
				абс. зн.	в %	абс. зн.	в %
1. Коефіцієнт поточної ліквідності підприємства, $K_{пл}$	7,24	7,91	4,39	0,68	9,4%	-3,52	-44,48%
2. Коефіцієнт платоспроможності підприємства, $K_{плат}$	8,80	10,32	5,32	1,52	17,3%	-5,00	-48,46%
3. Коефіцієнт фінансової незалежності, $K_{фн}$	0,90	0,91	0,84	0,01	1,5%	-0,07	-7,67%
4. Коефіцієнт фінансової заборгованості, $K_{заб}$	0,10	0,09	0,16	-0,01	-13,5%	0,07	79,14%

Зроблені розрахунки зведемо в таблицю табл. 2.4. Як видно з табл. 2.4 за аналізований період відбулося зменшення фінансових коефіцієнтів, що може означати недостатню ефективність діяльності підприємства. Коефіцієнт ліквідності за досліджувальний період має тенденцію до зменшення (з 7,24 до 4,39). Це свідчить про погіршення результатів діяльності підприємства, оскільки чим вищим буде коефіцієнт ліквідності, тим більшою є здатність підприємства виконати свої фінансові зобов'язання. При цьому позитивним є те, що коефіцієнт ліквідності $K_{пл} > 1,0$, тобто перевищує нормативне значення. Аналіз динаміки зміни коефіцієнта платоспроможності з 8,8 до 5,32 також свідчить про погіршення результатів діяльності підприємства, але вважається прийнятним, коли $K_{плат} > 2,0$ і ця умова на підприємстві виконується, що є позитивним моментом.

Коефіцієнт автономії для досліджуваного нами підприємства у 2023 році зменшився на 1,5 %, що говорить про збільшення залежності від зовнішніх ресурсів фінансування, а у 2022 році вищезгаданий показник також зменшився на 7,67 % порівняно з 2022 роком, що є також негативною тенденцією, адже спостерігається збільшення ступеня фінансової залежності організації. В середньому коефіцієнт автономії нашого заводу знаходиться в допустимих межах і перевищує рівень 0,5, тому можна зробити висновок, що не дивлячись на зменшення фінансових показників підприємство працює достатньо ефективно. Розраховані фінансові коефіцієнти відобразимо у вигляді діаграм на рис. 2.10.

Протягом 2023-2022 років економічна ситуація та операційне середовище в значній мірі визначалось запровадженням карантинних заходів. Внаслідок пандемії падіння економіки України становило близько 6 %. Карантин обвалив споживчі настрої та зупинив декілька галузей - роздрібну торгівлю, авіаперевезення, готельний та ресторанний бізнес. Економічна ситуація наприкінці року свідчить про поступове відновлення ділової активності в результаті поступової адаптації компаній до карантинних обмежень. Водночас високий рівень невизначеності у майбутньому залишається.

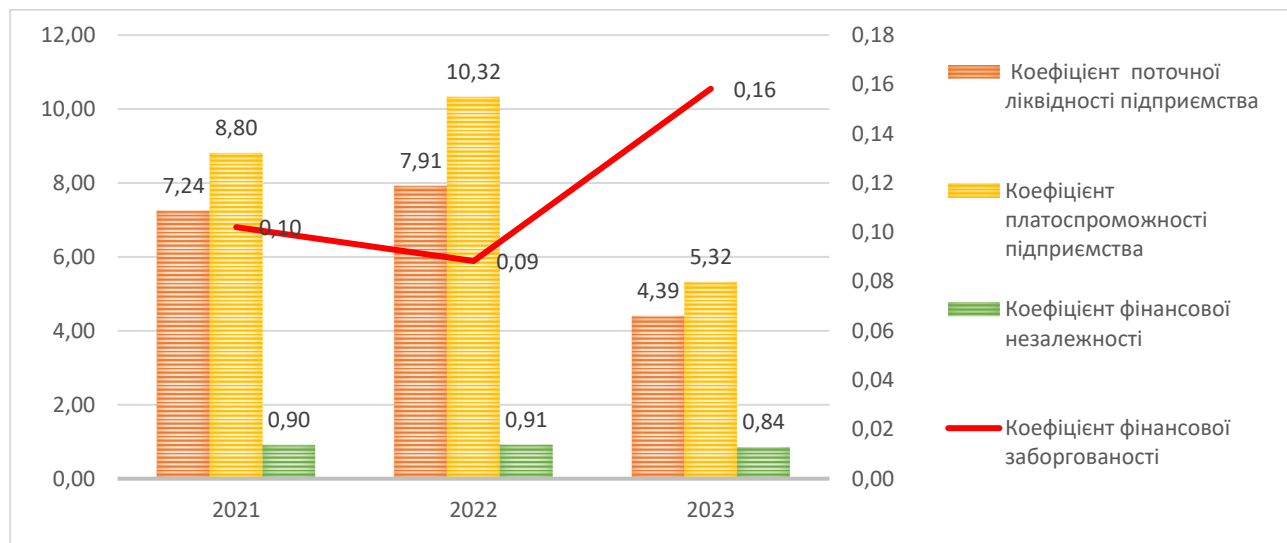

Рисунок 2.10 – Динаміка зміни основних фінансових коефіцієнтів
ПрАТ «ВДЗ»

Проаналізувавши основні показники роботи підприємства можна зробити висновок, підприємство працює ефективно та поступово розвивається. Про це свідчить збільшення рентабельності, продуктивності праці та планомірне підвищення активів та пасивів підприємства та відсутність зовнішніх довгострокових зобов'язань. Отже, враховуючи результати проведеного нами аналізу основних економічних показників ПрАТ «ВДЗ», можна визначити, що його загальний фінансовий стан характеризується як позитивний.

2.2 Оцінювання економічної безпеки ПрАТ «ВДЗ» з урахуванням цифровізації ринку праці

Для оцінювання економічної безпеки ПрАТ «ВДЗ» з урахуванням цифровізації ринку праці використаємо обрану в розділі 1.3 методику та відповідні формули розрахунку з подальшим графічним відображенням

отриманих результатів. Використані українські та міжнародні цифрові платформи для рекрутингу:

1. Jobs.ua.
2. Work.ua.
3. Dou.ua.
4. Rabota.ua.
5. LinkedIn.
6. Indeed.
7. Glassdoor.
8. Upwork.

Сформуємо вихідні дані для подальших розрахунків [24, 33, 34]:

1. 2021 рік:

- Власний капітал: 52,319 млн грн, загальні активи: 58,267 млн грн, чистий прибуток: 2,284 млн грн.
- Прийнято працівників через цифрові платформи: 8, середня кількість працівників: 80.

2. 2022 рік:

- Власний капітал: 54,214 млн грн, загальні активи: 59,467 млн грн, чистий прибуток: 1,895 млн грн.
- Прийнято працівників через цифрові платформи: 10, середня кількість працівників: 83.

3. 2023 рік:

- Власний капітал: 60,895 млн грн, загальні активи: 72,343 млн грн, чистий прибуток: 6,641 млн грн.
- Прийнято працівників через цифрові платформи: 13, середня кількість працівників: 77.

Дані про кіберризики для ПрАТ "Вінницький дослідний завод" були взяті з аналітики кіберзахисту підприємства.

Наведемо основні формули розрахунків з розділу 1.3:

$$\text{ІЕБП} = w1 \cdot \text{КФС} + w2 \cdot \text{КРА} + w3 \cdot \text{КОК} - w4 \cdot \text{КР} \quad (2.1)$$

де: КФС – коефіцієнт фінансової стабільності,
 КРА – коефіцієнт ресурсної адаптивності,
 КОК – оборот кадрів через цифрові платформи,
 КР – індекс загроз кіберризиків.

$$\text{КОК} = \frac{\text{Кількість прийнятих працівників} \times \text{цифрові платформи}}{\text{Середня кількість працівників}}, \quad (2.2)$$

$$\text{КРА} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Загальні активи}}, \quad (2.3)$$

$$\text{КФС} = \frac{\text{Власні кошти}}{\text{Загальні активи}}, \quad (2.4)$$

Вагові коефіцієнти: $w1=0.4$, $w2=0.3$, $w3=0.2$, $w4=0.1$.

Розрахунки для 2022 року:

$$\text{КФС} = 54,214 / 59,467 = 0,9117$$

$$\text{КРА} = 1,895 / 59,467 = 0,0319$$

$$\text{КОК} = 10 / 83 = 0,1205$$

Для 2021 та 2023 років виконуємо аналогічні розрахунки і зведемо результати в таблицю 2.5.

Таблиця 2.5 – Результати розрахунку оцінювання ЕБП за 2021-2023 р.р.

Показник	2021	2022	2023
КФС (коефіцієнт фінансової стабільності)	0,9279	0,9117	0,8418
КРА (коефіцієнт ресурсної адаптивності)	0,0392	0,0319	0,0918
КОК (оборот кадрів через цифрові платформи)	0,1000	0,1205	0,1688
Кіберризики	0,11	0,18	0,23

Підставимо ці значення у формулу 2.1:

$$\text{ІЕБП } 2021 = 0.4 \times 0,9279 + 0.3 \times 0,0392 + 0.2 \times 0,1000 - 0.1 \times 0.11 = 0,3919$$

$$\text{ІЕБП } 2022 = 0.4 \times 0,9117 + 0.3 \times 0,0319 + 0.2 \times 0,1205 - 0.1 \times 0.18 = 0,3803$$

$$\text{ІЕБП } 2023 = 0.4 \times 0,8418 + 0.3 \times 0,0918 + 0.2 \times 0,1688 - 0.1 \times 0.23 = 0,3799$$

Зростання показників ЕБП: Показник економічної безпеки підприємства поступово підвищувався з 2021 по 2023 роки. В 2021 році він становив 0.53, у 2022 році збільшився до 0.552, а в 2023 році досяг 0.57. Це свідчить про позитивну динаміку, що вказує на стабільне покращення фінансової та організаційної стійкості підприємства.

Графіки, що відображають зміни ключових показників економічної безпеки підприємства "Вінницький дослідний завод" за 2021, 2022 та 2023 роки наведено на рис. 2.11-2.15, а саме:

1. Динаміка коефіцієнтів фінансової стабільності (КФС).
2. Коефіцієнт ресурсної адаптивності за роками (КРА).
3. Оборот кадрів через цифрові платформи (КОК).
4. Індекс економічної безпеки за роками.
5. Кіберризики та їх вплив на загальний індекс.

Рисунок 2.11 – Динаміка коефіцієнту фінансової стабільності

Рисунок 2.12 – Динаміка коефіцієнт ресурсної адаптивності за роками

Рисунок 2.13 – Оборот кадрів через цифрові платформи

Рисунок 2.14 – Кіберризики за роками

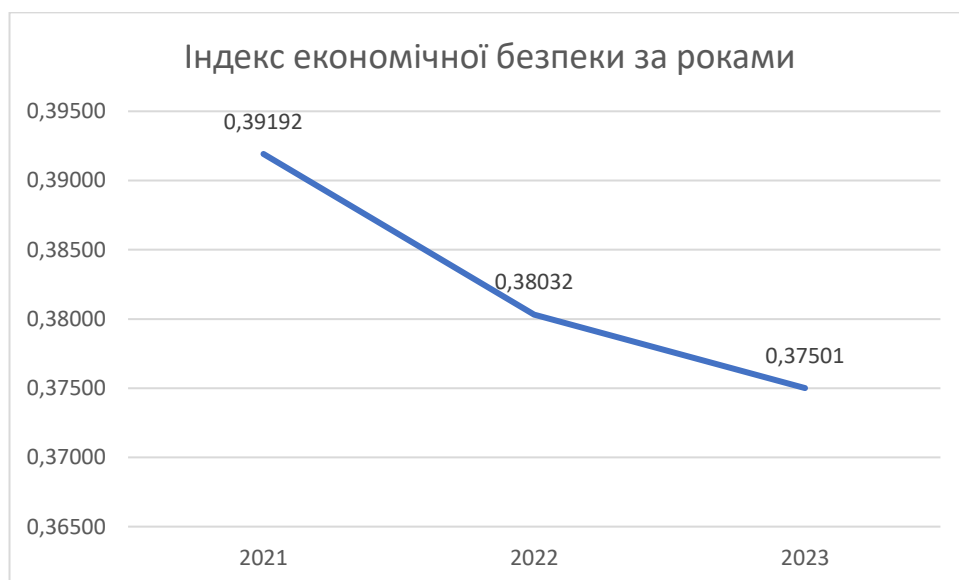

Рисунок 2.15 – Індекс економічної безпеки за роками.

На основі розрахунків економічної безпеки підприємства за 2021-2023 роки можна зробити наступні висновки:

1. Коефіцієнт фінансової стабільності (КФС): показує поступове зниження стабільності підприємства з 0,9279 у 2021 році до 0,8418 у 2023 році. Це свідчить про зменшення здатності підприємства забезпечувати фінансову стійкість у складних економічних умовах, що може бути пов'язано з ростом витрат або зниженням прибутковості.

2. Коефіцієнт ресурсної адаптивності (КРА): демонструє зростання у 2023 році (0,0918) після незначного зниження у 2022 році (0,0319). Це може вказувати на покращення здатності підприємства адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі, впроваджувати нові технології або ефективно використовувати ресурси.

3. Коефіцієнт обороту кадрів через цифрові платформи (КОК): поступово зростає з 0,1000 у 2021 році до 0,1688 у 2023 році. Це свідчить про активізацію використання цифрових платформ для управління кадрами та кадрових змін, що може позитивно впливати на гнучкість підприємства, але також потребує стабільності в кадровому складі.

4. Кіберризика: рівень кіберризиків збільшується з 0,11 у 2021 році до 0,23 у 2023 році, що вказує на зростання загроз у цифровому середовищі. Це

вимагає підвищеної уваги до заходів безпеки, оскільки високий рівень ризиків може суттєво впливати на стабільність діяльності підприємства.

5. Індекс економічної безпеки підприємства (ІЕБП): демонструє тенденцію до незначного зниження з 0,3919 у 2021 році до 0,3799 у 2023 році. Це свідчить про посилення негативного впливу деяких факторів, таких як фінансова стабільність і кіберризики, які потребують коригувальних дій.

6. Позитивний вплив цифровізації ринку праці: цифровізація ринку праці сприяє полегшенню пошуку кваліфікованих фахівців і підвищенню мобільності трудових ресурсів. Застосування цифрових інструментів для рекрутингу, навчання та підвищення кваліфікації працівників позитивно вплинуло на кадрову стійкість підприємства. Це зменшило ймовірність дефіциту спеціалістів, що також підвищило загальний рівень економічної безпеки.

7. Оптимізація виробничих процесів: підприємство продемонструвало здатність адаптуватися до змін у глобальній економіці завдяки впровадженню цифрових рішень у виробничі процеси. Використання інноваційних технологій в управлінні ресурсами та виробництві дало можливість підвищити конкурентоспроможність і забезпечити стійкий розвиток навіть в умовах швидких технологічних змін.

Рекомендації:

Фінансова стратегія: зміцнити фінансову дисципліну через аналіз витрат і підвищення ефективності операцій.

Кадрові процеси: використовувати цифрові платформи для навчання та утримання працівників.

Кібербезпека: інвестувати в сучасні засоби захисту даних, щоб мінімізувати ризики, пов'язані з цифровими загрозами.

Загалом, підприємство демонструє зростаючу адаптивність і конкурентоспроможність, проте для забезпечення стійкого розвитку необхідно активніше працювати над фінансовою стабільністю і зменшенням кіберризиків.

2.3 Аналіз загальної системи менеджменту на ПрАТ «Вінницький дослідний завод»

Органами управління товариства є: позачергові збори акціонерів, наглядова рада, директори, аудитори. Загальні збори акціонерів - Річні Загальні збори проводяться не пізніше 30 квітня наступного за звітним року. За винятком річних зборів, усі інші загальні збори вважаються позачерговими загальними зборами. Загальні збори акціонерів проводяться за місцезнаходженням товариства.

Загальна організаційна структура управління публічного акціонерного товариства «Вінницький дослідний завод» є лінійно-функціональною (рисунок 2.13), яка складається з ієрархічних та ступінчастих установ, які підпорядковані одна одній. Кожен керівник у відділі підпорядковується тільки одному менеджеру, і всі комунікації з вищим керівництвом проходять через нього. Ця структура характеризується простими, чіткими та зрозумілими взаємовідносинами між підрозділами управління та працівниками [30].

Рисунок 2.16 – Загальна організаційна структура ПрАТ "Вінницький дослідний завод"

При даній організаційній структурі, в ПрАТ "Вінницький дослідний завод" присутні наступні переваги: чітка професійна та ділова спеціалізація, зменшення дублювання функцій, простота здійснення контролю та нагляду. Нажаль, в даній оргструктурі наявні певні недоліки: низький рівень координації між функціональними підрозділами, звуження розвитку ключового персоналу та менеджерів, нововведення здійснюються повільно, слабе делегування повноважень, через що керівники вищих рівнів є перевантажені своїми функціями, сконцентровані на виконанні оперативних завдань і не мають часу для достатнього та всебічного вивчення стратегічних питань.

За результатами перевірки фінансово-господарської діяльності підприємства за результатами поточного фінансового року аудитор готує висновки, які містять наступну інформацію: підтвердження достовірності та повноти даних фінансової звітності за відповідний період; Виявлено факти порушень законодавства під час провадження фінансово-господарської діяльності, встановленого порядку ведення бухгалтерського обліку та подання звітності. Загальна структура організації управління підприємством наведена на рисунку 2.17.

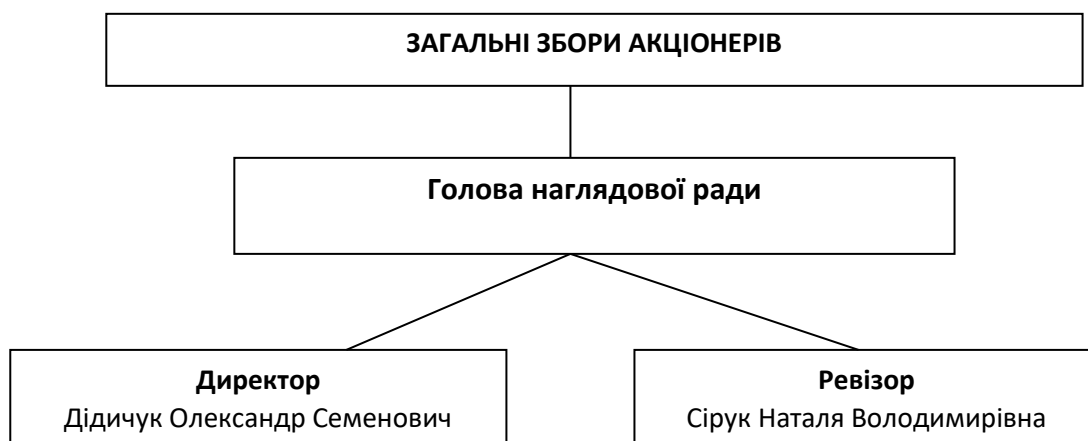

Рисунок 2.17 – Структура органів управління ПрАТ "Вінницький дослідний завод"

На підприємстві присутня висока спеціалізація робіт. Спеціалізація робіт в організації має ряд переваг, зокрема, знижує потребу в комунікації в процесі прийняття рішень, полегшує процес формалізації роботи, сприяє підвищенню продуктивності праці. Щодо недоліків пов'язаних з монотонністю праці, то вони майже відсутні, у зв'язку з різними замовленнями, будівництво об'єктів на умовах «під ключ», тобто не зважаючи на високу спеціалізацію в працівників присутня різноманітність в роботі. Для послаблення негативного впливу можна запропонувати встановити прямий зв'язок працівника з клієнтом.

Досліджуваному підприємству відповідає функціональний вид департаменталізації. Функціональний вид розподіляє на групи види діяльності і ресурси в середині підприємства таким чином, щоб працівники які виконують однакові види діяльності були об'єднані в один відділ.

В організації, що складається з багатьох частин повинна здійснюватись координація їх діяльності [30]. Ця координація є основою структури організації. В кожній організації є вертикальні і горизонтальні зв'язки; лінійні і функціональні; формальні і неформальні. В даній роботі ми безпосередньо наведемо певні зв'язки, що присутні в досліджуваному підприємстві (табл. 2.6).

Таблиця 2.6 - Зв'язки в організації

Типи зв'язків	Характеристика типу зв'язків, їх значення	Реальний приклад взаємодії на підприємстві за певним типом зв'язків	Виявлені недоліки та резерви щодо розвитку певного типу зв'язків
1	2	3	4
Вертикальні	Передача наказів, розпоряджень, звітної інформації, пропозицій, пояснень	Директор – технічний директор – старший технічного відділу	Тривалий час передачі інформації
Горизонтальні	Головне призначення - сприяти найбільш ефективній взаємодії різних відділів організації	Менеджер планово-економічного відділу – менеджер кадрового відділу-головний бухгалтер	Мала обізнаність та великий вплив в організації одного з менеджерів, може призвести до хибних рішень

1	2	3	4
Лінійні	Взаємостосунки, при яких керівник реалізує свої владні права і здійснює пряме керівництво підлеглими у вигляді наказу, розпорядження, команди, вказівки	Директор – технічний директор – старший відділу матеріально-технічного забезпечення	Імовірність відсутності повної інформації при прийнятті рішень вищим керівництвом
Функціональні	Забезпечення ефективної роботи лінійних підрозділів. мають форму поради, рекомендації, альтернативного рішення	старший технічного відділу – технічний директор	Поради та рекомендації можуть не принести результату, а лише втрату часу менеджера низової ланки
Формальні	Зв'язки є основою для затверджених в організації посадових інструкцій	Директор – комерційний директор	Велика втрата часу та ресурсів
Неформальні	З'являються тоді, коли формальні не виконують своєї ролі. Є основою формування неформальних груп, появи неформальних лідерів і створення паралельної неформальної організації	Комунікація підлеглих між собою	Поява неформальних лідерів, протести

Для удосконалення організаційних комунікацій необхідно використовувати такі прийоми:

- раціоналізувати структуру комунікаційного процесу;
- регулювати інформаційні процеси;
- враховувати пропозиції працівників;
- усувати зайві бюрократичні процедури;
- застосовувати сучасні інформаційні технології та інше.

Виходячи з представленої таблиці можна стверджувати про наявність в організації всіх видів зв'язків, за допомогою яких на підприємстві проходить достатня комунікація, яка дозволяє легко керувати підприємством. Щодо присутності неформальних груп, то такі присутні, хоча і з нечітко вираженим

неформальним лідером, так як влада, вплив та авторитет формального лідера є набагато вищою, що унеможлиблює формування неформального лідера. Наступним кроком буде визначення норми керованості. Норма керованості характеризує оптимальну чисельність працівників, які перебувають у підпорядкуванні у керівника. Результати цієї роботи відобразимо у вигляді табл. 2.7

Таблиця 2.7 - Корегування масштабу керованості на підприємстві

Управлінська посада	Рівень менеджменту: top, middle, lower або Інституційний, адміністративний, технічний	Рівень ієрархії 1....n, починаючи від інституційного	Кількість безпосередньо підлеглих чол..	Рекомендована норма керованості, чол..
Менеджер вищого рівня	Top	1	5	3-6
Менеджер середньої ланки	Middle	2	8	7-15
Технічний рівень управління	Lower	3	24	20-35

Проаналізувавши масштаб керованості на підприємстві, потрібно відмітити відповідність реальності нормативам. Це є перевагою, адже є кому делегувати свої завдання та повноваження, з іншої сторони надто легко втратити контроль, адже директору прослідкувати за роботою 5 підлеглих досить важко. Загалом на ПрАТ використовує вузький масштаб керованості, коли керівнику легше контролювати роботу підлеглих, швидше здійснюється обмін інформацією.

Даному підприємству притаманний високий тип структури організації, при якому присутній певний недолік: велика кількість управлінців технічного рівня, що негативно впливає на гнучкість, оперативність, простоту управління та якісний контроль.

Для ПрАТ "Вінницький дослідний завод" присутній високий рівень централізації прийняття рішень, що сприяє: підвищенню контролю та рівномірному розвитку всіх структурних підрозділів. Керівники нижчої і

середньої ланки можуть приймати рішення, які призводять до несуттєвих змін. Для децентралізації прийняття рішень керівник повинен підтримувати ініціативу своїх підлеглих, а також наділяти їх не лише обов'язками, а й повноваженнями в вирішенні певних питань, при цьому ненав'язливо контролюючи їхні дії, під час перших спроб.

2.4 Висновок до розділу 2

Проаналізувавши основні показники роботи підприємства можна зробити висновок, підприємство працює ефективно та поступово розвивається. Про це свідчить збільшення рентабельності, продуктивності праці та планомірне підвищення активів та пасивів підприємства та відсутність зовнішніх довгострокових зобов'язань. Отже, враховуючи результати проведеного нами аналізу основних економічних показників ПрАТ «ВДЗ», можна визначити, що його загальний фінансовий стан характеризується як позитивний.

За результатами розрахунку видно, що економічна безпека підприємства поступово покращується з 2021 до 2023 року. В цілому можна зробити наступні висновки:

1. Індекс економічної безпеки підприємства (ІЕБП): демонструє тенденцію до незначного зниження з 0,3919 у 2021 році до 0,3799 у 2023 році. Це свідчить про посилення негативного впливу деяких факторів, таких як фінансова стабільність і кіберризики, які потребують коригувальних дій

2. Позитивний вплив цифровізації ринку праці: цифровізація ринку праці сприяє полегшенню пошуку кваліфікованих фахівців і підвищенню мобільності трудових ресурсів. Застосування цифрових інструментів для рекрутингу, навчання та підвищення кваліфікації працівників позитивно вплинуло на кадрову стійкість підприємства. Це зменшило ймовірність дефіциту спеціалістів, що також підвищило загальний рівень економічної безпеки.

3. Оптимізація виробничих процесів: підприємство продемонструвало здатність адаптуватися до змін у глобальній економіці завдяки впровадженню цифрових рішень у виробничі процеси. Використання інноваційних технологій в управлінні ресурсами та виробництві дало можливість підвищити конкурентоспроможність і забезпечити стійкий розвиток навіть в умовах швидких технологічних змін.

Загалом, підприємство демонструє зростаючу адаптивність і конкурентоспроможність, проте для забезпечення стійкого розвитку необхідно активніше працювати над фінансовою стабільністю і зменшенням кіберризиків.

Проаналізувавши масштаб керованості на підприємстві, потрібно відмітити відповідність реальності нормативам. Це є перевагою, адже є кому делегувати свої завдання та повноваження, з іншої сторони надто легко втратити контроль, адже директору прослідкувати за роботою 5 підлеглих досить важко. Загалом на ПрАТ використовує вузький масштаб керованості, коли керівнику легше контролювати роботу підлеглих, швидше здійснюється обмін інформацією.

Даному підприємству притаманний високий тип структури організації, при якому присутній певний недолік: велика кількість управлінців технічного рівня, що негативно впливає на гнучкість, оперативність, простоту управління та якісний контроль.

Для ПрАТ "Вінницький дослідний завод" присутній високий рівень централізації прийняття рішень, що сприяє: підвищенню контролю та рівномірному розвитку всіх структурних підрозділів. Керівники нижчої і середньої ланки можуть приймати рішення, які призводять до несуттєвих змін. Для децентралізації прийняття рішень керівник повинен підтримувати ініціативу своїх підлеглих, а також наділяти їх не лише обов'язками, а й повноваженнями в вирішенні певних питань, при цьому ненав'язливо контролюючи їхні дії, під час перших спроб.

РОЗДІЛ 3 РЕКОМЕНДАЦІЇ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

3.1 Обґрунтування вибору стратегії розвитку ПрАТ "Вінницький дослідний завод"

Перед обґрунтуванням вибору стратегії розвитку для ПрАТ «Вінницький дослідний завод» для початку проаналізуємо сприятливі можливості, які є в цей час для розвитку підприємства, та виявимо потенційні загрози, які є можуть завадити розвитку підприємства ПрАТ «Вінницький дослідний завод» [36, 37].

Підприємство, як будь-яка відкрита система, залежить від зовнішнього середовища відносно поставок ресурсів, енергії, кадрів, споживачів, а також від впливу самої держави. Метою дослідження зовнішнього середовища є визначення впливу факторів прямого та непрямого впливу на ефективність діяльності підприємства.

Фактори зовнішнього середовища розглядаються як можливості та загрози для підприємства. Від керівника залежатиме їх позитивний чи негативний вплив на організацію. Поглиблене вивчення впливу поведінки підприємства на зовнішні чинники на підприємстві дозволить у кінцевому підсумку визначити найважливіші фактори та зменшити їх вплив на підприємства.

Зовнішнє середовище – це сукупність економічних суб'єктів, економічних, соціальних і природних умов, національних і міжнародних умов, факторів, що діють у глобальному середовищі. Макросередовище відображає вплив факторів, на які підприємство впливати не може, але вони створюють загальну систему бізнесу. Мікросередовище відображає вплив факторів, на які підприємство може впливати та управляти ними.

Фактори внутрішнього і зовнішнього впливу на підприємство відображені у таблиці 3.1 [37].

Таблиця 3.1 – Фактори впливу на підприємство

Зовнішні фактори	Внутрішні фактори
1. Загальнополітична ситуація в країні	1. Ресурсний потенціал
2. Рівень економічного розвитку держави	2. Кадрова забезпеченість підприємства
3. Правове регулювання	3. Маркетингове дослідження
4. Ресурсний потенціал країни	4. Фінансові можливості
5. Загальний рівень розвитку технологій	5. Система постачання
6. Демографічна ситуація країни	6. Організаційна структура
7. Освітній рівень країни	7. Обсяги виробництва
8. Культурний розвиток країни	8. Ціна продукції
	9. Собівартість продукції

Процес формування стратегії – це формування комплексу цілеспрямованих управлінських рішень для забезпечення підготовки, оцінки та реалізації плану стратегічного розвитку компанії. Реалізація стратегії є логічним завершенням попередніх етапів її розробки. Під реалізацією стратегії слід розуміти організацію процесу реалізації, регулювання та координації стратегії. Коли основні стратегічні цілі за всіма напрямками фінансового розвитку підприємства досягнуті, його можна вважати виконаним.

Стратегії попередження дії негативних факторів впливу [46, 47] спрямовані на виведення компаній із ризикованого стану. Характерною рисою цієї стратегії є те, що вона стосується як стадій зростання, так і спаду, і тому має включати заходи та дії, які одночасно підтримують позицію позитивного зростання та запобігають переходу до стану загрози. Деструктивні чинники впливу.

Стратегії запобігання поведінці негативних впливових осіб повинні забезпечити перехід до зростання і тим самим створити передумови для забезпечення корпоративної безпеки.

Порівнюючи сильні сторони і слабкі сторони підприємства з сприятливими можливостями та потенційними загрозами [46, 47], сформуємо матрицю SWOT-аналізу (див. табл. 3.2).

Таблиця 3.2 – SWOT-аналіз ПрАТ «Вінницький дослідний завод»

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Злагожене виробництво; 2. Ефективне управління складськими ресурсами. 3. Стабільна заробітна плата. 4. Гарантії соціального захисту. 5. Наявність інтересу до роботи. 6. Наявність робітників зі стажем; 7. Низька плинність кадрів. 1. Гнучкість системи управління; 8. Налагоджена взаємодія між внутрішніми підрозділами. 1. Імідж на ринку. 9. Позитивний гудвіл. 10. Високий рівень ліквідності активів підприємства. 11. Задовільний ФСП. 12. Високий рівень платоспроможності.	1. Неповна завантаженість виробничих потужностей. 2. Відсутність повної комп'ютеризації виробничого процесу. 3. Недостатність коштів для розробки нових видів продукції. 4. Наявність демотиваційних факторів колективу. 5. Недостатня кількість молодих креативних фахівців; 6. Недостатній рівень кваліфікації працівників. 7. Невдоволеність працівників рівнем заробітної плати. 8. Відсутність адекватної системи заохочень до праці (компенсаційного пакету). 9. Недостатнє використання ІТ-технологій у внутрішній системі організації підприємства. 10. Відсутність відділів, що займаються інноваційною діяльністю. 11. Недостатні маркетингові дослідження; 12. Недостатньо кваліфікована маркетингова політика; 13. Слабка рекламна компанія в соцмережах. 14. Відсутність таргетингової реклами. 15. Відсутність використання сучасних платіжних систем для покупців на кшталт Qiwi-гаманець, PayPal тощо.
Сприятливі можливості	Небезпеки
1. Збільшення прибутку; 2. Випуск нових видів продукції; 3. Можливість охоплення нових ринків, в тому числі європейських; 4. Налагодження роботи з дилерами в інших регіонах. 5. Можливість додаткового інвестування. 6. Високі технічні можливості; 7. Удосконалення системи мотивацій персоналу в рамках євроінтеграції; 8. Креативність маркетингової стратегії.	1. Посилення конкурентів; 2. Посилення податкового тиску; 3. Високий рівень інфляції; 4. Нестабільність політичної та економічної ситуації в країні; 5. Нестабільність валюти; 6. Обмеженість фінансування; 7. Мінливі бажання споживачів. 8. Швидкі темпи НТП, в зв'язку з чим застарівання обладнання та технологій.

Перелік сильних та слабких сторін підприємства ПрАТ «Вінницький дослідний завод» наведено нами в табл. 3.3.

Таблиця 3.3 – Сильні та слабкі сторони ПрАТ «Вінницький дослідний завод»

Сфера діяльності	Сильні сторони	Слабкі сторони
Виробництво	Налагоджене виробництво	Невеликий асортимент продукції
	Надійність постачальників	Низький рівень якості продукції
	Ефективна робота складів	Неповна завантаженість виробничих потужностей
		Низький рівень рентабельності
Технологія	Власні перевірені технології	Недостатність коштів для розробки нових технологій
		Застаріле устаткування
Персонал	Злагодженість колективу працівників	Неефективна система мотиваційного менеджменту
	Висока якість сервісного обслуговування	Не врахування при мотивуванні працівників сучасних елементів мотивації.
	Низька плинність кадрів	Мала чисельність молодих працівників
	Наявність працівників з великим стажем роботи	Недостатній рівень кваліфікації працівників
Організація	Гнучкість системи управління	Відсутність підрозділів, які займаються інноваційною діяльністю
	Обґрунтований розподіл посадових обов'язків між керівниками	Відсутність фахівців з мотиваційного менеджменту
	Високий рівень взаємодії між підрозділами	Висока залежність від постачальників
	Налагоджена співпраця з постачальниками	
Маркетинг	Достатньо високий діловий імідж	Недостатній обсяг маркетингових досліджень
		Слабка рекламна політика
Фінанси	Немає	Низький рівень фінансових коефіцієнтів
		Наявність кредитної заборгованості

З огляду на зовнішні і внутрішні загрози щодо економічної безпеки підприємства в умовах цифровізації ринку, було виділено основні загрози зовнішнього та внутрішнього впливу на економічну безпеку підприємства які відображені на рис. 3.1.

З урахуванням війни в Україні і зважаючи на результати дослідження проведеного в підрозділі 2.1, було запропоновано застосувати на 2025-2027 р.р. поєднання стратегій запобігання дії негативних факторів впливу та зміцнення

досягнутих позицій, які використовується для підтримання стану безпеки підприємства та створення нових передумов його зміцнення.

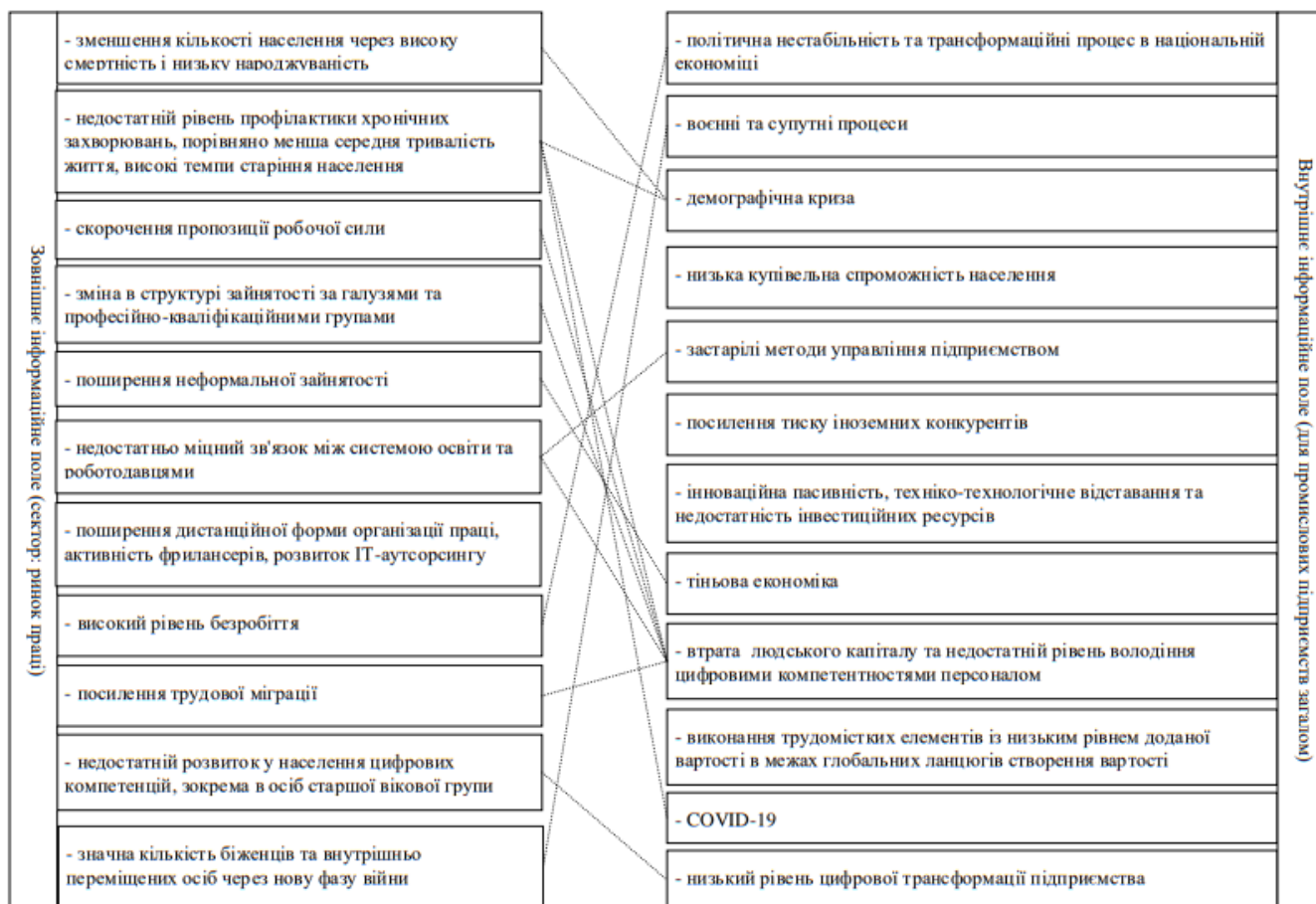

Рисунок 3.1 – Основні загрози економічної безпеки підприємства в умовах цифровізації ринку

3.2 Макетування нової оргструктури підприємства та розробка моделі формування й розвитку СЕБП підприємства ПрАТ «ВДЗ»

Реальність сьогодення така, що зі збільшенням частки цифрової економіки, цифровізацією ринку праці та процесом цифрової трансформації підприємств парадигма формування та розвитку системи економічної безпеки підприємства (enterprise economic security systems – СЕБП) потребує перегляду,

і стабільність, що підтримується в рамках системного підходу [13, 35]. Умови для високодинамічної діяльності з безпеки більше не виконуються повністю. Існує певна невідповідність між фундаментальними принципами забезпечення безпеки підприємства та швидкістю змін, що вимагає врахування методологічних засад цифрової трансформації СЕБП, що може бути досягнуто шляхом використання системно-синергетичного підходу (рис. 3.2).

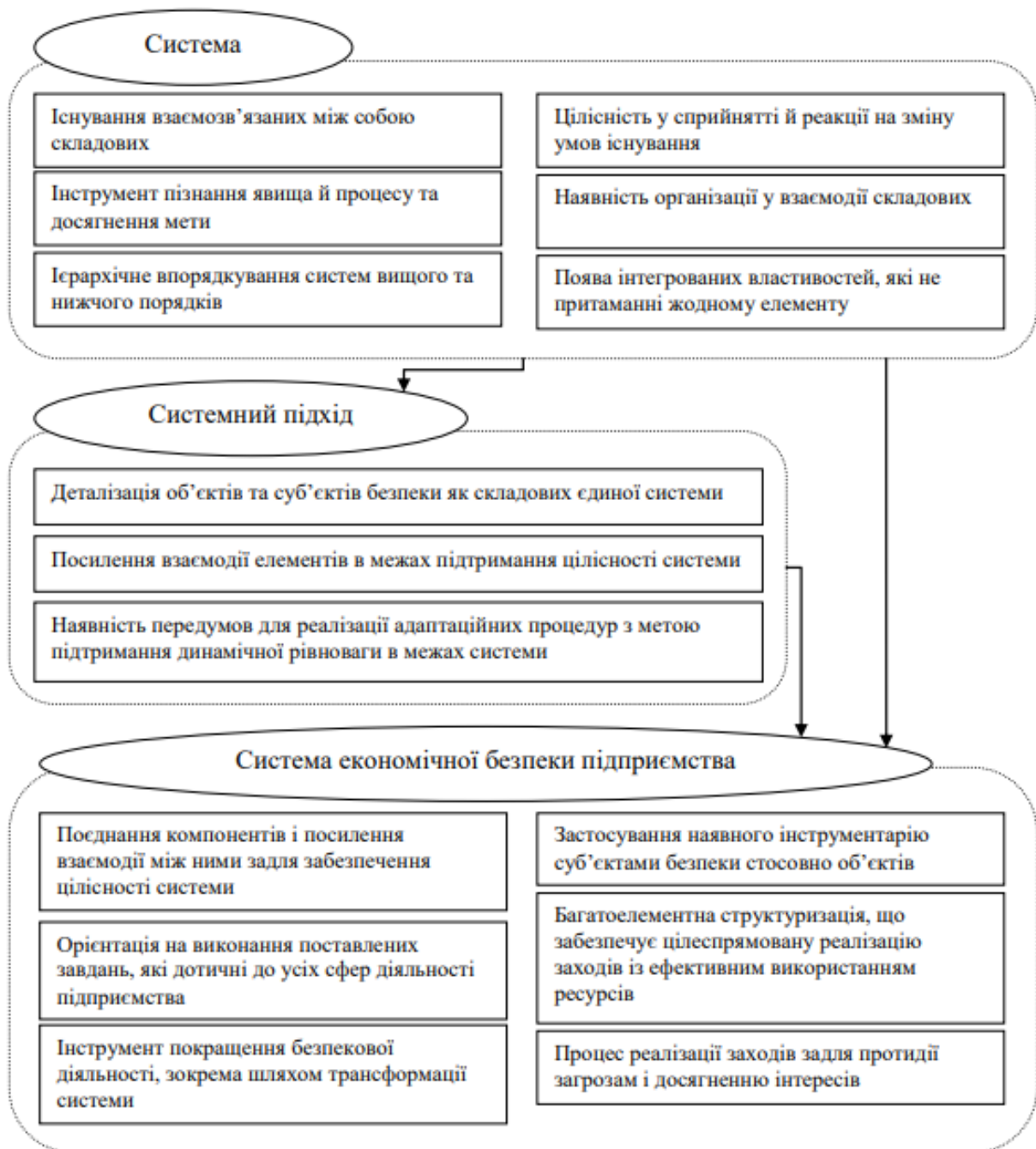

Рисунок 3.2 – Системно-синергетичний підхід формування СЕБП

Основою нової парадигми є логічне поєднання системного і синергічного підходів для підвищення гнучкості та адаптивності таких систем, засноване не лише на цифрових технологіях, але й на дослідженні якісного змісту суб'єктів та об'єктів безпеки, зокрема формування та розвиток людського капіталу, його ефективне використання на основі тенденцій цифровізації на ринку праці.

Модель формування й розвитку СЕБП на основі системно-синергетичний підхід в умовах цифровізації ринку праці представлена на рис. 3.3, де:

- Атрактор - це бажаний стан СЕБП, до якого підприємство прагне.
- Точка біфуркації - це момент, коли система може відхилитися від свого шляху до атрактора під впливом внутрішніх або зовнішніх факторів.
- Флуктуації - це ті самі відхилення, які можуть викликати біфуркацію.

Поняття атрактор, точка біфуркації та флуктуація допомагають зрозуміти, як розвивається система економічної безпеки підприємства. Вони дозволяють аналізувати динаміку системи, передбачати можливі зміни і розробляти стратегії для досягнення бажаного стану.

Отже, система економічної безпеки підприємства – це комплекс заходів, процедур і механізмів, спрямованих на захист підприємства від внутрішніх і зовнішніх загроз, які можуть завдати шкоди його фінансовому стану, репутації або діяльності в цілому.

Системно-синергетичний підхід дозволяє розглядати СЕБП як складну систему, що складається з взаємопов'язаних елементів. Синергетика, в свою чергу, вивчає процеси самоорганізації в складних системах.

Модель, представлена на рис. 3.3 описує СЕБП як систему, яка постійно розвивається і змінюється під впливом різних факторів. Флуктуації можуть викликати відхилення від бажаного атрактора. Якщо ці відхилення достатньо великі, система може досягти точки біфуркації і перейти в інший стан.

Модель демонструє, що розвиток СЕБП - це динамічний процес, який залежить від багатьох факторів, як внутрішніх, так і зовнішніх. Для досягнення бажаного атрактора підприємство повинно постійно адаптуватися до змін у середовищі і мінімізувати вплив негативних флуктуацій.

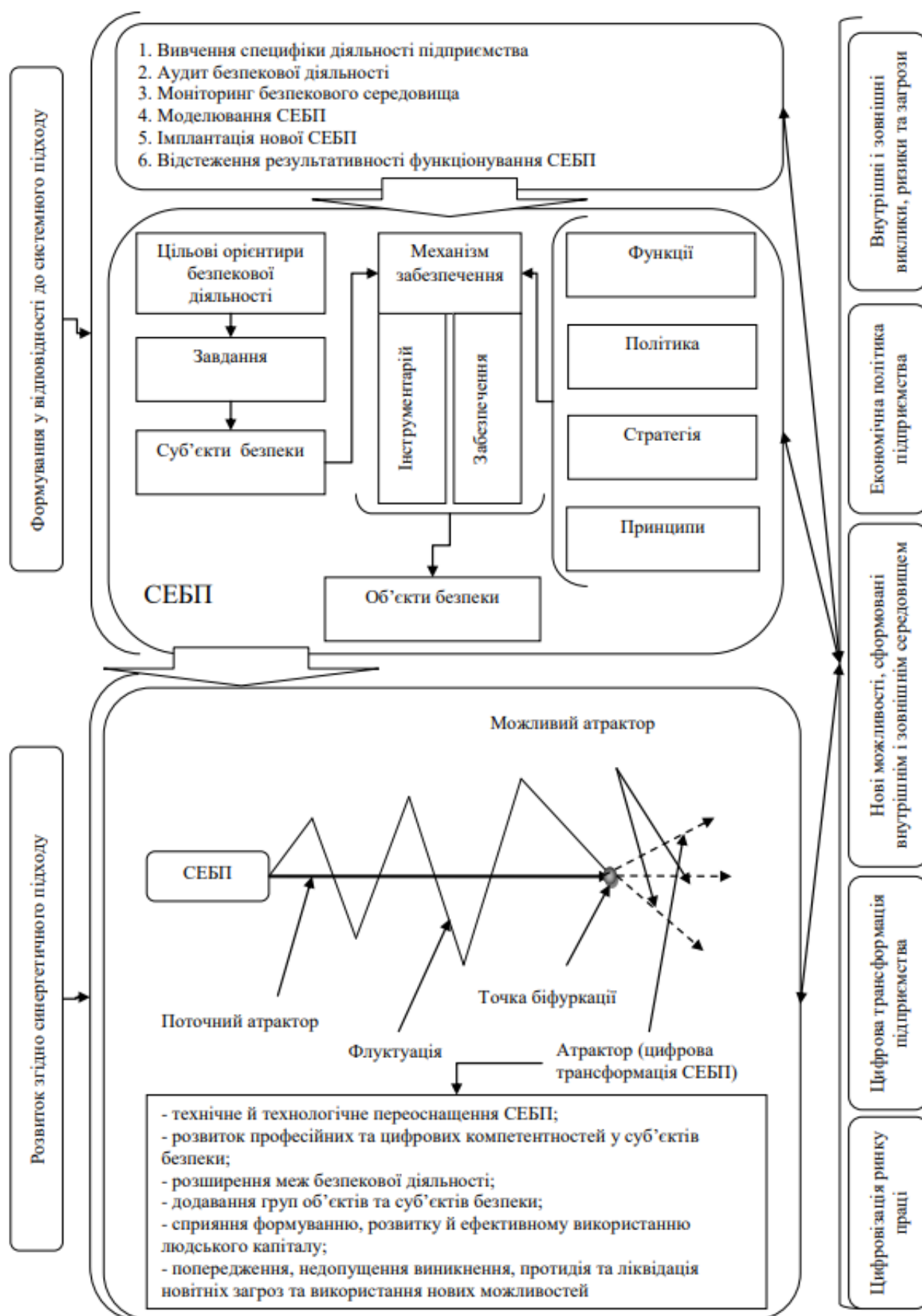

Рисунок 3.3 – Модель формування й розвитку СБП на основі системно-синергетичний підхід в умовах цифровізації ринку праці

Головна ідея моделі полягає в тому, що СЕБП розглядається як динамічна система, яка потребує постійного моніторингу і управління. Для досягнення бажаного рівня безпеки необхідно враховувати як внутрішні фактори (наприклад, структуру підприємства, корпоративну культуру), так і зовнішні (конкуренція, законодавство, технологічні зміни).

Дана модель може бути використана для:

1. Аналізу поточного стану СЕБП і визначення слабких місць.
2. Розробки стратегій підвищення рівня економічної безпеки.
3. Прогнозування можливих ризиків і загроз.
4. Оцінки ефективності заходів щодо забезпечення безпеки.

В цілому, модель пропонує системний підхід до аналізу економічної безпеки підприємства, що дозволяє більш ефективно управляти ризиками і забезпечувати стійкий розвиток бізнесу.

Як було зазначено в підрозділі 2.3, на підприємстві ПрАТ «Вінницький дослідний завод» використовується організаційна структура управління, яку очолює наглядова рада, якій безпосередньо підпорядкований директор підприємства. І як було зауважено, на підприємстві не існує окремого відділу, який би відповідав за економічну безпеку підприємства. На рис. 3.4 представлена удосконалена організаційна структура ПрАТ "Вінницький дослідний завод" з урахуванням розробленої моделі та нової посади аналітика СЕБП.

Модель формування та розвитку системи економічної безпеки підприємства, яку ми розглядаємо, акцентує увагу на динамічному характері загроз та необхідності постійного моніторингу та адаптації. Саме тому створення відділу економічної безпеки та введення посади аналітика СЕБП є критично важливими, так як:

1. Проактивний захист.

- Раннє виявлення загроз: аналітики СЕБП можуть виявляти потенційні загрози на ранніх стадіях, аналізуючи великі обсяги даних, тренди та відхилення від норми. Це дозволяє вжити превентивних заходів.

- Моніторинг ризиків: постійний моніторинг ризикового середовища допомагає своєчасно реагувати на зміни і адаптувати стратегію безпеки.

2. Спеціалізована експертиза:

- Глибокі знання: фахівці з економічної безпеки мають спеціальні знання в галузі фінансів, права, інформаційних технологій та інших сферах, що дозволяє їм ефективно протистояти різноманітним загрозам.

- Аналітичні навички: аналітики СЕБП здатні збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації, виявляти закономірності та робити висновки.

3. Системний підхід:

- Комплексний аналіз: відділ економічної безпеки забезпечує комплексне оцінювання ризиків, включаючи фінансові, інформаційні, операційні та репутаційні загрози.

- Інтеграція в бізнес-процеси: фахівці СЕБП можуть інтегрувати заходи безпеки в усі бізнес-процеси підприємства, забезпечуючи їх безперервність і ефективність.

4. Стійкість до змін:

- Адаптація до нових умов: в умовах постійних змін і зростання кіберзагроз, відділ економічної безпеки допомагає підприємству швидко адаптуватися до нових викликів і підтримувати високий рівень безпеки.

- Стратегічне планування: аналітики СЕБП можуть розробляти довгострокові стратегії безпеки, враховуючи майбутні тренди і ризики.

5. Захист інтелектуальної власності та конфіденційність даних: відділ економічної безпеки відповідає за захист конфіденційної інформації підприємства, включаючи комерційні таємниці, ноу-хау та персональні дані.

Створення відділу економічної безпеки та введення посади аналітика СЕБП є інвестицією в майбутнє підприємства. Це дозволяє забезпечити високий рівень безпеки, зберегти репутацію компанії та мінімізувати фінансові втрати.

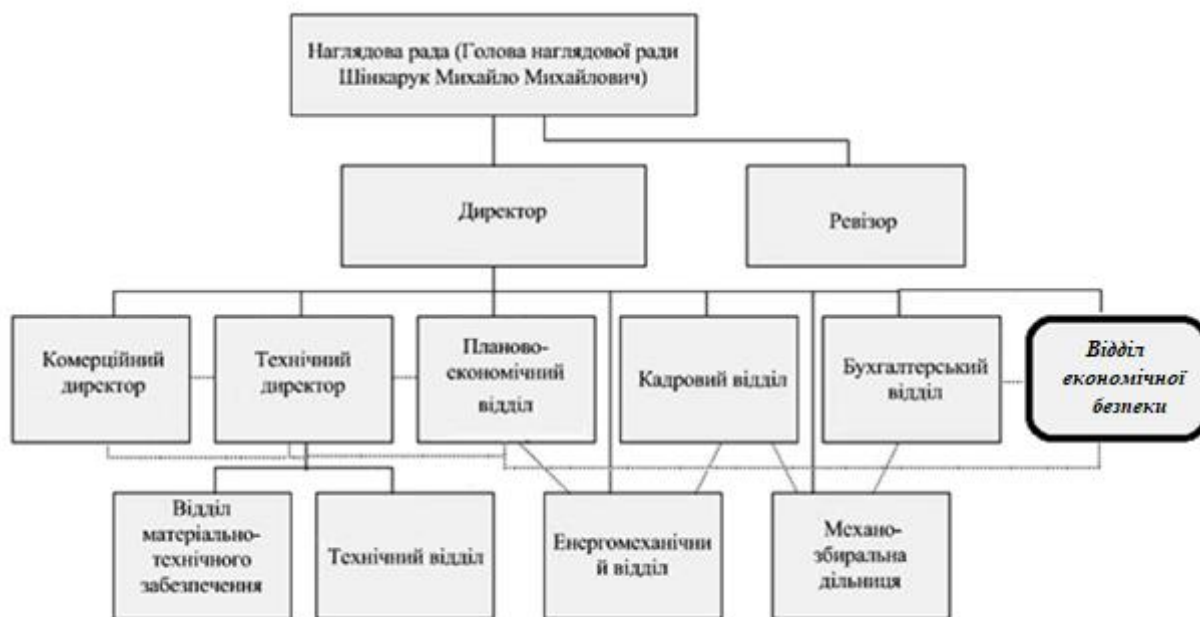

Рисунок 3.4 – Удосконалена організаційна структура ПрАТ "Вінницький дослідний завод"

Ключові переваги:

- Збільшення стійкості до загроз
- Поліпшення прийняття рішень
- Зменшення ризиків
- Підвищення довіри клієнтів і партнерів

Таким чином, відділ економічної безпеки є невід'ємною частиною сучасного підприємства, особливо в умовах цифрової трансформації.

3.3 Розрахунок економічного ефекту та моделювання прибутку підприємства

На основі вищесказаного, нами складений план рекомендацій з підвищення ефективності управління конкурентними перевагами ПрАТ «ВДЗ» на 2025-2027 (див. табл. 3.4). Даний план розрахований на три роки.

Таблиця 3.4 – План заходів з підвищення ефективності діяльності підприємства (2025-2027 р.)

Суть пропонованої заходу	Орієнтовні витрати, тис. грн.	Прогнозований економічний ефект, тис. грн.	Інші результати
1 Впровадження поєднання стратегій запобігання дії негативних факторів впливу та зміцнення досягнутих позицій	320	$6\,641,0 \cdot 0,035 \cdot 3 = 697,31$	Розширення ринків експорту продукції, посилення позицій конкурентоспроможності підприємства
2 Зменшення ризиків в майбутній діяльності за результатами проведеного SWOT-аналізу та визначені основні загрози економічної безпеки підприємства в умовах цифровізації ринку	300	$6\,641,0 \cdot 0,03 \cdot 3 = 597,69$	Зменшення потенційних ризиків, використання сильних та корегування слабих сторін підприємства, мінімізація негативного впливу основних загроз економічної безпеки підприємства в умовах цифровізації ринку
3. Створення відділу економічної безпеки та впровадження посади аналітика СЕБП	1200	$6\,641,0 \cdot 0,05 \cdot 3 = 996,15$	Підвищення економічної безпеки підприємства, посилення позицій конкурентоспроможності підприємства
4. Впровадження в діяльність підприємства системно-синергетичний підходу управління економічною безпекою	420	$6\,641,0 \cdot 0,025 \cdot 3 = 498,08$	Підвищення економічної безпеки підприємства, підвищення ефективності праці та конкурентоспроможності.
5. Використання в діяльності підприємства моделі формування й розвитку СЕБП на основі системно-синергетичний підхід в умовах цифровізації ринку праці	350	$6\,641,0 \cdot 0,04 \cdot 3 = 796,92$	Підвищення ефективності системи управління економічною безпекою підприємства, активізація економічної діяльності підприємства, збільшення доходу.
Підсумок	$B = 2590,00$	$E\Phi_{\text{заг}} = 3586,14$	

Реалізація запропонованих заходів дозволить суттєво підвищити ефективність системи управління збутом, що, у свою чергу, збільшить величину чистого прибутку, що його може отримати підприємство. Чистий прибуток за 2023 рік склав 6641 тис. грн. (див. розд. 2.1). За висновками фахівців, збільшення чистого прибутку підприємства протягом 3-х років може скласти по кожній пропозиції щорічно в середньому від 1% до 7%.

Основними показниками, які визначають доцільність впровадження наданих рекомендацій та пропозицій, є абсолютна та відносна ефективність вкладених фінансів та прогнозований термін їх окупності [3].

Розраховуємо приведену величину всіх економічних ефектів (з урахуванням прогнозованої інфляції), які будуть отримані протягом наступних 3-х років [3]:

$$E_{\phi(\text{заг})} = \sum_{i=1}^T \frac{E_{\phi i}}{(1 + \alpha)^t}, \quad (3.1)$$

де $E_{\phi i}$ – щорічна величина прогнозованого економічного ефекту, грн;

T – термін дії впровадження рекомендацій, роки;

α – ставка дохідності;

t – час від моменту впровадження пропозицій до моменту отримання прогнозованого економічного ефекту від їх впровадження, який визначається на кінець кожного року, роки.

Для спрощення розрахунків розділимо суму загального економічного ефекту по трьох роках відповідно 20%, 30% і 50% від розрахованої в табл. 3.4.

$$E_{\phi(\text{заг})} = \frac{717,228}{(1 + 0,2)^1} + \frac{1075,84}{(1 + 0,2)^2} + \frac{1793,07}{(1 + 0,2)^3} = 598 + 747 + 1038 = 2382 \text{ тис. грн.}$$

Розрахуємо відносну ефективність коштів E_{ϕ} , які було вкладено у впровадження запропонованих рекомендацій:

$$E_{\phi} = \sqrt[T]{\frac{E_{\phi(\text{заг})}}{B}} + 1 - 1, \quad (3.2)$$

де $E_{\phi(\text{заг})}$ – сумарна величина теперішньої (приведеної) вартості всіх комерційних ефектів від впровадження запропонованих пропозицій та рекомендацій, тис. грн;

T – термін дії впроваджених рекомендацій, тобто скільки часу впроваджені рекомендації будуть давати економічний ефект, в роках;

B – загальна величина витрат (тис. грн) на впровадження запропонованих заходів.

$$E_v = \sqrt[3]{1 + \frac{2382}{2590,00}} - 1 = \sqrt[3]{1 + 0,920} - 1 = \sqrt[3]{1,920} - 1 = 0,243$$

Розраховану величину E_v порівнюють з найменшою ставкою дисконтування $\tau_{\min}$. Ця ставка визначає мінімальну дохідність, нижче якої кошти вкладати не доцільно. У загальному вигляді мінімальна ставка дисконтування $\tau_{\min}$ розраховується за формулою:

$$\tau = d + f, \quad (3.3)$$

де d – це середньозважена ставка за депозитними операціями в державних та комерційних банках України. Ця ставка в 2023 р. дорівнювала $d = (0,2...0,4)$, вибираємо $d = 0,2$.

f – показник, що характеризує рівень ризику для запропонованих заходів; як правило, величина $f = (0,05...0,2)$, проте може бути і значно вище; вибираємо $f = 0,05$.

$$\tau_{\min} = 0,2 + 0,05 = 0,25$$

Якщо величина $E_v > \tau_{\min}$, то кошти у впровадження запропонованих заходів вкладати доцільно. Якщо ж величина $E_v < \tau_{\min}$, то фінансування запропонованих заходів є недоцільним. Для наших розрахунків маємо:

$$0,243 > 0,25$$

Отже, кошти у впровадження запропонованих рекомендацій вкладати доцільно.

Розрахуємо показник терміну окупності вкладених у впровадження запропонованих заходів коштів. Цей показник можна розрахувати за наступною формулою:

$$T_{ок} = \frac{B}{E_{\phi(заг)}}. \quad (3.4)$$

$$T_{ок} = \frac{2590,00}{2382} = 1,087 \text{ роки}$$

Оскільки $T_{ок} < 3$ -х років, то фінансування запропонованих пропозицій та рекомендацій є комерційно вигідним.

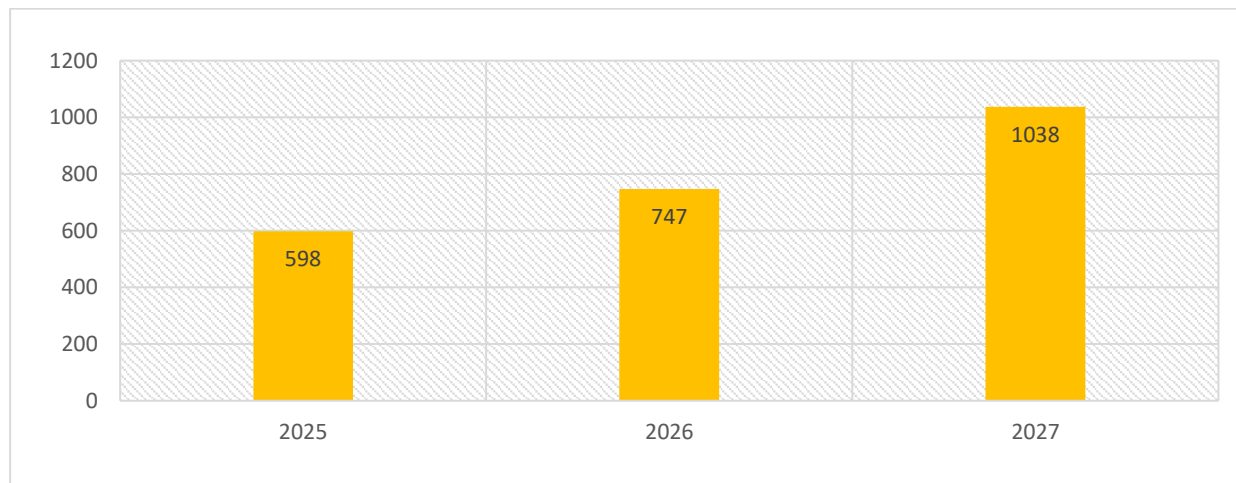

Рисунок 3.5 – Моделювання отримання прибутку підприємства від впроваджених пропозицій за 2025-2027 р.р.

Отже, в підрозділі 3.3 було складено план рекомендації щодо підвищення ефективності розробки та впровадження обраної стратегії підприємства. Розраховано економічну ефективність запропонованих заходів, яка свідчить про комерційну доцільність впровадження зроблених пропозицій та рекомендацій щодо підвищення ефективності управління діяльністю підприємства в цілому.

Висновки до розділу 3

В третьому розділі було надано рекомендації та пропозиції щодо удосконалення системи управління діяльністю на ПрАТ «Вінницький

дослідний завод»» та розраховано їх економічну доцільність. На основі проаналізованих факторів внутрішнього і зовнішнього впливу на підприємство було виділено сильні і слабкі сторони ПрАТ «Вінницький дослідний завод», здійснено SWOT-аналіз та, за його результатами, складено SWOT – матрицю, аналізування якої дозволило виділити стратегічні цілі підприємства на найближчі три роки. Визначено основні загрози економічної безпеки підприємства в умовах цифровізації ринку.

Запропоновано застосувати на 2025-2027 р.р. поєднання стратегій запобігання дії негативних факторів впливу та зміцнення досягнутих позицій, які використовується для підтримання стану безпеки підприємства та створення нових передумов його зміцнення.

Розроблено модель формування й розвитку СЕБП на основі системно-синергетичний підхід в умовах цифровізації ринку праці, яка демонструє, що розвиток СЕБП - це динамічний процес, який залежить від багатьох факторів, як внутрішніх, так і зовнішніх і потребує постійного моніторингу і управління. Для досягнення бажаного рівня безпеки необхідно враховувати як внутрішні фактори (наприклад, структуру підприємства, корпоративну культуру), так і зовнішні (конкуренція, законодавство, технологічні зміни). В цілому, модель пропонує системний підхід до аналізу економічної безпеки підприємства, що дозволяє більш ефективно управляти ризиками і забезпечувати стійкий розвиток бізнесу.

Було запропоновано створення відділу економічної безпеки та введення посади аналітика СЕБП, що дозволить забезпечити високий рівень безпеки, зберегти репутацію компанії та мінімізувати фінансові втрати.

В підрозділі 3.3 було складено план рекомендації щодо підвищення ефективності розробки та впровадження обраної стратегії підприємства. Розраховано економічну ефективність запропонованих заходів, яка свідчить про комерційну доцільність впровадження зроблених пропозицій та рекомендацій щодо підвищення ефективності управління діяльністю підприємства в цілому.

ВИСНОВКИ

1. В першому розділі розглянуто теоретико-методичні засади управління економічною безпекою підприємства. Визначено, що економічна безпека підприємства (ЕБП) є здатність підприємства забезпечити стабільну фінансову діяльність, стійкість до внутрішніх та зовнішніх загроз, а також ефективне функціонування в умовах ринкової невизначеності.

Обґрунтовано, що забезпечення економічна безпека підприємства не може здійснюватися за умов сьогодення ігнорування проблем у соціальній сфері, які ускладнюють доступ до робочої сили, кваліфікаційний рівень якої й здатність застосовувати цифрові навички є визначальними в конкурентній боротьбі, зокрема виробництві високотехнологічної промислової продукції.

Доведено, що цифрова економіка розглядається як складова традиційної із перспективою поступального збільшення частки за рахунок активнішого використання цифрових технологій. Цифрова трансформація підприємства повинна передбачати як розширення переліку цифрових інструментів, так й внесення змін в організаційну структуру із покращенням взаємовідносин з працівниками, зокрема виходячи з тих зрушень в характері трудової діяльності, що пов'язані із реалізацією концепції Індустрія 4.0 та цифровізацією ринку праці.

2. Проаналізувавши основні показники роботи підприємства можна зробити висновок, підприємство працює ефективно та поступово розвивається. Про це свідчить збільшення рентабельності, продуктивності праці та планомірне підвищення активів та пасивів підприємства та відсутність зовнішніх довгострокових зобов'язань. Отже, враховуючи результати проведеного нами аналізу основних економічних показників ПрАТ «ВДЗ», можна визначити, що його загальний фінансовий стан характеризується як позитивний.

3. На основі розрахунків економічної безпеки підприємства за 2021-2023 роки можна зробити наступні висновки, що індекс економічної безпеки

підприємства (ІЕБП): демонструє тенденцію до незначного зниження з 0,3919 у 2021 році до 0,3799 у 2023 році. Це свідчить про посилення негативного впливу деяких факторів, таких як фінансова стабільність і кіберризики, які потребують коригувальних дій.

Позитивний вплив цифровізації ринку праці: цифровізація ринку праці сприяє полегшенню пошуку кваліфікованих фахівців і підвищенню мобільності трудових ресурсів. Застосування цифрових інструментів для рекрутингу, навчання та підвищення кваліфікації працівників позитивно вплинуло на кадрову стійкість підприємства. Це зменшило ймовірність дефіциту спеціалістів, що також підвищило загальний рівень економічної безпеки.

Оптимізація виробничих процесів: підприємство продемонструвало здатність адаптуватися до змін у глобальній економіці завдяки впровадженню цифрових рішень у виробничі процеси. Використання інноваційних технологій в управлінні ресурсами та виробництві дало можливість підвищити конкурентоспроможність і забезпечити стійкий розвиток навіть в умовах швидких технологічних змін.

Загалом, підприємство демонструє зростаючу адаптивність і конкурентоспроможність, проте для забезпечення стійкого розвитку необхідно активніше працювати над фінансовою стабільністю і зменшенням кіберризиків.

4. Надано рекомендації та пропозиції щодо удосконалення системи управління діяльністю на ПрАТ «Вінницький дослідний завод» та розраховано їх економічну доцільність. На основі проаналізованих факторів внутрішнього і зовнішнього впливу на підприємство було виділено сильні і слабкі сторони ПрАТ «Вінницький дослідний завод», здійснено SWOT-аналіз та, за його результатами, складено SWOT – матрицю, аналізування якої дозволило виділити стратегічні цілі підприємства на найближчі три роки. Визначено основні загрози економічної безпеки підприємства в умовах цифровізації ринку. Запропоновано застосувати на 2025-2027 р.р. поєднання стратегій запобігання дії негативних факторів впливу та зміцнення досягнутих позицій,

які використовуються для підтримання стану безпеки підприємства та створення нових передумов його зміцнення.

Розроблено модель формування й розвитку СЕБП на основі системно-синергетичний підхід в умовах цифровізації ринку праці, яка демонструє, що розвиток СЕБП - це динамічний процес, який залежить від багатьох факторів, як внутрішніх, так і зовнішніх і потребує постійного моніторингу і управління. Для досягнення бажаного рівня безпеки необхідно враховувати як внутрішні фактори (наприклад, структуру підприємства, корпоративну культуру), так і зовнішні (конкуренція, законодавство, технологічні зміни). В цілому, модель пропонує системний підхід до аналізу економічної безпеки підприємства, що дозволяє більш ефективно управляти ризиками і забезпечувати стійкий розвиток бізнесу.

Було запропоновано створення відділу економічної безпеки та введення посади аналітика СЕБП, що дозволить забезпечити високий рівень безпеки, зберегти репутацію компанії та мінімізувати фінансові втрати.

5. Розраховано економічну ефективність запропонованих заходів та проведено моделювання отримання прибутку підприємства від впроваджених пропозицій за 2025-2027 р.р., яка свідчить про комерційну доцільність впровадження зроблених пропозицій та рекомендацій щодо підвищення ефективності управління діяльністю підприємства в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Лесько О.Й., Кульматицький С.О. Удосконалення управління економічною безпекою приватного в умовах цифровізації. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Молодь в науці: дослідження, проблеми, перспективи (МН-2025)». Вінниця: ВНТУ. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/mn/mn2025>
2. Положення «Про кваліфікаційні роботи на другому (магістерському) рівні вищої освіти». Затверджене Наказом ВНТУ № 203 від 29.06.2021 р. URL: <https://iq.vntu.edu.ua/repository/getfile.php/3091.pdf>.
3. Методичні вказівки до виконання магістерської кваліфікаційної роботи студентами спеціальності «Менеджмент організацій» освітньої програми «Менеджмент підприємств, організацій і установ» / Уклад. В. О. Козловський, О. Й. Лесько, 3-є видання, переробл. і доповнене. Вінниця : ВНТУ, 2021. 63 с.
4. Про основи національної безпеки України : закон України від 19.06.2003 р. № 964-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/964-15#Text>.
5. Конституція України від 28.06.1996, № 254к/96-В. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
6. Дідик А. М. Економічна безпека підприємства: підручник. Львів: ТЗОВ «Видавнича група «Бухгалтер України», 2019. 624 с.
7. Драгун А.О. Визначення системи чинників, що впливають на економічну безпеку підприємства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Випуск 34. 2020. С. 64-71.
8. Коптєва Г.М. Дефініція поняття «економічна безпека підприємства»: основні підходи та особливості. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. Випуск 6 (23) 2019. С. 297-302.
9. Волошина А.Р. Ризик-менеджмент в системі економічної безпеки підприємства. «Економіка і менеджмент 2021: Перспективи інтеграції та інноваційного розвитку». Том 6. Взаємодія фінансового ринку та реального

сектору економіки; економічна безпека та управління ризиками. С. 66-68.

10. Ковальська Любов, Голій Олександр, & Голій Валентин. (2023). Економічна безпека підприємства: сутність, структура та механізм забезпечення. *Економічний форум*, 1(1), 126-137.

11. Зінченко Д.С. Економічний розвиток підприємства і економічна безпека підприємства: генеза, взаємний вплив та взаємозалежність. «Економічний вісник НТУУ "Київський політехнічний інститут"» № 18, 2021. С. 80-87.

12. Ярмак О. В. Економічна безпека підприємства: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка». Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 92 с.

13. Андріїв Н. М. Забезпечення економічної безпеки підприємства в умовах цифровізації ринку праці. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 21.04.02 «Економічна безпека суб'єктів господарської діяльності». – Львівський державний університет внутрішніх справ МВС України, Львів, 2024

14. Senchuk I., Kukhar O., Kravchyk Yu. Application of a systematic approach for the analysis of the economic security of enterprises in the agricultural sector of Ukraine. *Modeling The Development Of The Economic Systems*. 2023. Issue 3. P. 95-100. <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-9-13>

15. Кухар О.В. Досвід зарубіжних країн у реалізації економічної безпеки у рамках цифровізації. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2022. Том 7. № 1. С. 319-325. <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2022-1-39>

16. Марченко О. С. Економічна безпека підприємства : навч. посіб. М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Каф. екон. теорії. Харків : Право, 2022. 246 с.

17. Вороніна В.Л. Економічна безпека підприємств: сутність, фактори

впливу та методи захисту. Економіка та управління підприємствами. Інфраструктура ринку. Випуск 25. 2018. С. 207-218.

18. Огренич, Ю., & Діброва, В. (2023). Економічна безпека промислових підприємств в Україні: стан, проблеми та напрямки покращення. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*, (15), 180-191. <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.15.22>.

19. Ситник Г. В. Економічна безпека підприємництва в Україні : монографія : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 284 с.

20. Варналій З. С. Економічна безпека: навч. посіб. К.: Знання, 2019. 647 с.

21. Зубок М.І., Рубцов В.С., Яременко С. М. Економічна безпека суб'єктів підприємництва: навч.посіб. К. : 2018. 226 с.

22. Сосновська О. О. Аналіз методів оцінки рівня економічної безпеки підприємств. *Бізнес Інформ*. 2019. №1. С. 21–26.

23. Савенко І.І. Економічна безпека підприємства: підходи до визначення. *Економіка харчової промисловості*. Том 11, Випуск 4. 2019. С. 35-41.

24. Андрійв Н. М. Виклики для економічної безпеки держави в умовах формування цифрової економіки. *Інфраструктура ринку*. 2022. Вип. 64. С. 10–15. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastructure64-2>.

25. Данілова Е. І. Порівняльний аналіз методик оцінювання економічної безпеки підприємств. *Підприємництво та інновації*. 2019. №7. С. 13–19.

26. Ковальчук А.М. Управлінські аспекти оцінювання економічної безпеки підприємства в умовах трансформаційної економіки. *Підприємництво та економіка підприємства*. *Економічний вісник*, 2020, №4. С. 211-218.

27. Шило Ж. Методика комплексної оцінки рівня економічної безпеки підприємства. October 2022. *International Science Journal of Management Economics & Finance*. 1(4):17-25

28. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
29. Єдиний інформаційний масив даних про емітентів цінних паперів. URL: <https://www.smida.gov.ua/>
30. Сайт ВДЗ. URL: <https://voz.com.ua/>
31. Купріна, Н. М., Ступницька, Т. М., & Величко, О. М. (2022). Особливості фінансового аналізу найбільш важливих груп активів в системі управління діяльністю підприємства. *Food Industry Economics*, 14(2).
32. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Вид.: ПП «Астроя», 2020. 434 с.
33. Єпіфанова, І. Ю. Фінансовий аналіз та звітність : електронний практикум комбінованого (локального та мережного) використання [Електронний ресурс] / І. Ю. Єпіфанова, В. В. Джеджула. – 2-ге вид., доп. – Вінниця : ВНТУ, 2022. 144 с.
34. Андріїв Н. М., Яворська Т. В., Дуфенюк О. М. Синектичний підхід до інтелектуалізації забезпечення економічної безпеки підприємства. 18 Приазовський економічний вісник. 2023. Вип. 4. (36). С. 27–31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-4263/2023-4-4>
35. Андріїв Н. М. Формування системи економічної безпеки підприємства в умовах цифровізації ринку праці. Приазовський економічний вісник. 2023. Вип. 2. (34). С. 25–29. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-4263/2023-2-5>
36. Васи́лига С. М. (2020). Поняття стратегії розвитку підприємства. *Економіка та держава*, (1), 121-125.
37. Гуменюк О.Г. Використання SWOT-аналізу як основного інструменту стратегічного управління. URL: <http://global-national.in.ua/issue-17-2017/26-vipusk-16-kviten-2017-r-2/3121-gumenyuk-o-g-vikoristannya-swot-analizu-yak-osnovnogo-instrumentu-strategichnogo-upravlinnya>

Додаток А
(обов'язковий)

**ПРОТОКОЛ ПЕРЕВІРКИ НАВЧАЛЬНОЇ (КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ)
РОБОТИ**

Назва роботи: Управління економічною безпекою приватного акціонерного товариства «Вінницький дослідний завод» в умовах цифровізації ринку праці.

Тип роботи: магістерська кваліфікаційна робота

Підрозділ: факультет менеджменту та інформаційної безпеки, кафедри економіки підприємства та виробничого менеджменту

Керівник: к.е.н, професор, завідувач каф. ЕПВМ Олександр ЛЕСЬКО

Показники звіту подібності

Turnitin	
Оригінальність	81%
Загальна схожість	19%

Аналіз звіту подібності (відмітити потрібне):

- ☐ Запозичення, виявлені у роботі, оформлені коректно і не містять ознак плагіату.
- ☐ Виявлені у роботі запозичення не мають ознак плагіату, але їх надмірна кількість викликає сумніви щодо цінності роботи і відсутності самостійності її автора. Роботу направити на доопрацювання.
- ☐ Виявлені у роботі запозичення є недобросовісними і мають ознаки плагіату та/або в ній містяться навмисні спотворення тексту, що вказують на спроби приховування недобросовісних запозичень.

Заявляю, що ознайомлений з повним звітом подібності, який був згенерований Системою щодо роботи (додається).

Автор

Сергій КУЛЬМАТИЦЬКИЙ

Опис прийнятого рішення

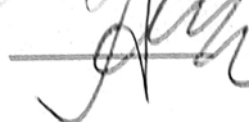
Магістерська кваліфікаційна робота на тему «Управління економічною безпекою приватного акціонерного товариства «Вінницький дослідний завод» в умовах цифровізації ринку праці» автора Кульматицького С.О. допущена до захисту.

Особа, відповідальна за перевірку

Лілія НІКІФОРОВА

Експерт

Олександр ЛЕСЬКО

Додаток Б

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра економіки підприємства та виробничого менеджменту
Спеціальність 073 "Менеджмент"

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ЕПВМ
к.е.н., професор
Лесько О.Й.

"02" 09 2024 року

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ
НА ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
НА ТЕМУ:

Управління економічною безпекою приватного акціонерного товариства
«Вінницький дослідний завод» в умовах цифровізації ринку праці
8-71.МКР.003.000.000 ТЗ

Керівник
к.е.н., проф. кафедри ЕПВМ
Лесько О.Й.

"02" 09 2024 р.

Виконавець: студент 2 курсу
магістратури групи МПОУ-23м
спеціальності 073 "Менеджмент"

Кульматицький С.О.
"02" 09 2024 р.

1 Підстава для виконання роботи

Підставою для виконання роботи є наказ № 310 по ВНТУ від «17» 09.2024 р. індивідуальне завдання на виконання дипломної роботи, затверджене протоколом № засідання кафедри ЕПВМ від _____.2024 р.

2 Мета та призначення роботи

Метою даної роботи є обґрунтування теоретичних та практичних засад щодо удосконалення управління економічною безпекою приватного акціонерного товариства «Вінницький дослідний завод» в умовах цифровізації ринку праці.

В межах поставленої мети вирішувалися такі завдання:

1. Дослідити теоретичні основи управління економічною безпекою підприємства в умовах цифровізації ринку праці.
2. Провести фінансово-економічний аналіз діяльності ПрАТ «ВДЗ» з метою визначення фінансового стану.
3. Здійснити аналіз стану економічної безпеки підприємством ПрАТ «ВДЗ».
4. Розробити рекомендації щодо удосконалення управління економічною безпекою підприємства використанням запропонованої моделі СЕБП.
5. Розрахувати економічний ефект від розроблених пропозицій та здійснити моделювання отриманих результатів за три роки.

3 Вихідні дані для проведення роботи

Фінансова звітність ПрАТ «ВДЗ» за 2021-2023 рр.; методичні вказівки, підручники, навчальні посібники, наукові статті.

4 Методи дослідження та аналізу

У процесі дослідження застосовувались методи системного аналізу та синтезу, узагальнення порівняльного аналізу динаміки економічних показників, розрахунково-аналітичний метод графоаналітичний метод та інші.

5 Етапи та терміни виконання

1. Вибір напрямку дослідження-добір, вивчення та узагальнення науково-економічної інформації та статистичної інформації; розгляд можливих напрямків досліджень та їх оцінювання; обґрунтування прийнятого напрямку дослідження; розроблення, погодження та затвердження ТЗ: вересень 2024 р.
2. Теоретико-методологічні основи управління економічною безпекою на підприємстві в умовах цифровізації ринку праці: жовтень 2024 р.
3. Аналітична частина дослідження - аналіз економічної діяльності та удосконалення економічною безпекою діяльністю ПрАТ «ВДЗ»: жовтень-листопад 2024 р.
4. Розробка рекомендацій та пропозицій щодо удосконалення управління економічною безпекою ПрАТ «Вінницький дослідний завод» в умовах цифровізації ринку праці, покращення результатів його діяльності та складання загального плану рекомендацій: листопад 2024 р.
5. Узагальнення результатів дослідження - оформлення пояснювальної і графічної частини МКР, складання висновків за результатами досліджень: грудень 2024 р.

6 Очікувані результати

В результаті виконання МКР очікується одержання ґрунтовних рекомендацій та пропозицій щодо удосконалення управління економічною безпекою ПрАТ «Вінницький дослідний завод».

7. Вимоги до розробленої документації:

Згідно «Методичних вказівок до виконання магістерської кваліфікаційної роботи студентів спеціальності «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент підприємств, організацій установ» / Уклад. В. О. Козловський, О. Й. Лесько, 3-тє видання, Вінниця : 2021. 64 с.

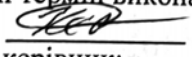
8 Порядок приймання роботи

Засідання екзаменаційної комісії в грудні 2024 р.

Попередній захист, захист перед ЕК – грудень 2024 р.

Початок розробки: 14.10.2024 р.

Граничний термін виконання: 01.12.2024 р.

Розробив: Кульматицький С.О.

Науковий керівник: Лесько О.Й.

Додаток В

Баланс підприємства за 2021 рік

		Дата(рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Вінницький дослідний завод"	за СДРПОУ	00363780
Територія		за КОАТУУ	0510100000
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Виробництво інших машин і устаткування загального призначення, н.в.д.у.	за КВЕД	28.29
Середня кількість працівників			
Одиниця виміру: тис.грн. без десятикового знака			
Адреса	21100, м.Вінниця, провул.Брацлавський 21		

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	15	12	0
первісна вартість	1001	18	19	0
накопичена амортизація	1002	3	7	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	634	689	0
Основні засоби:	1010	15358	14521	0
первісна вартість	1011	33603	34810	0
знос	1012	18245	20289	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	23	8	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	16230	15230	0

II. Оборотні активи				
Запаси	1100	22560	29348	0
Виробничі запаси	1101	14790	21142	0
Незавершене виробництво	1102	8	232	0
Готова продукція	1103	7676	7686	0
Товари	1104	86	86	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	18	763	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	786	554	0
з бюджетом	1135	6798	6035	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	2394	2223	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	20	26	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	6693	5775	0
Готівка	1166	0	0	0
Рахунки в банках	1167	6693	5775	0
Витрати майбутніх періодів	1170	61	32	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	152	506	0
Усього за розділом II	1195	36788	43037	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	1300	53018	56267	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	на дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4395	4395	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	5877	5877	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	659	659	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	38004	41388	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	48935	52319	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0	0

інші страхові резерви, (на початок звітної періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	1889	2067	0
за розрахунками з бюджетом	1620	0	6	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	0	0	0
за розрахунками з оплати праці	1630	5	4	0
за одержаними авансами	1635	1989	3584	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	127	166	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	93	121	0
Усього за розділом III	1695	4083	5948	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	53018	58267	0

Д
НТ

Баланс підприємства за 2023 рік

		Дата(рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Вінницький дослідний завод"	за СДРПОУ	00383780
Територія		за КОАТУУ	0510100000
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Виробництво інших машин і устаткування загального призначення, н.в.і.у.	за КВЕД	28.29
Середня кількість працівників	77		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Адреса	21100, м.Вінниця, провул.Брацлавський 21		

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	8	2	0
первісна вартість	1001	21	21	0
накопичена амортизація	1002	13	19	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	656	885	0
Основні засоби:	1010	17230	21153	0
первісна вартість	1011	39675	46571	0
знос	1012	22445	25418	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Заглишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	17894	22040	0

II. Оборотні активи				
Запаси	1100	31327	32278	0
Виробничі запаси	1101	19727	22319	0
Незавершене виробництво	1102	705	1426	0
Готова продукція	1103	10809	8426	0
Товари	1104	86	107	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	183	1587	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	927	2680	0
з бюджетом	1135	5170	2666	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	1801	330	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	36	18	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	3698	9650	0
Готівка	1166	10	12	0
Рахунки в банках	1167	3688	9638	0
Витрати майбутніх періодів	1170	81	73	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	199	751	0
Усього за розділом II	1195	41621	50303	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	59515	72343	0

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4395	4395	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	5877	5877	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	659	659	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	43323	49964	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	54254	60895	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1528	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітної періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітної періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітної періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітної періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0

Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	3599	4757	0
за розрахунками з бюджетом	1620	16	0	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	14	2	0
за розрахунками з оплати праці	1630	0	2	0
за одержаними авансами	1635	1256	4413	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	171	407	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	205	1667	0
Усього за розділом III	1695	5261	11448	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	59515	72343	0

Додаток Г

Звіт про фінансовий результат за 2021 рік

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	17407	16579
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(15199)	(14870)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	2208	1709
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	7112	7255
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(1212)	(1121)
Витрати на збут	2150	(313)	(335)
Інші операційні витрати	2180	(3656)	(1782)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	4139	5726
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0

Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(0)	(0)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(5)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	4134	5726
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	750	1025
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	3384	4701
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)

II. сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	3384	4701

Звіт про фінансовий результат за 2023 р.р.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	44069	25096
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(34112)	(21607)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	9957	3489
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	3097	1733
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(2692)	(1522)
Витрати на збут	2150	(187)	(342)
Інші операційні витрати	2180	(2044)	(1023)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	8131	2335
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	1
Інші доходи	2240	0	11
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0

Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(0)	(0)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(19)	(14)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	8112	2333
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	1471	438
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	6641	1895
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	6641	1895

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	19790	19836
Витрати на оплату праці	2505	4511	2785
Відрахування на соціальні заходи	2510	1037	595
Амортизація	2515	4332	2588
Інші операційні витрати	2520	6701	3505
Разом	2550	36371	29309

**Управління економічною
безпекою приватного
акціонерного товариства
«Вінницький дослідний
завод» в умовах
цифровізації ринку праці**

Виконав:
студент групи МПОУ-23м
Кульматицький С.О.
Керівник роботи: к.е.н., проф.
Лесько О.Й.
Опонент: к.е.н., доц.
Ткачук Л.М.

Метою даної роботи є обґрунтування теоретичних та практичних засад щодо удосконалення управління економічною безпекою приватного акціонерного товариства «Вінницький дослідний завод» в умовах цифровізації ринку праці.

В межах поставленої мети вирішувалися такі завдання:

1. Дослідити теоретичні основи управління економічною безпекою підприємства в умовах цифровізації ринку праці.
2. Провести фінансово-економічний аналіз діяльності ПрАТ «ВДЗ» з метою визначення його фінансового стану.
3. Здійснити аналіз стану економічної безпеки підприємством ПрАТ «ВДЗ».
4. Розробити рекомендації щодо удосконалення управління економічною безпекою підприємства використанням запропонованої моделі СЕБП.
5. Розрахувати економічний ефект від розроблених пропозицій та здійснити моделювання отриманих результатів за три роки.

«VINNITSKY DOSLIDNY ZAVOD»

Об'єктом дослідження є напрями та шляхи удосконалення управління економічною безпекою підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та науково-методичних положень щодо удосконалення управління економічною безпекою підприємства з використанням моделі СЕБП в умовах цифровізації ринку праці.

Новизна проведених нами досліджень полягає в тому, що було запропоновано модель формування та розвитку системи економічної безпеки підприємства, *яка*, на відміну від існуючих, ґрунтується на системно-синергетичному підході, який враховує сучасні умови цифровізації ринку праці.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні положення даного дослідження можуть стати теоретичним підґрунтям і практичними рекомендаціями щодо удосконалення управління економічною безпекою приватного акціонерного товариства «Вінницький дослідний завод» в умовах цифровізації ринку праці на базі запропонованої моделі СЕБП.

«VINNITSKY DOSLIDNY ZAVOD»

Таблиця 1. Наукові підходи щодо визначення терміну «економічна безпека підприємства»

Автор	Сутність поняття
Дідик А. М. [6]	Комплекс заходів, які сприяють підвищенню фінансової стійкості господарюючих суб'єктів за умов ринкової економіки, що захищають їх комерційні інтереси від впливу негативних ринкових процесів
Драгун А.О. [7]	Це комплексна система заходів суб'єкта господарювання, направлена на забезпечення його конкурентоспроможності в умовах дестабілізації діяльності під впливом внутрішніх та зовнішніх факторів
Коптєва Г.М. [8]	Це комплекс економічних відносин в цілях забезпечення постійної збалансованості інтересів підприємства і держави з урахуванням внутрішніх і зовнішніх факторів впливу і часу
Волошина А.Р. [9]	Захищеність його діяльності від негативного впливу зовнішнього оточення, а також здатність своєчасно усунути різноманітні загрози або пристосуватися до існуючих умов, які не відбиваються негативно на його діяльності
Ковальська Л., Голій О., Голій В. [10]	Здатність суб'єкта господарювання ефективно та безперервно здійснювати свою статутну діяльність на основі вживання сукупності взаємопов'язаних обліково-аналітичних та контрольних процедур, що дозволяють оптимізувати використання корпоративних ресурсів підприємства та нівелювати вплив загроз внутрішнього та зовнішнього середовищ з метою збільшення вартості його капіталу
Зінченко Д.С. [11]	Стан, за якого забезпечується економічний розвиток і стабільність діяльності підприємства, банку, гарантованій захист їх ресурсів, здатність адекватно і без суттєвих втрат реагувати на зміни внутрішньої і зовнішньої ситуації, сукупність організаційно-правових, режимно-охоронних, технічних, технологічних, економічних, фінансових, інформаційно-аналітичних та інших методів, спрямованих на усунення потенційних загроз і створення умов для забезпечення ефективного функціонування суб'єктів підприємницької діяльності відповідно до їхніх цілей та завдань
Ярмак О. В. [12]	Стан захищеності усіх систем підприємства при здійсненні господарської діяльності в певній ситуації
Андріїв Н.М. [13]	Такий стан розвитку суб'єкта господарювання, який характеризується стабільністю економічного фінансового розвитку, ефективністю нейтралізації негативних чинників та протидії їх впливу на всіх стадіях його діяльності
Сенчук І. [14]	Кількісна та якісна характеристика економічних властивостей системи з точки зору її здатності до самовиживання і розвитку в умовах дестабілізуючої дії зовнішніх і внутрішніх факторів, які є непередбачуваними
Кухар О. [15]	Захищеність діяльності суб'єкта господарювання від негативних впливів зовнішнього середовища, а також здатність швидко усувати різні варіанти загроз або пристосуватися до наявних умов, що не позначаються негативно на його діяльності
Марченко О. С. [16]	Міра гармонізації в часі й просторі економічних інтересів підприємства з інтересами пов'язаних з ним суб'єктів зовнішнього середовища та їх часткова захищеність від загроз
Огренич, Ю., Діброва, В. [18]	Міра економічної свободи підприємства, що досягається внаслідок керованого процесу взаємоузгодження економічних інтересів стейкхолдерів як зовнішнього, так і внутрішнього середовища підприємства, який має на меті протистояння загрозам економічній безпеці підприємства та потребує необхідних для такого протистояння ресурсів
Вороніна В.Л. [17]	Найважливіша якісна характеристика економічної системи, яка визначає її здатність підтримувати нормальні умови функціонування стійке забезпечення ресурсами та розвиток, а також послідовну реалізацію економічних інтересів
Ситник Г. В. [19]	Стан захищеності підприємства при організації взаємовідносин з іншими суб'єктами і його ресурсів, при якому гарантується стабільність функціонування, розширення, відтворення, впровадження і широкое використання науково-технічних досягнень і соціальний розвиток
Варналій З. С. [20]	Це не тільки стан використання корпоративних ресурсів, а й підприємницьких можливостей, за якого гарантується найбільш ефективне їхнє використання для стабільного функціонування та динамічного науково-технічного і соціального розвитку, запобігання внутрішнім і зовнішнім негативним впливам (загрозам)

Рисунок 1.2 – Категоріальний силогізм стосовно економічної безпеки підприємства

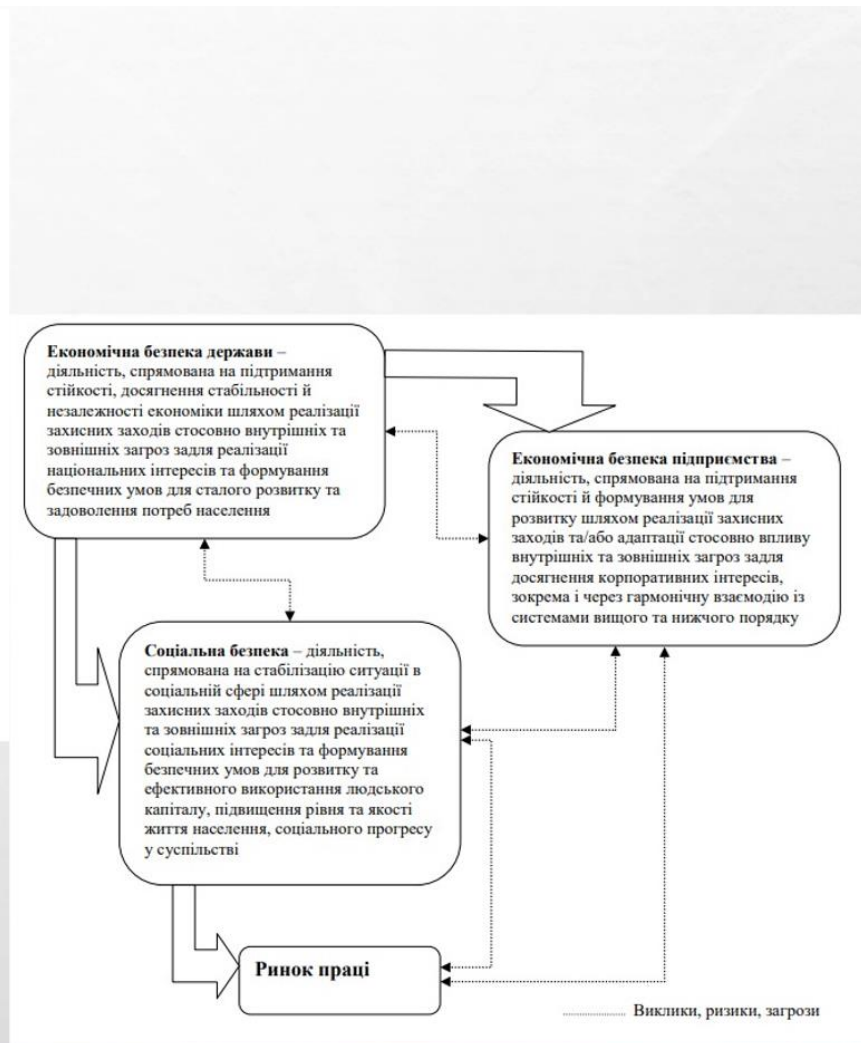

Рисунок 1.3 – Моделювання ієрархічного зв'язку між рівнями безпеки

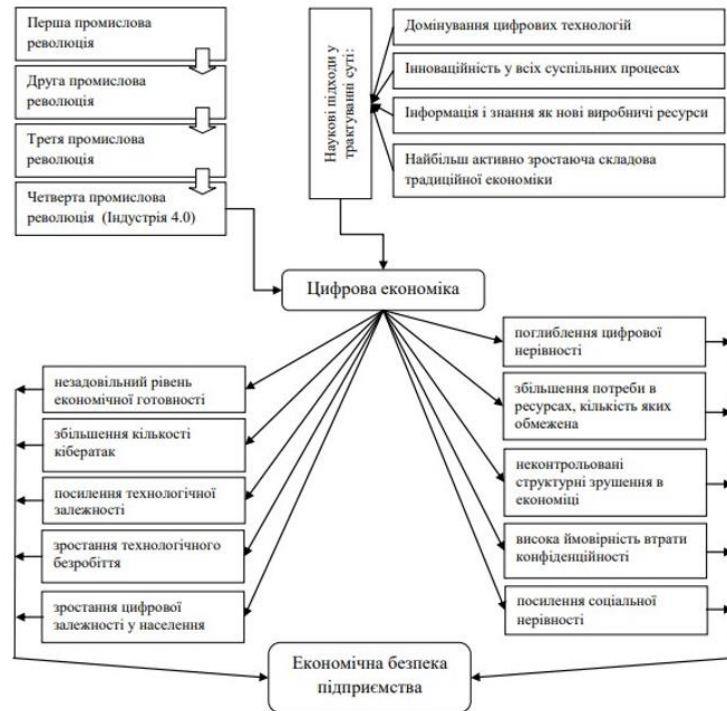

Рисунок 1.4 – Основні виклики для економічної безпеки підприємства в умовах формування цифрової економіки

Рисунок 1.7 – Вплив цифрової трансформації на економічну безпеку підприємства в частині управління персоналом

Рисунок 1.5 – Переваги цифрової трансформації українських підприємств

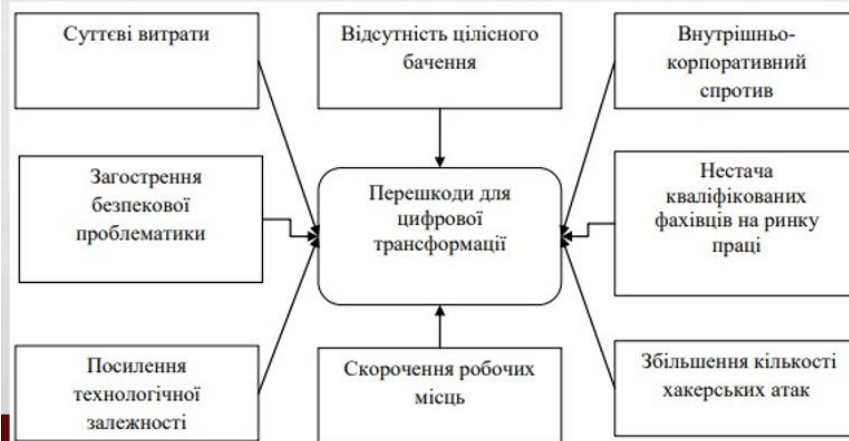

Рисунок 1.6 – Перешкоди для цифрової трансформації українських підприємств

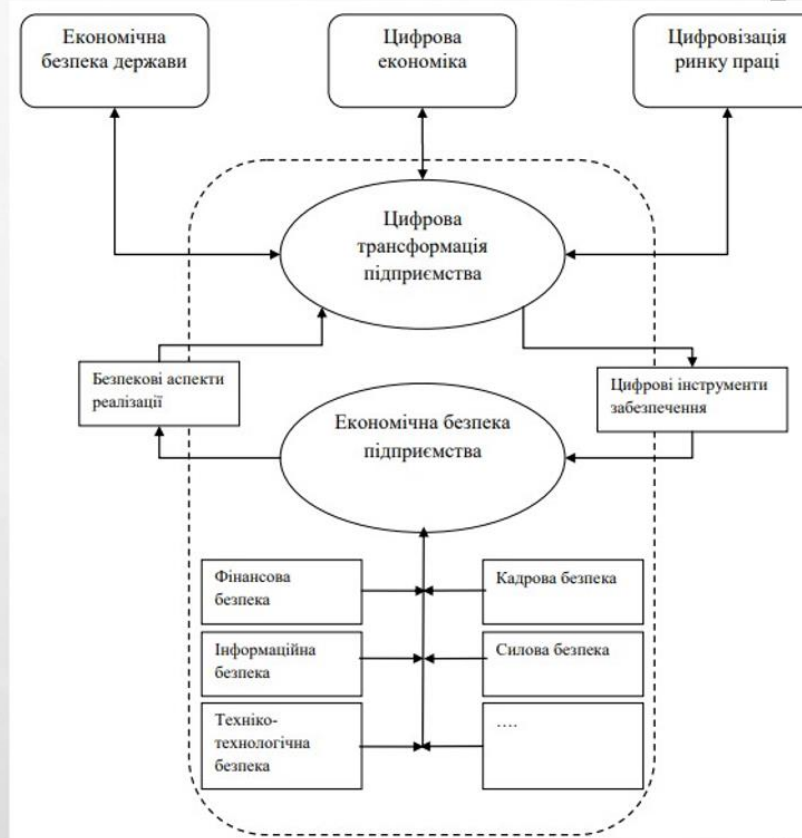

Рисунок 1.8 – Концептуальні засади забезпечення економічної безпеки підприємства в умовах його цифрової трансформації

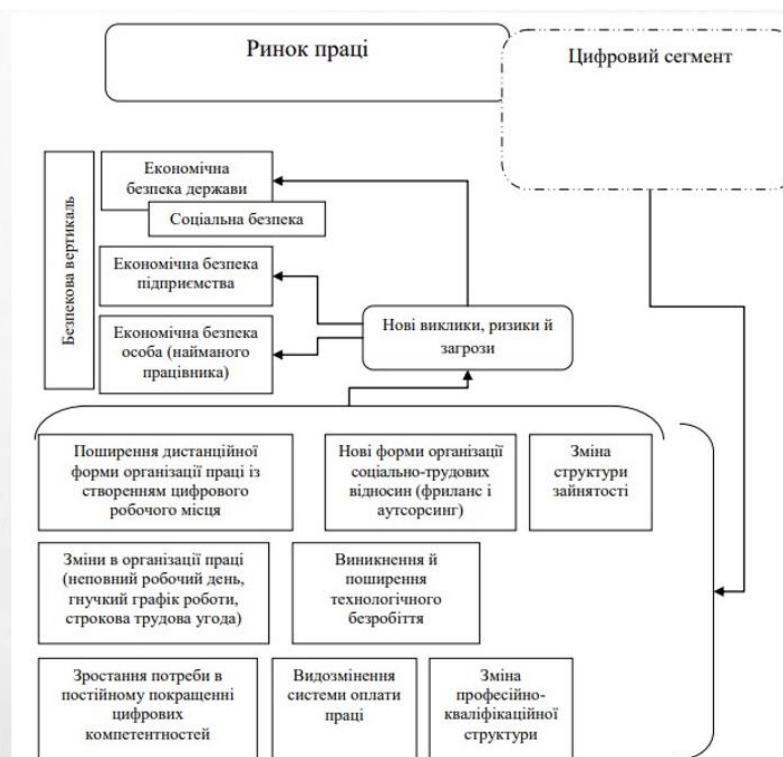
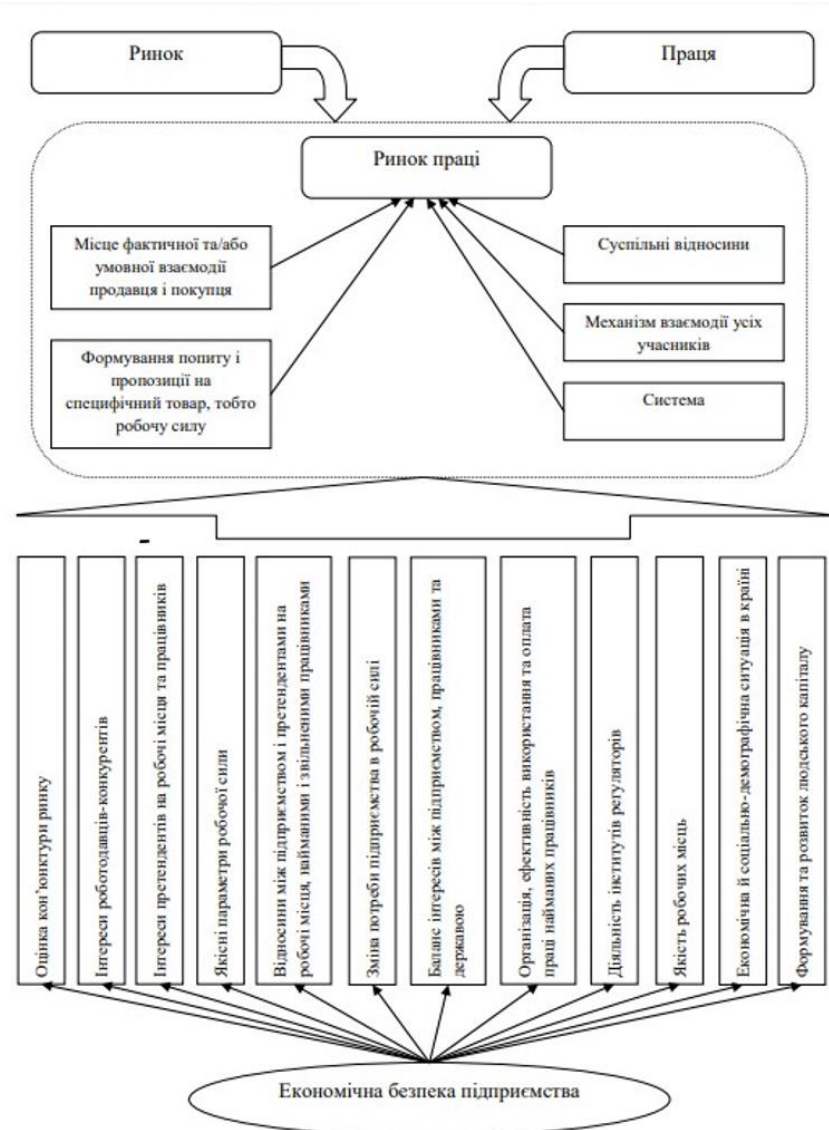

Рисунок 1.10 – Ключові параметри траєкторії цифровізації ринку праці, що провокують необхідність перегляду засад безпекової діяльності

Рисунок 1.9 – Забезпечення економічної безпеки підприємства з урахуванням ринку праці

Приватне акціонерне товариство "Вінницький дослідний завод"
засноване як майстерні спиртотресту У черені 1944 р. були засновані
Вінницькі центральні ремонтно-механічні майстерні спиртотресту

«VINNITSKY DOSLIDNY ZAVOD»

Повне найменування: приватне акціонерне товариство "Вінницький дослідний завод".
Юридична адреса: 21100, м. Вінниця, провул. Островського, 21. Код за ЄДРПОУ: 00383780.

Основні види діяльності із зазначенням найменування виду діяльності та коду за КВЕД: виробництво інших машин і устаткування загального призначення, виробництво промислового холодильного та вентиляційного устаткування, виробництво машин і устаткування для виготовлення харчових продуктів і напоїв, перероблення тютюну.

Основний напрямок діяльності - виготовлення та ремонт обладнання для спиртового виробництва (з міді, корозійностійких і вуглецевих сталей).

Основними контрагентами по Вінницькій області: ТОВ «ABIC» та ДП «Немирівський спиртозавод». Іншими клієнтами ПАТ «Вінницький дослідний завод» являються: S.A. «AGROVIN BULBOACA», ТОВ «Мултівал», «Alco-Kaizer» S.R.L., «R & R» S.R.L., ПАТ «Утлапкар», ПАТ «Карасхань-Вин», ТОВ «Верісвін», SA "Barza Alba", ТОВ «Гарм Груп», Молдова; Компанія «RIYAD», СП «АЛКО», ПАТ «Гянджа-Шараб 2», Фірма «Азері», Азербайджан; ТОВ «Люкс-Кристал» Таджикистан; ТОВ «Фенікс», ПрАТ «Орбіта-2 Мелавський спиртзавод», ТОВ «ЕРІК»; Унітарне підприємство «Белточелектронмаш» Білорусь; ТОВ "MALN" Латвія; ДП «Червонословідський спиртзавод» Київська обл., ДП «Косарський спиртзавод» Черкаська обл., ДП «Козлівський спиртзавод» Тернопільська обл., ДП «Борщівський спиртзавод» Тернопільська обл.

Dephlegmator

A dephlegmator - a horizontal multipass shell-and-tube heat exchanger. It is made of copper or food grade stainless steel. A dephlegmator is meant for condensation of water-alcohol vapours coming out of the column and for feeding of the column with condensate.

Basic parameters and dimensions

Designation apparatus	Heat transfer area, m ²	Operating pressure, medium, MPa		Dimensions, mm		Weight, kg no more
		tube space	tube space	Diameter	Length	
DE-3.8-0.3-1.5-Y2	3.6	0,03	0,015	300	1930	
DE-7.2-0.3-3.0-Y2	7.2			300	3280	
DE-12.5-0.5-4.0-Y2	12.5			500	2400	
DE-23-0.5-3.0-Y2	20			500	3380	
DE-25-0.5-2.5-Y2	25			600	3000	930
DE-31.5-0.5-3.0-Y2	31.5			600	3600	1054
DE-40-0.7-3.0-Y2	40			700	3500	1320
DE-63-0.9-3.0-Y2	63			900	3600	2390
DE-100-1.0-3.0-Y2	100			1000	3600	2860

www.voz.com.ua

Рисунок 8 – Приклад асортименту продукції ПрАТ «ВДЗ»

Cooler vodnotehnologicheskikh media (spiral heat exchangers)

Spiral heat exchangers are meant for performance of heat exchange processes between the products having different temperature. The design for the heat exchanger is done individually depending on the conditions of the customer's work. They are made of stainless steel. The area of the heat exchange is 10-125 m².

Basic parameters and dimensions

Designation apparatus	Dimensions, mm, not more			Weight, kg no more
	Length	Width	Height	
OB-1-2-72-0.5-1000-12(I)	1550	1750	1450	2700
OB-1-2-90-0.5-1000-12	1600	1600	1600	3000
OB-1-2-105-0.5-1000-12(I)	1830	1780	1670	3970
OB-1-2-118-0.5-1000-8	1850	1800	1670	4080
OB-1-2-15-0.5-500-8	950	1200	1050	1400
OB-1-2-20-0.5-500-8	1450	1200	1170	1500
OB-1-2-25-0.5-500-10(I)	1540	1240	1230	1790
OB-1-2-30-0.5-500-10	1500	1240	1330	1950
OB-1-2-35-0.5-500-14(I2)	1530	1240	1360	2100
OB-1-2-40-0.5-500-14(I)	1680	1240	1560	2250
OB-1-2-45-0.5-500-14(I)	1700	1240	1550	2400
OB-1-2-52-0.5-500-8	1830	1260	1580	2900
OB-1-2-60-0.5-500-8	1850	1260	1600	3050

www.voz.com.ua

Beer columns with valved plates

A beer column is meant for separation of spirit from beer.
Column material: stainless steel

Valve Plate

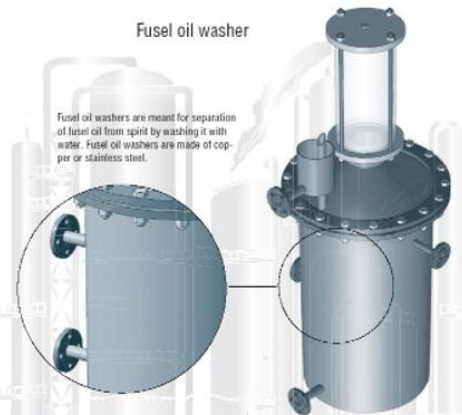
Basic parameters and dimensions of columns

Designation beer column	Diameter of column, mm	Number of plates, pieces	Dimensions, mm, not more		Weight, kg no more
			Length	Width	
BA-4.0-0.5-30-Y2	800	30	960	1030	2080
BA-4.0-1.0-34-Y2	1000	34	1130	1250	3550
BA-4.0-1.2-34-Y2	1200	34	1330	1450	4590
BA-4.0-1.6-39-Y2	1400	39	1530	1640	6420
BA-4.0-1.8-39-Y2	1600	39	1730	1910	7860

www.voz.com.ua

Fusel oil washer

Fusel oil washers are meant for separation of fusel oil from spirit by washing it with water. Fusel oil washers are made of copper or stainless steel.

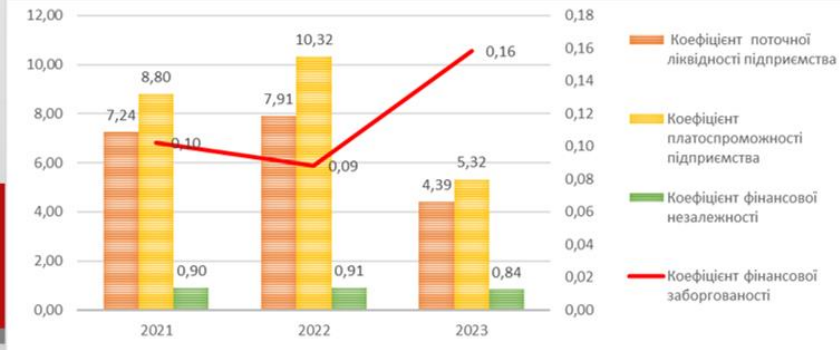
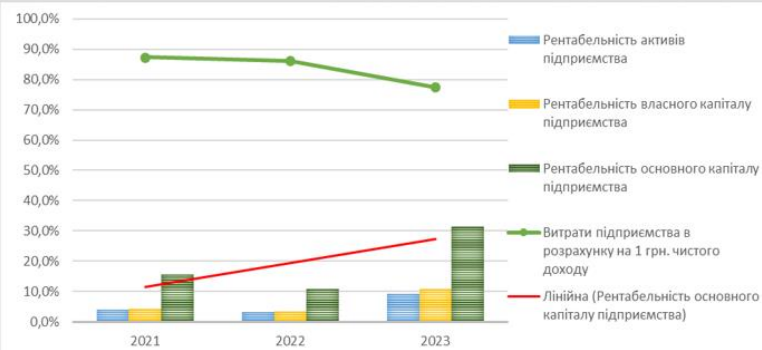
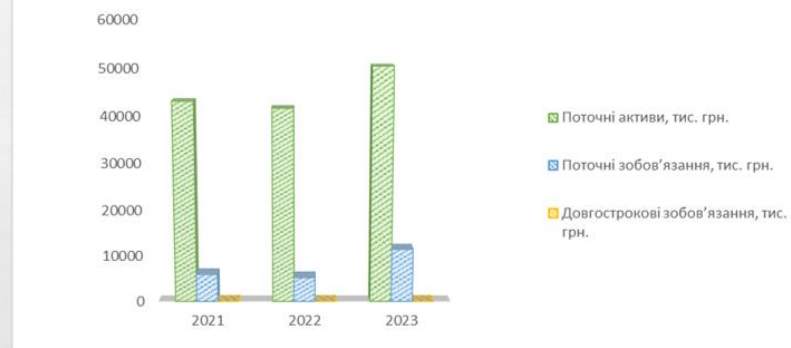
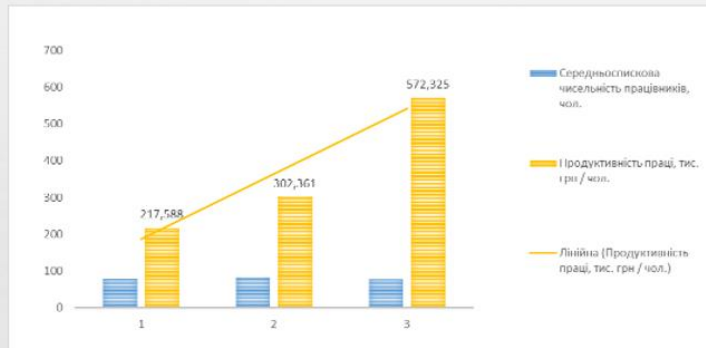
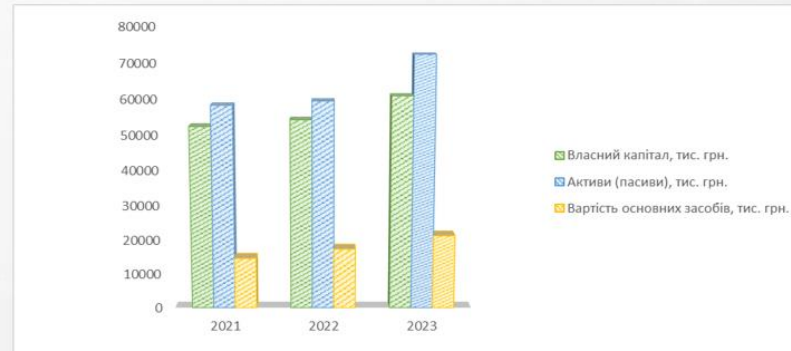
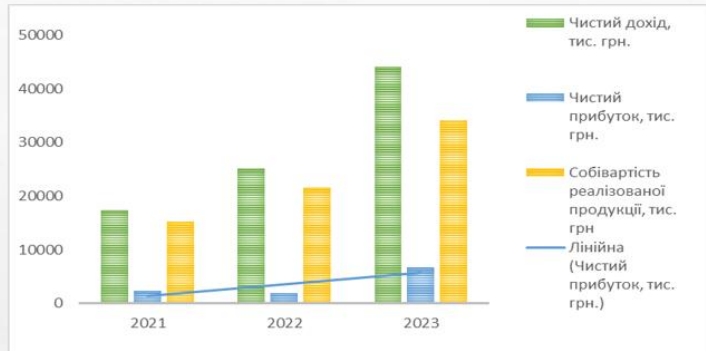

Basic parameters and dimensions

Designation apparatus	Dimensions, mm, not more			Weight, kg no more
	Length	Width	Height	
CO-0.4-1.5-Y2	620	400	1500	130
CO-0.5-1.7-Y2	820	600	1700	160

www.voz.com.ua

Аналіз основних економічних показників діяльності ПрАТ «ВДЗ»

Оцінювання економічної безпеки ПрАТ «ВДЗ» з урахування цифровізації ринку праці

$$\text{ІЕБП} = w_1 \cdot \text{КФС} + w_2 \cdot \text{КРА} + w_3 \cdot \text{КОК} - w_4 \cdot \text{КР} \quad (2.1)$$

$$\text{ІЕБП } 2021 = 0.4 \times 0.9279 + 0.3 \times 0.0392 + 0.2 \times 0.1000 - 0.1 \times 0.11 = 0.3919$$

$$\text{ІЕБП } 2022 = 0.4 \times 0.9117 + 0.3 \times 0.0319 + 0.2 \times 0.1205 - 0.1 \times 0.18 = 0.3803$$

$$\text{ІЕБП } 2023 = 0.4 \times 0.8418 + 0.3 \times 0.0918 + 0.2 \times 0.1688 - 0.1 \times 0.23 = 0.3799$$

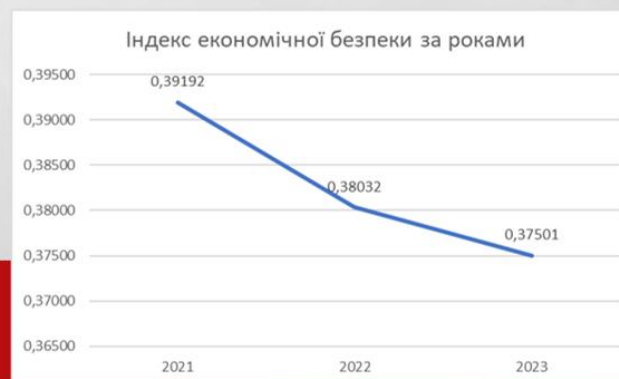
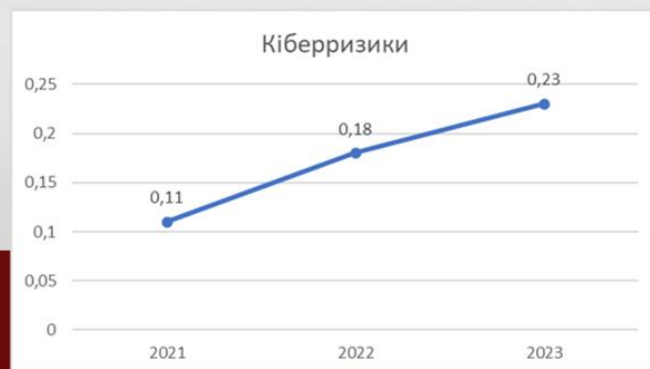
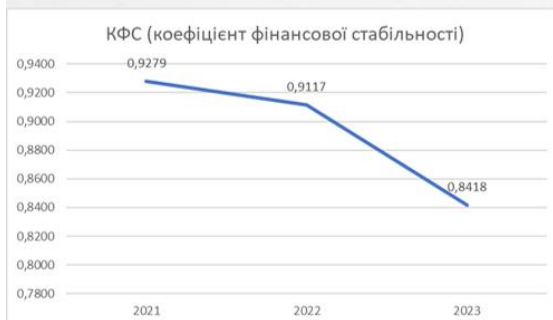

Рисунок 13 – Загальна організаційна структура

ПрАТ "Вінницький дослідний завод"

Продовження тблиця 2.6 - Зв'язки в організації

Типи зв'язків	Характеристика типу зв'язків, їх значення	Реальний приклад взаємодії на підприємстві за певним типом зв'язків	Виявлені недоліки та резерви щодо розвитку певного типу зв'язків
1	2	3	4
Лінійні	Взаємостосунки, при яких керівник реалізує свої владні права і здійснює пряме керівництво підлеглими у вигляді наказу, розпорядження, команди, вказівки	Директор – технічний директор – старший відділу матеріально-технічного забезпечення	Імовірність відсутності повної інформації при прийнятті рішень вищим керівництвом
Функціональні	Забезпечення ефективної роботи лінійних підрозділів. мають форму поради, рекомендації, альтернативного рішення	старший технічного відділу – технічний директор	Поради та рекомендації можуть не принести результату, а лише втрату часу менеджера низової ланки
Формальні	Зв'язки є основою для затверджених в організації посадових інструкцій	Директор – комерційний директор	Велика втрата часу та ресурсів
Неформальні	З'являються тоді, коли формальні не виконують своєї ролі. Є основою формування неформальних груп, появи неформальних лідерів і створення паралельної неформальної організації	Комунікація підлеглих між собою	Поява неформальних лідерів, протести

Таблиця 2.6 - Зв'язки в організації

Типи зв'язків	Характеристика типу зв'язків, їх значення	Реальний приклад взаємодії на підприємстві за певним типом зв'язків	Виявлені недоліки та резерви щодо розвитку певного типу зв'язків
1	2	3	4
Вертикальні	Передача наказів, розпоряджень, звітної інформації, пропозицій. пояснень	Директор – технічний директор – старший технічного відділу	Тривалий час передачі інформації
Горизонтальні	Головне призначення - сприяти найбільш ефективній взаємодії різних відділів організації	Менеджер планово-економічного відділу – менеджер кадрового відділу-головний бухгалтер	Мала обізнаність та великий вплив в організації одного з менеджерів, може призвести до хибних рішень

Таблиця 5 – SWOT-аналіз ПрАТ «Вінницький дослідний завод»

Сильні сторони		Слабкі сторони	
1. Злагоджене виробництво	1. Неповна завантаженість виробничих потужностей. 2. Відсутність повної комп'ютеризації виробничого процесу. 3. Недостатність коштів для розробки нових видів продукції. 4. Наявність демотиваційних факторів колективу. 5. Недостатня кількість молодих креативних фахівців; 6. Недостатній рівень кваліфікації працівників. 7. Невдоволеність працівників рівнем заробітної плати. 8. Відсутність адекватної системи заохочень до праці (компенсаційного пакету). 9. Недостатнє використання ІТ-технологій у внутрішній системі організації підприємства. 10. Відсутність відділів, що займаються інноваційною діяльністю. 11. Недостатні маркетингові дослідження; 12. Недостатньо кваліфікована маркетингова політика; 13. Слабка рекламна компанія в соцмережах. 14. Відсутність таргетингової реклами. 15. Відсутність використання сучасних платіжних систем для покупок на кшталт Qiwi-гаманець, PayPal тощо.	1. Неповна завантаженість виробничих потужностей.	1. Неповна завантаженість виробничих потужностей.
2. Ефективне управління складськими ресурсами.		2. Відсутність повної комп'ютеризації виробничого процесу.	2. Відсутність повної комп'ютеризації виробничого процесу.
3. Стабільна заробітна плата.		3. Недостатність коштів для розробки нових видів продукції.	3. Недостатність коштів для розробки нових видів продукції.
4. Гарантії соціального захисту.		4. Наявність демотиваційних факторів колективу.	4. Наявність демотиваційних факторів колективу.
5. Наявність інтересу до роботи		5. Недостатня кількість молодих креативних фахівців;	5. Недостатня кількість молодих креативних фахівців;
6. Наявність робітників зі стажем;		6. Недостатній рівень кваліфікації працівників.	6. Недостатній рівень кваліфікації працівників.
7. Низька плинність кадрів.		7. Невдоволеність працівників рівнем заробітної плати.	7. Невдоволеність працівників рівнем заробітної плати.
1. Гнучкість системи управління;		8. Відсутність адекватної системи заохочень до праці (компенсаційного пакету).	8. Відсутність адекватної системи заохочень до праці (компенсаційного пакету).
8. Налагоджена взаємодія між внутрішніми підрозділами.		9. Недостатнє використання ІТ-технологій у внутрішній системі організації підприємства.	9. Недостатнє використання ІТ-технологій у внутрішній системі організації підприємства.
1. Імідж на ринку.		10. Відсутність відділів, що займаються інноваційною діяльністю.	10. Відсутність відділів, що займаються інноваційною діяльністю.
9. Позитивний гудвіл.		11. Недостатні маркетингові дослідження;	11. Недостатні маркетингові дослідження;
10. Високий рівень ліквідності активів підприємства.		12. Недостатньо кваліфікована маркетингова політика;	12. Недостатньо кваліфікована маркетингова політика;
11. Задовільний ФСП	13. Слабка рекламна компанія в соцмережах.	13. Слабка рекламна компанія в соцмережах.	
12. Високий рівень платоспроможності	14. Відсутність таргетингової реклами.	14. Відсутність таргетингової реклами.	
	15. Відсутність використання сучасних платіжних систем для покупок на кшталт Qiwi-гаманець, PayPal тощо.	15. Відсутність використання сучасних платіжних систем для покупок на кшталт Qiwi-гаманець, PayPal тощо.	
Сприятливі можливості		Небезпеки	
1.Збільшення прибутку;	2.Випуск нових видів продукції; 3. Можливість охоплення нових ринків, в тому числі європейських; 4.Налагодження роботи з дилерами в інших регіонах. 5.Можливість додаткового інвестування. 6.Високі технічні можливості; 7.Удосконалення системи мотивацій персоналу в рамках євроінтеграції; 8.Креативність маркетингової стратегії.	1.Посилення конкурентів;	1.Посилення конкурентів;
2.Випуск нових видів продукції;		2.Посилення податкового тиску;	2.Посилення податкового тиску;
3. Можливість охоплення нових ринків, в тому числі європейських;		3.Високий рівень інфляція ;	3.Високий рівень інфляція ;
4.Налагодження роботи з дилерами в інших регіонах.		4.Нестабільність політичної та економічної ситуації в країні;	4.Нестабільність політичної та економічної ситуації в країні;
5.Можливість додаткового інвестування.		5. Нестабільність валюти;	5. Нестабільність валюти;
6.Високі технічні можливості;		6. Обмеженість фінансування;	6. Обмеженість фінансування;
7.Удосконалення системи мотивацій персоналу в рамках євроінтеграції;		7. Мінливі бажання споживачів .	7. Мінливі бажання споживачів .
8.Креативність маркетингової стратегії.		8. Швидкі темпи НТП, в зв'язку з чим застарівання обладнання та технологій .	8. Швидкі темпи НТП, в зв'язку з чим застарівання обладнання та технологій .

Таблиця 6 – Сильні та слабкі сторони ПрАТ «Вінницький дослідний завод»

Сфера діяльності	Сильні сторони	Слабкі сторони
Виробництво	Налагоджене виробництво	Невеликий асортимент продукції
	Надійність постачальників	Низький рівень якості продукції
	Ефективна робота складів	Неповна завантаженість виробничих потужностей Низький рівень рентабельності
Технологія	Власні перевірені технології	Недостатність коштів для розробки нових технологій Застаріле устаткування
Персонал	Злагодженість колективу працівників	Неефективна система мотиваційного менеджменту
	Висока якість сервісного обслуговування	Не врахування при мотивуванні працівників сучасних елементів мотивації
	Низька плинність кадрів	Мала чисельність молодих працівників
	Наявність працівників з великим стажем роботи	Недостатній рівень кваліфікації працівників
Організація	Гнучкість системи управління	Відсутність підрозділів, які займаються інноваційною діяльністю
	Обґрунтований розподіл посадових обов'язків між керівниками	Відсутність фахівців з мотиваційного менеджменту
	Високий рівень взаємодії між підрозділами	Висока залежність від постачальників
	Налагоджена співпраця з постачальниками	
Маркетинг	Достатньо високий діловий імідж	Недостатній обсяг маркетингових досліджень Слабка рекламна політика
Фінанси	Немає	Низький рівень фінансових коефіцієнтів
		Наявність кредитної заборгованості

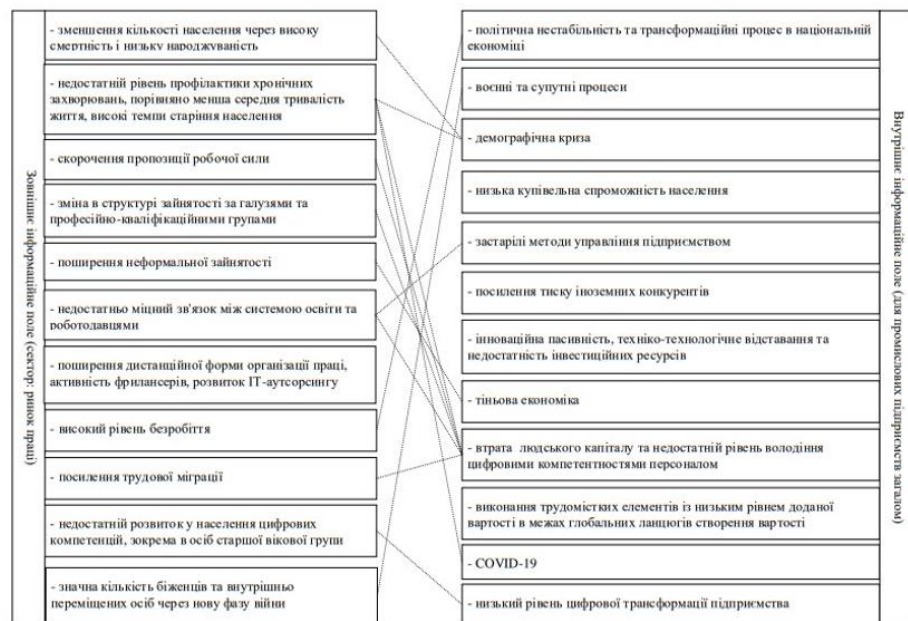

Рисунок 3.1 – Основні загрози економічної безпеки підприємства в умовах цифровізації ринку

«VINNITSKY DOSLIDNY ZAVOD»

Рисунок 3.2 – Удосконалена організаційна структура ПрАТ "Вінницький дослідний завод"

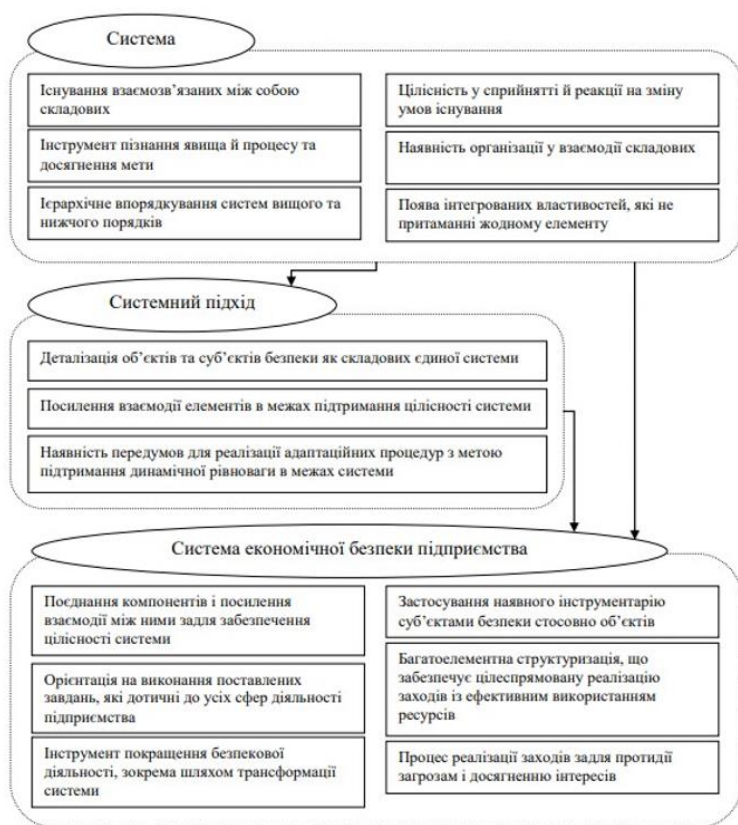
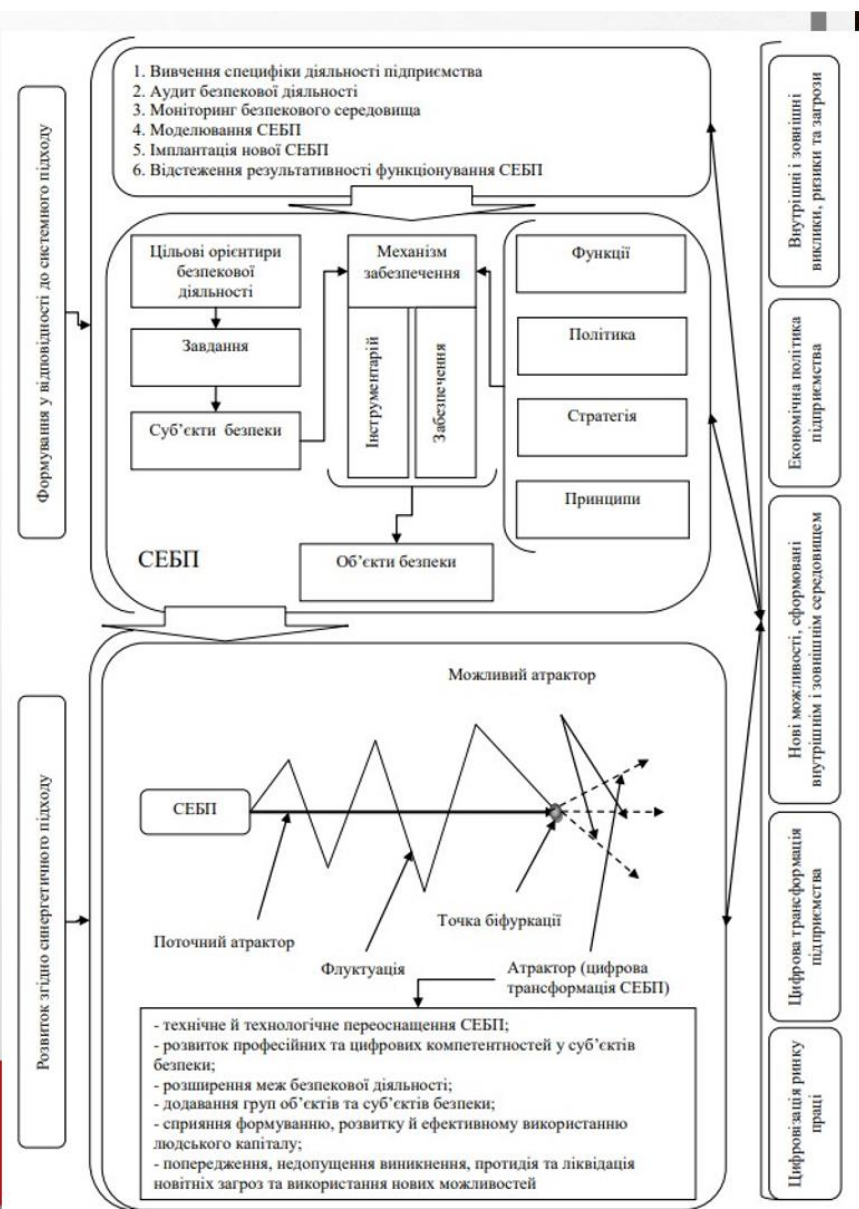

Рисунок 3.3 – Системно-синергетичний підхід формування СЕБП

Рисунок 3.4 – Модель формування й розвитку СЕБП на основі системно-синергетичний підхід в умовах цифровізації ринку праці

Таблиця 3.3 – План заходів з підвищення ефективності діяльності підприємства (2025 -2027 р.)

Суть пропонованої заходу	Орієнтовні випрати, тис. грн.	Прогнозований економічний ефект, тис. грн.	Інші результати
1 Впровадження поєднання стратегій запобігання дії негативних факторів впливу та зміцнення досягнутих позицій	320	$6\,641,0 * 0,035 * 3 = 697,31$	Розширення ринків експорту продукції, посилення позицій конкурентоспроможності підприємства
2 Зменшення ризиків в майбутній діяльності за результатами проведеного SWOT-аналізу та визначені основні загрози економічної безпеки підприємства в умовах цифровізації ринку	300	$6\,641,0 * 0,03 * 3 = 597,69$	Зменшення потенційних ризиків, використання сильних та корегування слабих сторін підприємства, мінімізація негативного впливу основних загроз економічної безпеки підприємства в умовах цифровізації ринку
3. Створення відділу економічної безпеки та впровадження посади аналітика СЕБП	1200	$6\,641,0 * 0,05 * 3 = 996,15$	Підвищення економічної безпеки підприємства, посилення позицій конкурентоспроможності підприємства
4. Впровадження в діяльність підприємства системно-синергетичний підходу управління економічною безпекою	420	$6\,641,0 * 0,025 * 3 = 498,08$	Підвищення економічної безпеки підприємства, підвищення ефективності праці та конкурентоспроможності.
5. Використання в діяльності підприємства моделі формування й розвитку СЕБП на основі системно-синергетичний підхід в умовах цифровізації ринку праці	350	$6\,641,0 * 0,04 * 3 = 796,92$	Підвищення ефективності системи управління економічною безпекою підприємства, активізація економічної діяльності підприємства, збільшення доходу.
Підсумок	B = 2590,00	ЕФ _{зар} = 3586,14	

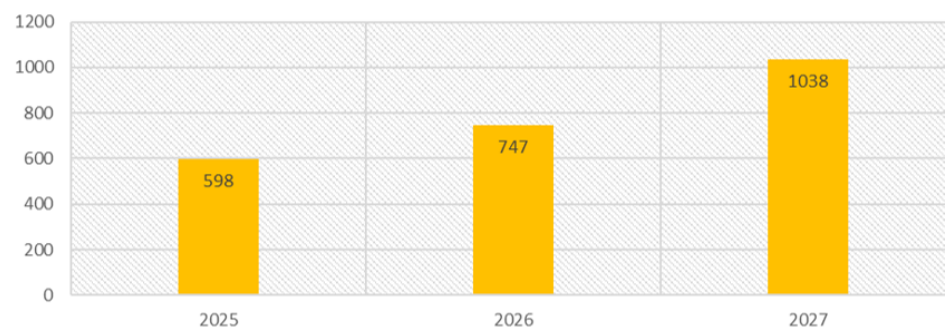

Рис. 3.5. Моделювання отримання прибутку підприємства від впроваджених пропозицій за 2025-2027 р.р.

ВИСНОВКИ

1. В першому розділі розглянуто теоретико-методичні засади управління економічною безпекою підприємства. Визначено, що економічна безпека підприємства (ЕБП) є здатність підприємства забезпечити стабільну фінансову діяльність, стійкість до внутрішніх та зовнішніх загроз, а також ефективне функціонування в умовах ринкової невизначеності

Обґрунтовано, що забезпечення економічної безпеки підприємства не може здійснюватися за умов сьогодення ігнорування проблем у соціальній сфері, які ускладнюють доступ до робочої сили, кваліфікаційний рівень якої й здатність застосовувати цифрові навички є визначальними в конкурентній боротьбі, зокрема в виробництві високотехнологічної промислової продукції.

Доведено, що цифрова економіка розглядається як складова традиційної із перспективою поступального збільшення частки за рахунок активнішого використання цифрових технологій. Цифрова трансформація підприємства повинна передбачати як розширення переліку цифрових інструментів, так й внесення змін в організаційну структуру із покращенням взаємовідносин з працівниками, зокрема виходячи з тих зрушень в характері трудової діяльності, що пов'язані із реалізацією концепції Індустрія 4.0 та цифровізацією ринку праці.

2. Проаналізувавши основні показники роботи підприємства можна зробити висновок, підприємство працює ефективно та поступово розвивається. Про це свідчить збільшення рентабельності, продуктивності праці та планомірне підвищення активів та пасивів підприємства та відсутність зовнішніх довгострокових зобов'язань. Отже, враховуючи результати проведеного нами аналізу основних економічних показників ПрАТ «ВДЗ», можна визначити, що його загальний фінансовий стан характеризується як позитивний.

3. На основі розрахунків економічної безпеки підприємства за 2021-2023 роки можна зробити наступні висновки, що індекс економічної безпеки підприємства (ІЕБП): демонструє тенденцію до незначного зниження з 0,3919 у 2021 році до 0,3799 у 2023 році. Це свідчить про посилення негативного впливу деяких факторів, таких як фінансова стабільність і кіберризиків, які потребують коригувальних дій.

Позитивний вплив цифровізації ринку праці: цифровізація ринку праці сприяє полегшенню пошуку кваліфікованих фахівців і підвищенню мобільності трудових ресурсів. Застосування цифрових інструментів для рекрутингу, навчання та підвищення кваліфікації працівників позитивно вплинуло на кадрову стійкість підприємства. Це зменшило ймовірність дефіциту спеціалістів, що також підвищило загальний рівень економічної безпеки.

ВИСНОВКИ

Оптимізація виробничих процесів: підприємство продемонструвало здатність адаптуватися до змін у глобальній економіці завдяки впровадженню цифрових рішень у виробничі процеси. Використання інноваційних технологій в управлінні ресурсами та виробництві дало можливість підвищити конкурентоспроможність і забезпечити стійкий розвиток навіть в умовах швидких технологічних змін.

Загалом, підприємство демонструє зростаючу адаптивність і конкурентоспроможність, проте для забезпечення стійкого розвитку необхідно активніше працювати над фінансовою стабільністю і зменшенням кіберризиків.

4. Надано рекомендації та пропозиції щодо удосконалення системи управління діяльністю на ПрАТ «Вінницький дослідний завод» та розраховано їх економічну доцільність. На основі проаналізованих факторів внутрішнього і зовнішнього впливу на підприємство було виділено сильні і слабкі сторони ПрАТ «Вінницький дослідний завод», здійснено SWOT-аналіз та, за його результатами, складено SWOT – матрицю, аналізування якої дозволило виділити стратегічні цілі підприємства на найближчі три роки. Визначено основні загрози економічної безпеки підприємства в умовах цифровізації ринку. Запропоновано застосувати на 2025-2027 р.р. поєднання стратегій запобігання дії негативних факторів впливу та зміцнення досягнутих позицій, які використовується для підтримання стану безпеки підприємства та створення нових передумов його зміцнення.

Розроблено модель формування й розвитку СЕБП на основі системно-синергетичний підхід в умовах цифровізації ринку праці, яка демонструє, що розвиток СЕБП - це динамічний процес, який залежить від багатьох факторів, як внутрішніх, так і зовнішніх і потребує постійного моніторингу і управління. Для досягнення бажаного рівня безпеки необхідно враховувати як внутрішні фактори (наприклад, структуру підприємства, корпоративну культуру), так і зовнішні (конкуренція, законодавство, технологічні зміни). В цілому, модель пропонує системний підхід до аналізу економічної безпеки підприємства, що дозволяє більш ефективно управляти ризиками і забезпечувати стійкий розвиток бізнесу.

Було запропоновано створення відділу економічної безпеки та введення посади аналітика СЕБП, що дозволить забезпечити високий рівень безпеки, зберегти репутацію компанії та мінімізувати фінансові втрати.

5. Розраховано економічну ефективність запропонованих заходів та проведено моделювання отримання прибутку підприємства від впроваджених пропозицій за 2025-2027 р.р., яка свідчить про комерційну доцільність впровадження зроблених пропозицій та рекомендацій щодо підвищення ефективності управління діяльністю підприємства в цілому.

**Доповідь закінчено.
Дякую за увагу**

